

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KALEFA

MART 2019 Sayı: 55
Fiyat: 10 TL - KKTC: 11 TL

ISSN 2148-7820

9 772148 782803

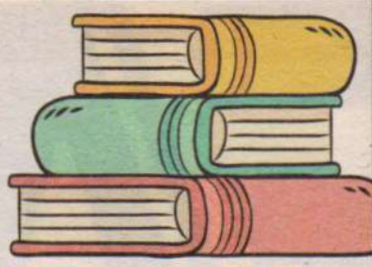
bi dünya...

"GÜNAYDIN
LAN
YAŞAMAK!"

Müjgan Ferhan Şensoy • Derya Şensoy • İlber Ortaylı • Vedat Milor • Şebnem İşigüzel • Enis Batur • Sunay Akın • Mahir Ünsal Eriş
Alper Canıgüz • Nermin Yıldırım • Kemal Sayar • Umay Umay • Coşkun Aral • İbrahim Büyükak • Zafer Algöz • Cem Davran • Bedia Güzelce
Hakan Altun • Metin Uca • Nihat Sırdar • Levent Erden • Ertuğrul Özkök • Nilay Örnek • Gökhan Dağıstanlı • Başar Başaran
Gökhan Çınar • Celil Nalçakan • Kaan Koç • Aslı Alpar • Can Yılmaz • Cem Güventürk • Dilan Bozyel • Emirhan Perker

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Kafa Sözlük

Metin Uca s.19

isim. **British Shorthair:** Büyük Britanya kökenli bir kedi ırkı.
isim. **Felidae:** Kedigiller.
isim. **Sedatif:** Sakinleştirici, uyku verici.

Zafer Algöz s.39

isim. **Fonetik:** Ses bilgisi.
isim. **Armoni:** İki veya daha çok sesin aynı anda kulağa hoş gelecek bir biçimdeki uyumu.

Nermin Yıldırım s.7

isim. **Eşantiyon:** Bir malın niteliğini belirtmek, özelliklerini göstermek amacıyla parasız verilen veya gönderilen mal.
isim. **Vermut:** Birçok bitki eklenerek özel koku verilmiş, tatlı, bir tür beyaz şarap.
isim. **Ensaimad:** İspanyollara ait mayalı, tatlı çörek.
isim. **Paella:** Pirinç ve safrandan yapılan İspanyol yemeği.
sıfat. **Müspet:** Olumlu.
sıfat. **Hercai:** Hiçbir şeyde kararlı olmayan, konudan konuya geçiveren veya aşta değişken, vefasız.

İbrahim Büyükkak s.35

isim. **Tenezzül:** Kendi durumundan daha aşağıdaki bir işi, bir durumu kabul etme.
zarf. **Takriben:** Aşağı yukarı, yaklaşık olarak.

Can Yılmaz s.41

isim. **Kakofoni:** Ses uyumsuzluğu.
isim. **Takat:** Bir şeyi yapabilme, başarabilme gücü, güç, hâl, derman, kuvvet.

Şebnem İşigüzel s.5

isim. **Külfet:** Sıkıntı, zorluk.
isim. **Azade:** Serbest, hür, kurtulmuş.

Kaan Koç s.37

isim. **Ing. Requiem:** Ölünün ruhu için okunan dua.
isim. **Cerahat:** İrin ya da yara.
isim. **Paradoks:** Aykırı düşünce.

Bedia Ceylan Güzelce s.17

sıfat. **Fütürist:** Gelecekçi.
isim. **İflah:** Kötü, güç bir durumdan kurtulma, iyi bir duruma gelme.
deyim. **Reva görmek:** Bir davranışı, bir olayı bir kimse için uygun görmek.

Levent Erden s.43

zarf. **Mealen:** Anlam bakımından.
isim. **Rağbet:** İstek, arzu, ilgi.
isim. **Teşhir:** Gösterme, sergileme.
fiil. **Yadsımak:** İlgili, bağlı bulunduğu bir şeye yabancı kalmak.

Gökhan Dağıstanlı s.33

isim. **Hicazkâr:** Klasik Türk müziğinde rast perdesinde karar kılan bir makam.
sıfat. **Müstesna:** Bir bütünün veya kuralın dışında olan.
isim. **Sebat:** Sözüden veya kararlarından dönmeme, bir işi sonuna değin sürdürme, direşme.
sıfat. **Üryan:** Çıplak.
isim. **Kör tapa:** Borunun kullanılmayan veya kullanılması istenilmeyen deliğine takılan dışlı tıkaç.
deyim. **Galebe çalmak:** Yenmek.
sıfat. **Münzevi:** Topluluktan kaçan, yalnız başına kalmayı seven.
sıfat. **Münezzeh:** Uzak.
sıfat. **Amade:** Hazır.
isim. **Nekahet:** Hastalıktan yeni kurtulmuş zayıf ve hâlsiz olan kimsenin durumu.

Alper Canıgöz s.8

isim. **Liyakat:** Bir kimsenin, kendisine iş verilmeye uygunluk, yaraşırılık durumu.
sıfat. **Enhven:** Zararı az, en zararsız.
sıfat. **Muteber:** Saygın, itibarı olan, hatırı sayılır, sözü geçer.
sıfat. **Mahir:** Uzman, işini iyi bilen.
isim. **Haslet:** Yaratılıştan, doğuştan gelen huy.
isim. **Tefekkür:** Düşünme, düşünüş.
isim. **Düstur:** Genel kural, yasaları içine alan kitap.

Vedat Milor s.10

nsz. **Pelteleşmek:** Donuklaşmak, yumuşamak, ağırlaşmak.
isim. **Varyasyon:** Değişik biçim.

Başar Başaran s.25

isim. **Tekamül:** Olgunluk, olgunlaşma.
isim. **Menzil:** Yolculukta dinlenmek amacıyla durulan yer.
sıfat. **Sarih:** Açık, kolay anlaşılır, belli, belirgin.
isim. **İkmal:** Eksik bir şeyi tamamlama, daha iyi duruma getirme, bütünleme.

Mahir Ünsal Eriş s.9

isim. **Meleke:** Tekrarlama sonucu kazanılan yatkınlık, alışkanlık.

İlber Ortaylı s.4

isim. **Tebaa:** Uyrak.
isim. **İntibak:** Uyum.
isim. **Tahnit:** Bozulmaması için ölüyü ilaçlama.
sıfat. **Monogam:** Tek eşli.
isim. **Darb-ı mesel:** Atasözü.

Celil Nalçakan s.26

isim. **Tekabül:** Karşılık olma, karşılama, yerini tutma.

Hazırlayan: Pinar Aksel

bir CÜMLE olsam...

Tuğçe Tuğyan Fiğançişek

Kendimi herhangi bir yere ait hissetmiyorum. Ne bir şehre, ne bir ülkeye, ne de dünyaya. Yeryüzüne susmaya gelenler sınıfındayım.

Başlarken Yalnızsın, Biziğinde Deha da Yalnız, Hasan Ali Toptaş, Everest Yayınları, 2014

Berivan Atalay

Ah, yaranın henüz çiçeklendiği yoktu, kalbi yazgıya karşı direniyordu henüz...

Siddhartha, Hermann Hesse, Can Yayınları, 2012

Ayşe Çiçek Toplu

Şarkı söyler gibi konuşması beni büyülüyordu.

Seker Portakalı, Jose Mauro de Vasconcelos, Can Yayınları, 2019

Selmin Biçer

Hangi acıyla yaprak dökersek dökelim İnsan kendini seveceği bir dünya buluyor...

bağbozumu şarkıları - Turna Türküsü, Şükrü Erbaş, Kırmızı Kedi Yayınevi, 2012

Deniz Efil

inandım sana, bilmediğim bir şarkıya başlar gibi; söylerim sandım ve anlarsın belki...

Müge Kocaçınar

Aralık bırak kapını belki bir sonbahar rüzgârı beni sana getirir...

Burak Yalmancan

Elbette dalgayı da sevecek bu kumsal, götürdüklerinin yerine getirdiklerine kucak açtığında...

Elif Öznur Bakır

Ah bu insan yüzleri! Her şeyimizi bağladığımız, durmadan yanıldığımız...

Sen Kuşlar, Salt Fakir Abasıyanık, İş Bankası Kültür Yayınları, 2016

Ebru Sümer

Ah, kimselerin vakti yok Durup ince şeyleri anlamaya

Kırmızı Karanfil, Gülten Akin, YKY, 2014

Cahide Araz

Bazı umutlar başka zamanlardır...

Üç Aynalı Kırk Oda, Murathan Mungan, Metis Yayınları, 1999

Didem Demir

Sevgiye dair her hareket, kalbin her bir yanı evrensel iyiliğin bir parçasıdır... ve hiçbir zaman ölmez.

Shantaram, Gregory David Roberts, Artemis Yayınları, 2009

Gülseren Akay

insan, sadece insan. Seven, acı çeken, acıkan, üşüyen, korkan bir insan.

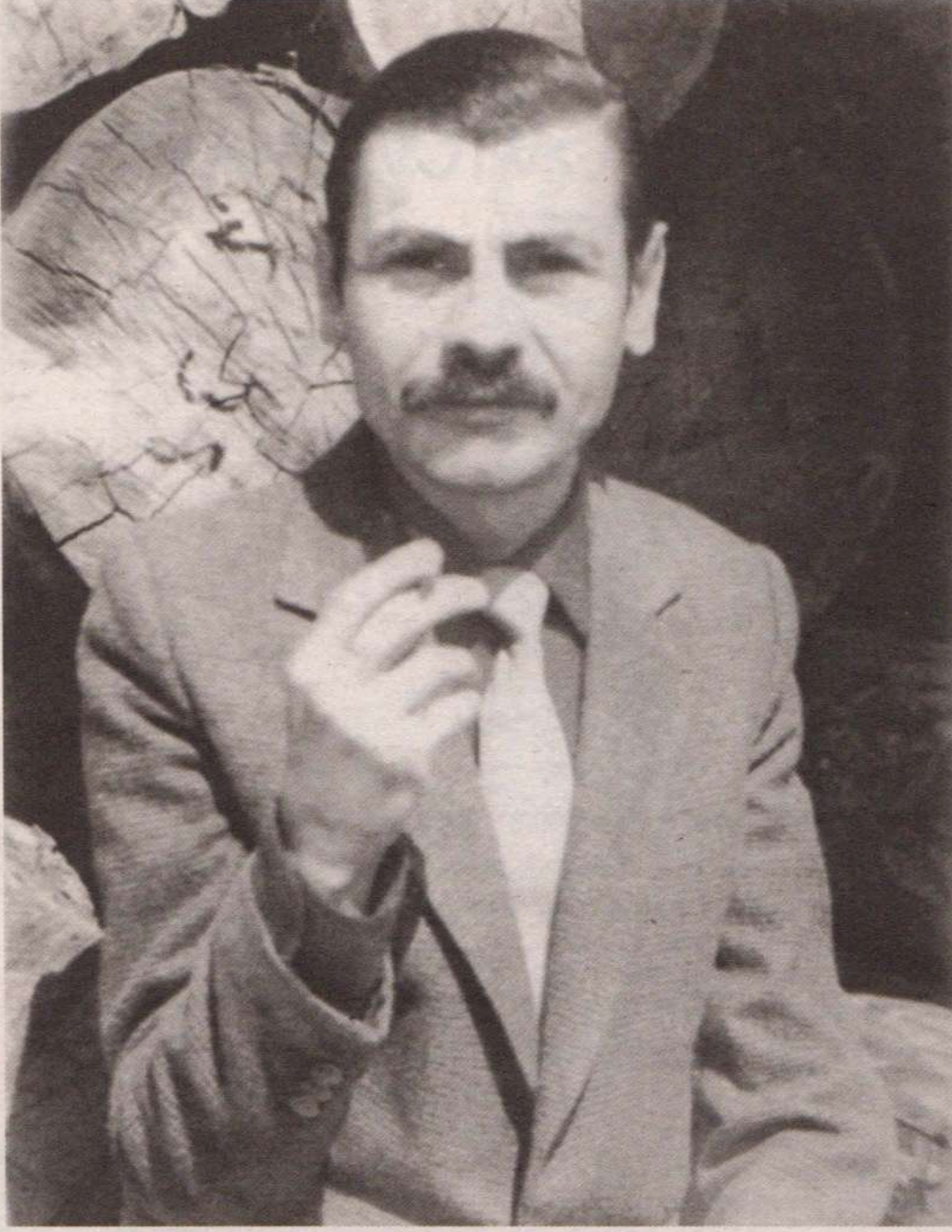
Serenad, Zülfü Livaneli, Doğan Kitap, 2012

Beyza Öztürk

Uçurumlar var, var uçurumlar diyorum ben insanla insan arasında, kendiyi kendi arasında, kendiyi başkası arasında...

Kağıtlar, Nilgün Marmara, Everest Yayınları, 2016

Seni anlatan cümle ne? Bir dize, bir kitap alıntısı ya da senin cümleleri mi? bircumleolsam@kafadergi.com adresine gönder, nisan sayısında bu sayfada adınızla yayımlayalım.

Fotoğraf: Zeynep Altıok Akatlı, Yıldız İzi, Doğan Kitap, 2011

Sen yarım kalmış bir aşkın
Kaçınılmaz sürgünü,
Katlanan göğsündeki kayaya.
Sen orda şimdi bir hüznü köpürt,
Ben bir çocuğa su vereyim burada.

Ben ki kiracıyım bir acıya.
Sen imzalarsın sabah akşam
Defterini bensizliğin,
Bense kanla öderim
Kirasını kaldığım evin.
Bir takvimi tersten açardık
Eğer isteseydin.

Metin Altıok, Bir Acıya Kiracı
Kırmızı Kedi Yayınevi, 2013

İlber Ortaylı

kanuni sultan süleyman

**Tüm askerler gibi
Kanuni de ten
zevkinden uzak
kalamazdı. Ama onun
kadar romantik ve edip
bir adam yoktu.**

Muhteşem Süleyman, büyük bir mareşal, usta bir kuyumcu, beğenilen bir şairdi. Yaptıklarını ve yaşadıklarını, bir hükümdarın ne olduğunu anlayarak değerlendirmek gerekir. Kanuni üzerinden ucuz yorum yapmak manâsızdır.

Çağdaşı olan Türkler ve bütün imparatorluk tebaası ona "Kanuni" demeyi tercih etti oysa yaptığı kanunlar kendinden evvel yapılanların bir derlemesi gibiydi. Bu kanunnameler toplumun hayatı için elzemdi.

Kanuni de hepsinden daha mükemmeliyi yaptı. Mesela arazi meselesinin düzenlenmesi bunların en önde gelenidir. Ne var ki imparatorluğun aksine bütün dünya ona "Muhteşem" demeyi tercih ediyordu.

Avrupa'da ulusal devletlerin oluşmaya başladığı, Ortaçağ monarşilerinin yeni dünyaya intibak kavgası verdiği bir devirde tahta geçti. Padişah olduğu sıralarda Macaristan baştan ayağa György Dozsa (Erdelli bir küçük soylu) başkanlığındaki köylü ayaklanmalarıyla sarsılıyordu. Almanya bu köylü ayaklanmalarını yaşarken İngiltere, Protestan-Katolik din reformu kavgalarıyla karşı karşıyaydı. Hükümdarlar her yerde kan ve zulümle ayaklanmacıları yok edip güvenliği yeniden sağladılar. İspanya ve Avusturya, Habsburgların elindeydi, üstelik Almanya imparatorluk tacı için de Habsburglar seçilirlerdi. Fransa, kendilerinden yaka silkiyordu. Böyle bir ortamda hüküm süren Kanuni devri kadar, Osmanlı İmparatorluğu'nun Avrupa diplomasisine vakıf olduğu ve Avrupa'yı birbirine düşüren politikalar tertiplemediği, bir devir olmamıştır.

Kanuni 1495'te Trabzon'da doğdu. Babası Yavuz Selim oranın sancak beyiydi, annesinin aksini iddia edenler olmakla birlikte Kırım Hanı Mengli Giray'ın kızı olduğu söyleniyor. Büyük Mareşal Yavuz Selim Han ona dikensiz gül bahçesi gibi bir taht hediye etmiştir.

1520'de, 25 yaşında Osmanlı tahtına oturdu. Mükemmel bir askeri eğitim almıştı. Adet olduğu üzere Enderun'da içoğlanlarıyla birlikte ve zaman zaman özel olarak eğitim gördü. Günü geldi Manisa'da Saruhan sancakbeyi oldu. O dönemde tek eşi Şehzade Mustafa'nın annesi Mahidevran'dı. Bazıları "nikâhsız eşi" diyor, padişahın nikâhı bir hadise değildir. Düğün dernek olmaz, bir şehzadenin müruvveti, onun sünnet düğünüdür. Genç hükümdar bilgiliydi. Tahta çıktığının ertesinde 1521'de Belgrad'ı aldı. Böylece Macaristan'ı Tuna'nın güneyinden itmiş ve Fatih'in alamadığı yeri Osmanlı mülküne kazandırmıştı. Ertesi yıl Rodos'u aldı. O da Fatih Sultan Mehmed kuşatması geçirmiş bir ada idi. Ortaçağ Hristiyan dünyasının ünlü tarikatı St. Jean Şövalyeleri'nin merkez üslerindendi. Kuşatmada virayla teslim oldular.

Canları ve malları bağışlandı. Aman verilmeyenler, kalenin içinde bulunan Fatih'in talihsiz şehzadesi Cem Sultan'ın torunları ve torun çocuklarıydı. İki kuşaktır Hristiyanlığı benimsemişlerdi. Katledildiler. 1526'da gün boyu süren savaşla Avrupa'nın kudretli Macaristan'ı ortadan kalktı. Hünkâr yerinde duramayan mareşallerdendi. O dönem için başka seçenek de yoktu. 1534'te Mezopotamya (Irak) seferini yaptı, Bağdat ve Tebriz'i zapt etti. Preveze Deniz Savaşı'yla Akdeniz'de Osmanlı'nın ağırlığı hissedildi. Ömrü Avusturya ve İran

harpleriyle geçti. Kanuni son sağlam kaleyi, Zigetvar'ı fethetmeden bir gün önce ölmüştür. Ölümü askerden gizlendi ve hünkârın tahnit edilen vücudu giydirilerek seferin başındaymış gibi ta İstanbul'a kadar ordunun başında getirildi.

İç organları Zigetvar sahrasında gömüldü. Macarlar, 1980'lerde o türbeyi Turgut Cansever'e restore ettirmek istediler, halen bizim yapmadığımız bir şey yaptılar; dev bir Kanuni heykelini Zigetvar sahasının ortasına diktiler. Yeni arkeolojik kazıyla eski türbenin yerini de tespit ettiler. Milletlerin eğitim seviyesi tarih yorumundaki olguları ve rahat yorumlarıyla ortaya çıkar.

Osmanlı tarihinin en büyük portreleri onun asrındaydı: Veziriazam Sokullu Mehmed Paşa, Şeyhülislam (o zaman müftü denirdi) Ebussuud Efendi, Kemal Paşazade ve Taşköprülüzade gibi tarihçi ve âlimler, Mimar Sinan gibi dâhi sanatçılar... Tüm askerler gibi Kanuni de ten zevkünden uzak kalamazdı. Ama onun kadar romantik ve edip bir adam yoktu. **Kılıç tutan eli kuyumcu egesini de aynı maharetle kullanırdı, hünkâr birinci sınıf bir kuyumcuydu.** Dahası Muhteşem Süleyman monogamdı, tek eşin tadını çıkaracak maharette biriydi. Hayatı boyunca sadık kaldığı eşi Hürrem Sultan'dı. Büyük dedesi tıpkı dedesi, babası gibi saray dışında seferde öldü.

1520 ile 1566 arasında dünya tarihi mareşal gördü, Venedik'in ustalarının dahi takdirini kazanan bir kuyumcu gördü, Türk milleti ise şairler asrında şiirleri pekâlâ okunan ve darb-ı mesel haline gelen bir şair gördü.

İki şehzadesini ve torunlarını katletmek zorunda kaldı, en çok sevdiği oğlu Şehzade Mehmet'in ölümünü gördü. Uzun saltanatında bir Avrupa ve Ortadoğu İmparatorluğu'nun sahibiydi. Çileli bir ömür sürdü, yaptıklarını ve yaşadıklarını bir hükümdarın ne olduğunu anlayarak değerlendirmek gerekir.

Aslı Alpar

TİYATROCLAR DA
SİYASETÇİLER DE
"ROL" YAPIYOR,

AMA
YALNIZCA
BİRİ
ZENİN
OLUYOR!

SEN
MARTLAMADIN
MI?

HE "MART" I ABLA
KRİZ VAR...
BİZİMİZİ ZOR
DÜŞÜRÜYÖRÜZ

ERKEKLERİN
"İYİ HAL İNDİRİMİ"
VARSA,
KADINLARIN
8 MART'I
VAR..!

CEMRE
BU YIL DA

BETONA
DÜŞECEK...

mavi bavul

Baskı altında geçip giden bütün hayatların bir kırılma noktası vardır. Yorgunsundur. Artık daha fazlasını kaldıramayacağını anlarsın.

Bugün evi terk ediyorum. Otuz yıl düşündüğüm şeyi bir günde yapıyorum. Mavi bavulumu indirdim. Bu bavul benimle nerelere nerelere gitti. İlk üniversiteye. Ankara'yı kazanmışım çünkü. İstanbul kızı olarak tuttum Ankara'nın yolunu ve bir daha geri dönmedim.

Çeyizimi onunla taşımıştım. Evlenip Ankara'da kalmaya karar vermişim. Mavi bavulun ağzı İstanbul Caddebostan'daki evimizde iştahla açılmış ne alabilirse yutmaya hazırlanıyordu. Ben çarşafların, havluların derdinde dolanırken annem peşim sıra "Nereden çıktı bu evlilik, ne yapacaksın oralarıda?" diye söyleniyordu. "Acele etmesen..." Rahmetli. Acele etmedim işte. Zamanı geldi nihayet. Hayatta her şeyin bir zamanı vardır çünkü.

On yıl önce İstanbul'a döndük. Atmaya kıyamadığım mavi bavulun içine bu defa çocukların hatıra eşyalarını doldurmuşum. Seyahate meraklı olduğumuzdan türlü türlü bavulumuz oldu ama mavi bavulun yeri ayrı. Onu elden çıkaramadım.

"Sen benden sonra gel, üst başımı toplu gönder," diyeceğim bir arkadaşıma. Şimdi değil. Sonra. O da bana "Nereden çıktı bu evi terk etmeler?" diyecek. Ben de "Otuz yıldır gündemimdeydi," diyeceğim. Baskı altında geçip giden bütün hayatların bir kırılma noktası vardır. Yorgunsundur. Artık daha fazlasını kaldıramayacağını anlarsın.

Her sabah evi terk etme arzusuyla uyandım. Çocuklarımı doğurduğum hastaneden aynı duyguyla döndüm. Psikolojik sorunlarım yok, varsa da herkes kadar. Sorun cesaretsizliğim. Evlilik, çocuk, bunların hepsi beni yutan tuzaklar. Buyurun işte, sonunda kemiklerimi tükürüyor bu düzen. Mavi bavuluna çeyizliklerini dolduran kız ben değilim sanki.

Benden hep bir şeyler isteyen bu düzenin içinden kendimi atıp fırlatmak istedim ama korktum.

Tuzla buz olurum, parçalanırım diye korktum. Bundan iki ay önce, çocuklara içimdeki özgürlük duygusundan, başımı alıp gidivermek arzusundan söz açtım. Sanırım onların yörüngemden çıkmasını bekledim ilkin. Tabii hiçbir şey anlamadılar. Dudak büküp dinlediler. Kocama ses etmedim. Dinler gibi yapar dinlemez o. Ömrüm ona hep haklı olduğumu ispat etmeye çalışmakla geçti. İyi adamdır, düzgün adamdır, herkes onu çok sever. Bir tek beni her şeyin dışında tutar. Görgülüdür, sorumluluk sahibidir. Nasıl anlatsam bilmem ki? Anlamaz o beni. Bakmaz benden tarafa. Görmez ne hâlde olduğumu. Terapiye de gittim. Orada çözüldüm zaten:

"Belki yalnız kalmak istiyorsunuzdur? Herkesin sorumluluğunu taşımak kolay değil."

Değil.

Ne yani bir kadın yalnız kalmak isteyemez mi? Bunca yılın sonunda anlamış olamaz mı evliliğin külfetlerinin onu nasıl tükettiğini? Kolay mı bir evin tuzu bitmiş, şekeri bitmiş, o bunu şöyle yemez, bu öteki türlü sevmez hesabını tutmak? Hep koşarak eve dönmek. Herkesin üst başını, ütüsünü düşünmek.

Bir yardımcınız olsun olmasın, her şeyin gözü kulağı olmak. **Herkesi düşün, kendini yok say. Bunun adı mı hayat? Mavi bavulun bile, eğer ruhu varsa benden hafifti!**

Mavi bavulumu kapadım.

Böyle habersiz çıkıp gitmek olmayacaktı. Aradım kocamı. "Bir süre Antalya'da kalacağım," dedim. "Beğenirsem ev tutar yerleşirim. Bunu böyle telefonda söylemek olmadı ama..." Soluğu evde aldı tabii. Şaşkınlıktan ağzı açılmıştı:

"Bu yaştan sonra Thelma ve Louise'e mi bağladın? Saçmalama."

"Saçmalamıyorum. Yaşamaya çalışıyorum," dedim. "Ben nasıl istiyorsam öyle."

"Kafanı bir yere mi vurdun? Boşanıyormuyuz ne oluyor? Başkası mı var yoksa? Öyleyse söyle."

"Ben bile kendi hayatımda yokum, başkası nasıl olacak?"

Sanırım bunu anladı. Mühendis olmasına rağmen felsefe okumuşluğu var.

Ben de matematikçiyim ama gördüğünüz gibi elde var sıfır. Şu kapıdan sağ salım çıkıp gitme arzusunda bir kadını sadece. **Pek çok kadın boşanmak istediği için öldürülüyor. Herkes evliliğe,**

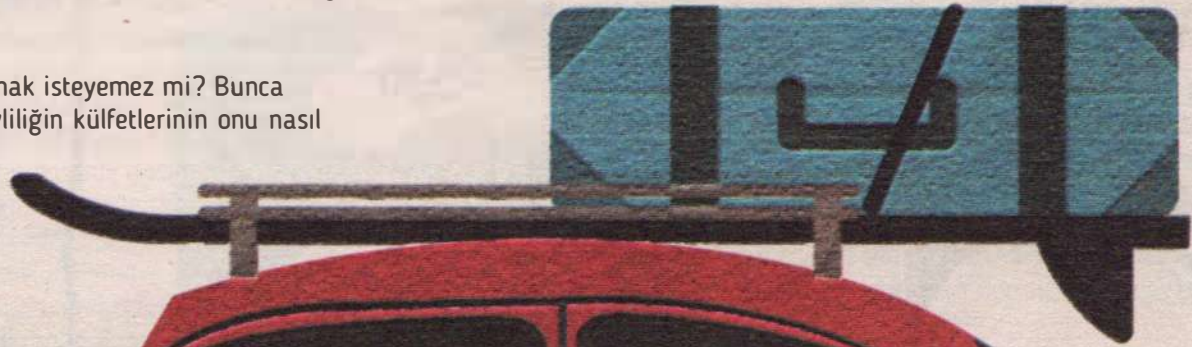
kocaya, düzene mecbur tutuluyor. Bir kadın, bütün sorumluluklarından azade, yalnız yaşamak isteyemez mi?

"Bir ay sonra gel konuşalım. Ama şimdi ben bu evden de bu evlilikten de bu hayattan da gitmek istiyorum. Başka birisine değil. Kendime."

Bunu söylerken ağlamaya başladım. O da bir "sinir buhranı" geçirdiğimi düşünüp çocukları aradı, asansörü çağırırken duydum. "Anneniz," dedi "Sanırım bir sinir buhranı geçiriyor, evi terk ediyor."

Mavi bavulum ve ben şimdi küçük emekli evimde Antalya'dayız. Güneşe çektim sandalyemi. Bir kedi buldum sokaktan, sahiplendim. Kocam evcil hayvan istememişti. Sinemaya gideceğim. Akşama iki göz yumurta kırıp yerim. Gece yarısına kadar da okurum. En sevdiğim biçimde, yatağımda. Kocam olsa "Kapat şu ışığı," derdi. Yatakta kitap okutmazdı. Sevdiğim müzikleri çalardım, çat diye kapardı. O nasıl isterse, her şey öyle oldu. Şimdi benim istediğim gibi. Ve inanın mavi bavulum bile mutlu. Bırakın bütün kadınlar mutlu olsun. Herkes istediği gibi yaşasın. En çok da kadınlar yaşasın. Yaşasın kadınlar. Yaşasın kadınlık!

**O nasıl isterse,
her şey öyle oldu.
Şimdi benim
istediğim gibi. Ve
inanın mavi bavulum
bile mutlu. Bırakın
bütün kadınlar
mutlu olsun.**

BİLEBİLİR MİYİM BİLMİYORUM

HAKKINDA HER ŞEYİ BİLİYORUM

SOSYAL MEDYAYA KATILDIĞIN
ZAMANI...
DOĞDUĞUN GÜNÜ BİLİYORUM,
BELKİ YAKINDA ULTRASONDAKİ
FETÜS HALİNİ
BİLE BULURUM...

EN ÇOK KULLANDIĞIN
HASHTAG'LERİ BİLİYORUM

#bro #kardes
#kanka
#amaarkadaslariyidir

BAZILARI GERÇEKTEN
İÇ RAHATLATIYOR...

KENDİ AKRABALARIMDAN
ÇOK SENİNKİLERİ...

GERÇEKTE HİÇ GÖRMEDİĞİM
İNSANLARI BİLE
BİLİYORUM ARTIK...

BİLİYORUM...

ÇÜNKÜ BUNLARIN HER BİRİ
ARŞİLENMİŞ DATA'LAR.

PEKİ BU BİLDİĞİMİ DÜŞÜNDÜĞÜM
ŞEYLER GERFEK Mİ, YOKSA
SADECE OLMAK İSTEDİĞİN
KİŞİ MİSİN?

İŞTE ONU BİLMİYORUM...

YANİ TAMAMINI
BİLDİĞİMİ DÜŞÜNDÜĞÜM
ŞEYLERLE NE YAPABİLECEĞİM
HAKKINDA HİÇBİ FİKRİM YOK

VE TÜM
BU GERÇEKLİK VE
SANALLIĞIN
ORTASINDA

GERÇEKTEN BİRİNİ
BİLEBİLİR MİYİM BİLMİYORUM

Nermin Yıldırım

bekle beni cecilia. belki de gelmem

İlk başta bir mahremi talan etmenin rahatsızlığıyla çekine sakına baktık mürekkebi solgun sayfalara. Derken merak ağır basınca, mahcubiyeti boş verip, ansızın karşımıza çıkan eski hikâyenin içine dalıverdik.

Hafta sonu Antonio'nun peşine takılıp memleketi Callosa'ya gitmiştik. Oğullarını ve yanında eşantıyon getirdiği arkadaşlarını ağırlamaktan hayli memnun görünen Bay ve Bayan Ferrer, hafta sonumuzu ziyafete çevirmişlerdi. Sabah ensaimağaları, öğle paellaları, akşamüstü vermutları derken, aile ziyaretinin yeme içme turizmine dönüşmesinin evrensel bir kaide olduğunu hatırlamıştık. Bu turizmin sacayaklarından biri de kuşkusuz fotoğraf albümleriydi. Fotoğrafların artık kâğıda basılmadığı serzenişi etrafında dönen klasik sohbet eşliğinde, Antonio'nun çocukluğuna, ana babasının düşününe, hep beraber gidilen pikniklere, neşeli yaz tatillerine ait fotoğraflar tek tek incelendi. 70'lerin şapkaları beğenildi, 80'lerin vatkalarıyla dalga geçildi, 90'ların kıskırtıcı tarzı yâd edildi. Velhasıl her şey tam da olması gerektiği gibiydi. Ta ki Antonio,

"Çatı katına çıkalım, orada daha ne ganimetler var," diyene kadar.

Teklifi ikiletmeyip hevesle tırmandık çatıdaki minik odaya. Çıplak ampulün yaydığı loş ışığın altındaki kutuları, sandıkları, tozlu rafları merakla inceleyip Antonio'nun lise dönem ödevinden, annesinin çocukluğundan kalma bez bebeğe kadar pek çok hazineyi elden geçirdik. Sandıklardan birinde, arkadaşımızın da daha evvel fark etmediği bir mektup öbeğiyle karşılaşana kadar epeyce gülüp eğlendik. **Ama bizler doğmadan evvel yazılmış, bir ip marifetiyle birbirine bağlandıktan sonra çatı katına saklanmış bu gizemli mektuplar ruh halimizi tamamen değiştirdi.**

İlk başta bir mahremi talan etmenin rahatsızlığıyla çekine sakına baktık mürekkebi solgun sayfalara. Derken merak ağır basınca, mahcubiyeti boş verip, ansızın karşımıza çıkan eski hikâyenin içine dalıverdik.

"Senyora Cecilia," diye başlıyordu Pedro imzalı ilk mektup. "Burada her sabah saat beşte kalkıyoruz. Yemek molası sayılmazsa güneş batana kadar durmadan çalışıyoruz. İşin ağırlığına ancak sizi düşünerek katlanabiliyorum. Benden uzakta bile olsanız, bir yerlerde nefes alıp verdiğiniz bilmenin mutluluğuyla huzur buluyorum.

Bir aile kurmak için yeterince para biriktirmeyi başardığımda dönüp izdivacınıza talip olacağım. Beni dünyanın en mutlu erkeği yapmaya razı gelip gelmeyeceğinizi soracağım size. O vakte dek beni beklemenizi isteseydim ne derdiniz? Aşkınıza ölüm mahkûmu yazılmış bu karasevdalının son arzusunu kabul eder miydiniz?"

Cecilia'nın cevabını göremedik. Ama Pedro'nun sonraki mektubundan, ilkine müspet bir cevap aldığı anlaşılıyordu. Pedro'nun "Benim sevgili Cecilia," diye başlayan ikinci mektubu, belli ki dönüşünü beklemeyi kabul etmiş olan Cecilia'nın ahlakından, erdeminden dem vuruyor, ona methiyeler düzüyordu.

"Pek çokları çağımızda insanların, hele ki kadınların değiştiğini söylüyor. Artık aşkların eskisi gibi yaşanmadığını, kimsenin kimseyi beklemeye yanaşmadığını, âşıkların hercai hevesler peşinde dolandığını anlatıyor. Ama bütün bu karamsar laflar umudumu kırmaya yetmiyor Cecilia. Senin verdiğin söz, kutsal kitaplardaki sözler kadar güvenilir benim için. Beni bekleyeceğini bilmenin heyecanıyla şimdi eskisinden iki kat daha fazla çalışıyor ve eskisinin yarısı kadar bile yorulmuyorum. Döktüğüm ter, gelecekteki yuvamızın inşasında kullanacağım harca karışacak. Bunu bilmek bana güç veriyor. Bekle beni Cecilia. Sana geleceğim. Seni hep sevdim, hep seviyorum, hep seveceğim."

Mektuplar böyle böyle iki yılı aşkın devam ediyor. Genç adam her mektupta dönüşünün yaklaştığından bahsediyor. **Cecilia'ya bizim bile kalbimizi eriten aşk sözcükleri sıralıyor; düşünlerinin,**

birlikte yaşayacakları evin, çocuklarına koyacakları isimlerin hayalini kuruyor. Her yeni mektubundan Cecilia'nın bu hayallerin üstüne yenilerini koyduğunu, bekleyeceğini yinelediğini ve sahiden de sabırla beklediğini anlıyoruz. Merakla, mutlu sona ulaşacak olmanın heyecanı ile okumayı sürdürüyoruz.

Derken tarihlerden anladığımız kadarıyla Pedro'nun mektupları seyrekleşiyor. Delikanlı, işlerin yoğunluğundan, vakit bulup yazamamaktan filan bahsetmeye başlıyor. Ve sonra da kesiliveriyor mektuplar. Okuduğumuz romanın ikinci yarısı kâğıda basılmamış gibi bakıyoruz birbirimize, peki şimdi ne olacak? Çabucak aşağı inip Antonio'nun babasına soruyoruz; Cecilia kim? Pedro'ya ne oldu?

Arkadaşımızın babası önce neden bahsettiğimizi anlamaz gibi bakıyor yüzümüze. Mektuplardan dem vurduğumuzda, "Haaa," diyor, "şu mesele." Cecilia, vaktiyle büyükannenin yanında çalışan genç bir kızmış. Bay Ferrer onu bir çocukluk düşü gibi hatırlıyor. "Uzun, kapkara saçları vardı ve bir ayağı hafif topaldı. Çocukken geçirdiği bir hastalık yüzündenmiş sanırım, öyle kalmış aklımda. Çünkü ne zaman yemeğimi yemesem, Cecilia gibi hastalanır total kalırsın diye beni korkuturlardı," diye anlatıyor.

"Peki Pedro? Evlendiler mi?"

"Pedro evlenmiş ama Cecilia'yı bilmiyorum."

"Nasıl yani, birbirleriyle evlenmediler mi?"

"Pedro gittiği yerden dönmedi. Aynı şehre çalışmaya gitmiş bir hemşehrimizden Pedro'nun orada biriyle evlendiğinin haberi gelmişti. Cecilia sormak için mektuplar yazmış ama cevap alamamıştı."

"Ne yaptı peki?"

"Birkaç sene daha bekledi. Sonra da bir sabah erkenden vurdu kapıyı, çekti gitti."

"Nereye?"

"Bilmiyoruz. Sabah kapının sesiyle uyandık. Onu bir daha gören olmadı."

Omuzlarımız düşüyor. Bekleyişle kalbimizde bir odacık edinen Cecilia'nın aşkını ve hayatını böyle hayal etmemiştik. Mektupların roman sayfası değil, sahiden yaşanmış bir hayatın acıklı vesikası olduğunu bilmek sarsıyor bizi. Cecilia'yı konuşuyoruz bir müddet. Nereye gitmiş, ne yapmış olabileceğini. Onun uzun ve sahipsiz bekleyişini. Derken konu dağılıyor. Akşam yemeği vakti geliyor. Yemekten sonra film izleyip günün yorgunluğunu atmak için yataklara yollanıyoruz. Yemekte yuvarladığım birkaç kadeh şarabın etkisiyle çabucak uyuyorum. Rüyamda Cecilia'yı görebileceğimi düşünmüştüm ama öyle olmuyor. Görmüyorum.

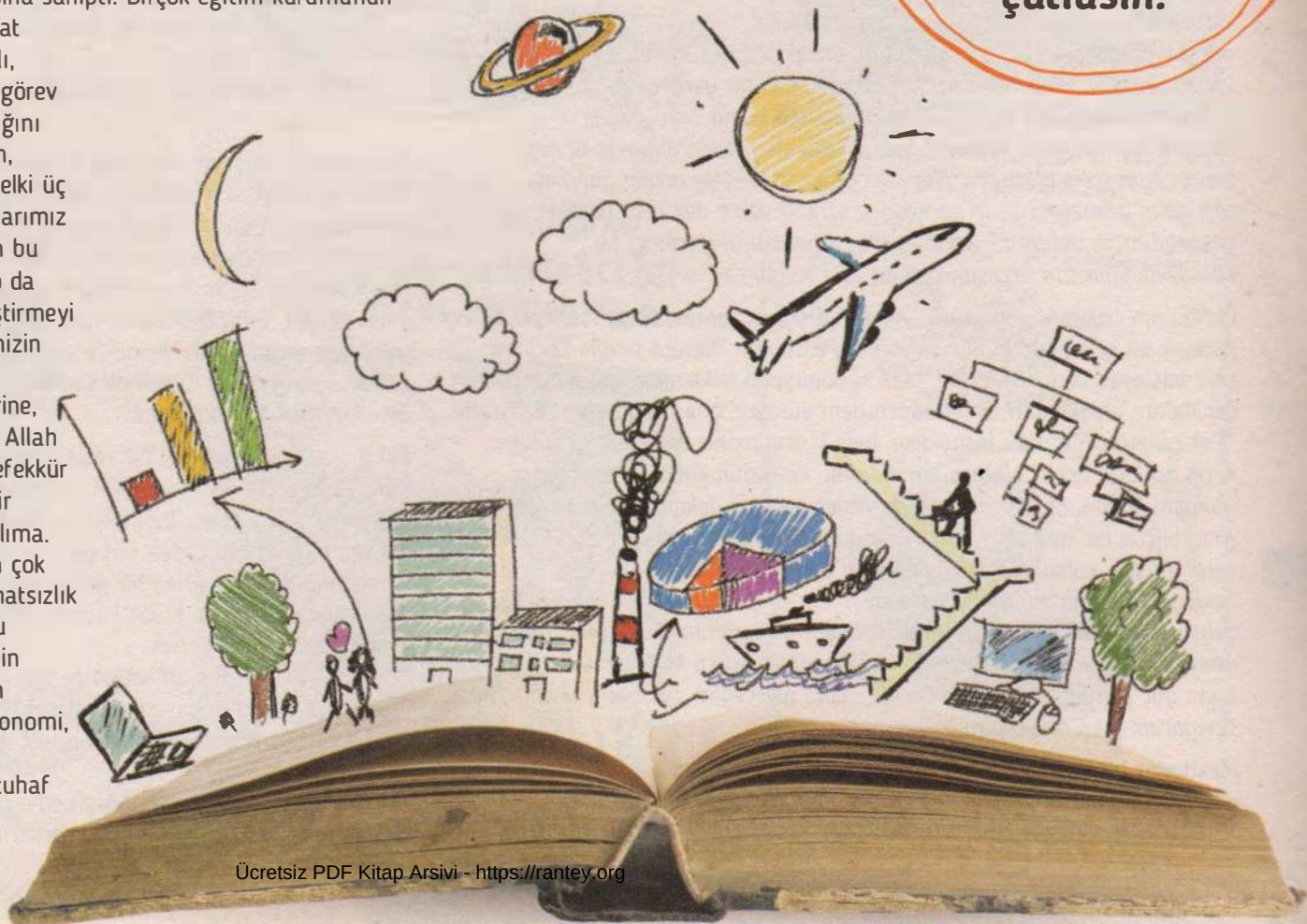
Fakat gece yarısı aniden bir sesle uyanıyorum, kapı sesi. Biri dış kapıyı gürültüyle çekti. Parmak uçlarıma basarak yataktan çıkıp pencereye gidiyorum. Cılız sokak lambasının altında uzayıp giden bomboş sokağa bakıyorum. Evden biri çıkacak mı? Tam yanıldığımı düşünüp yatağa dönecekken titrek bir gölge görüyorum kaldırımın köşesinde. Topallayarak yürüyor. Kulak kabarttığımda, kaldırımda tıkırdayan aksak adımları işitiyorum.

Pencereyi açıp ardından sesleniyorum:

"Senyora Cecilia, siz misiniz?"

Dönüp bana bakıyor. Sağ elinin işaret parmağını dudağına götürüp "Şşşşt," diyor.

"Bırak gittiğimi sansınlar. Beklemenin ne kadar uzun sürdüğünü bilmesin kimse. Yoksa aşktan ömür boyu korkarlar."

Mahir Ünsal Eriş

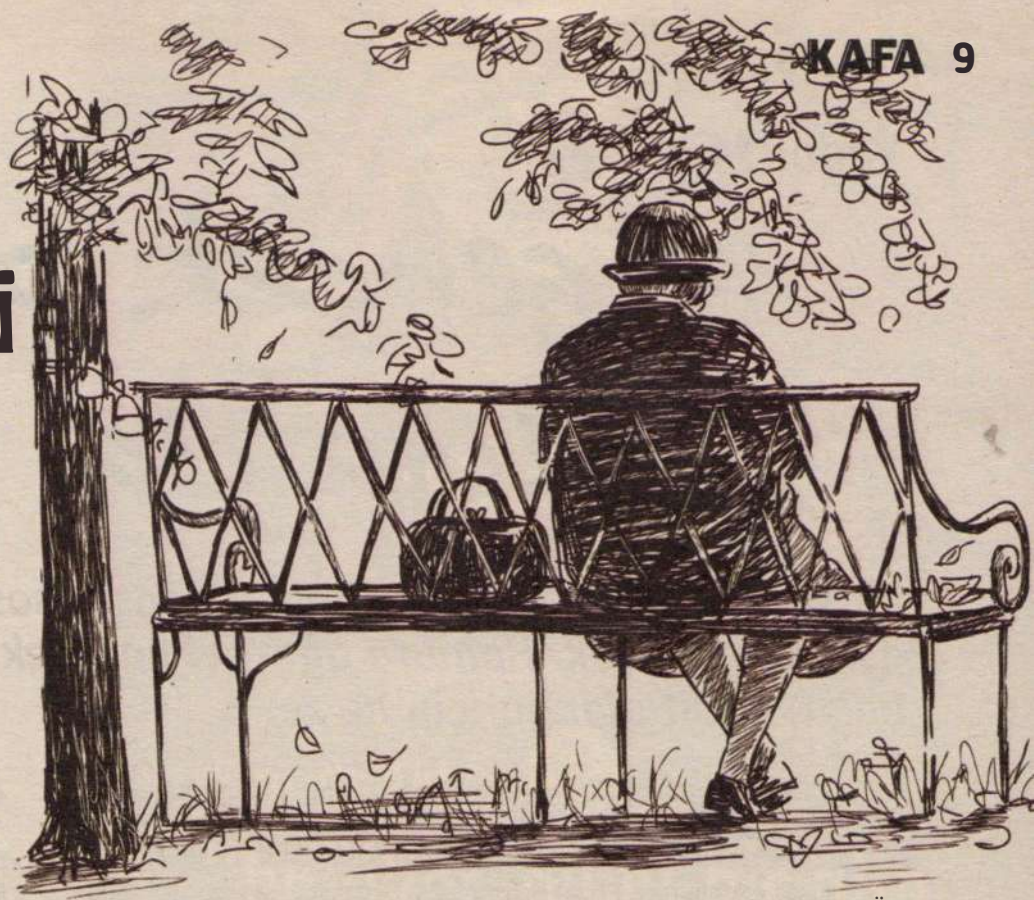
özlemek bahsi

**İnsan, aklının ermeye başladığı
çağdan itibaren sürekli özler.
İnsanları, yerleri, kokuları, renkleri,
zamanları, ses ve müzikleri özler.
Her özleyiş insanın duyduğu fiziksel
eksikliğin ruhundaki acı karşılığıdır.**

Özlemek, yoksunluk duygusunun keskin ve incitici bir cisim kazanmasıdır. Varlığıyla doyurucu bir alışkanlık yaratan şeyin yokluğuyla doğurduğu eksiklik hissine diyoruz özlemek. Bu, insanın asla, tam, bütünlüklü ve kusursuz bir varlık olamayacağına dair kuvvetli bir işaret gibidir. Çünkü insan, aklının ermeye başladığı çağdan itibaren sürekli özler. İnsanları, yerleri, kokuları, renkleri, zamanları, ses ve müzikleri özler. Her özleyiş insanın duyduğu fiziksel eksikliğin ruhundaki acı karşılığıdır. İnsan özledikçe eksiktir, tamamlanamadıkça da insan olmanın bu kusurlu tabiatına ait olmayı sürdürür. Dünyada “özlemek” hissini insanlara ait bir meleke olduğunu söyleyemeyiz ama bu hissini bizi insan yapan önemli detaylardan biri olduğu da su götürmez bir gerçek.

Özlemek çok uzundur. Dünya zamanıyla ne kadar bir süreyi kapsıyor olursa olsun, özleyerek geçen her an asırlara dönüşür. Çünkü özlemek, iç sızısıyla beslenen bir bekleme biçimidir. Yalnızca sabırla tahammül edilebilir olmaktan oldukça uzak, temel meselesi sevilen bir şeyin yokluğundan doğan boşluğun doldurulamazlığı olan bir bekleme. Bununla birlikte, basitçe, “beklemek,” diyebileceğimiz bu insan duygusu, türümüzün duygular repertuarı içinde en çok çeşide sahip olanlardan biridir. Örneğin, sevgiliyle arkadaşlı özlemek arasındaki fark bir yana, sevgiliyi özlemekle, sevgili yanınızda otururken, ilişkinizin/aşkınınızın/birlikteliğinizin o ilk zamanlarını özlemek arasında bile dağlar kadar fark vardır. Üstelik, özlemek, yalnızca insanlara -ya da geniş tutayım, canlı varlıklara- karşı duyduğumuz bir his değildir. Nesnelere, zamanlara, geçmişteki hallerimizden, hayatlarımızdan, çevrelerimizden fragmanlara, bir sürü yer ve mekâna hatta kokulara, seslere ve tatlılara bile özlem duyulabilir. Çünkü **özlemek, sevginin olduğu her türlü ilişkilene biçiminde yeşerebilir. Sevgi varsa özlem kaçınılmazdır.**

Özlemek fiil ya da durumu hemen her dilde kendine bambaşka bir ifade zemini bulur. Üstelik bu zeminlerin her biri, birbirinden ilginçtir. Örneğin Türkçedeki “özlemek”, “öz-” kökünden türemiştir, denir. Yani, “öz-lemek,” bir şeyi, birini, bir yeri öylesine özünden saymak ki onun yokluğunda özünden, kendinden bir şeylerin eksildiğini hissedip azap duymak. Tabii, bir başka yorum daha olduğunu da kaydetmem gerek. Özlemek fiilinin, “ök-, öğ-,” (akıl) kökünden türediğini, zamanla dönüşerek özlemek halini almış olan “öğsemek/öksemek” fiillerinin “akıldan çıkaramamak,” kökenli olduğunu söyleyenler de var. Ama yine de ilkinin inanmak daha romantik geliyor elbette. Bu fiilin daha romantik, daha şiirsel bir karşılığı ise Farsçada var. Farsçada “Seni özledim,” şöyle söyleniyor: “Delem, berat teng şode.” Bu ifadenin kelimesi kelimesine çevirisi, “Gönlüm senin için sıkıştı”dır. Altını çizmek isterim, Farsça konuşanlar için bu, şiirsel olsun diye böyle söylenen ya da yalnızca edebiyatta kullanılan bir kalıp değil. Tam olarak ifade bu. Portekizcede ise, (*eu sinto sua falta*) “Yokluğunu duyuyorum,” denir. Buna benzer bir söyleyiş biçimini Fransızca (*tu me manques*) ve İtalyancada (*mi manchi*) da görüyoruz. Bu iki ifadede de “Özlüyorum,” demek istendiği halde fiil “ben” diye değil, “sen” diye çekilmiştir. “Sen bende eksiksin,” gibi. “Özleniyorsun,” gibi düşünülebilir. Katalancada ise özlemek, “Eksikliğini buluyorum (*et trobo a faltar*)” biçimini alır. Tacikçede ise “Seni kaybettim,” (*men tora gum kerdem*) denir. İngilizcede özlemek karşılığı olarak kullanılan “to miss” fiilinin ise aynı zamanda “ıskalamak” demek olması da baş-

başına ilginçtir. Ama olayı asıl ilginç kılan şey bu duygu çeşitliliğidir. Örneğin görmek, yemek, konuşmak, ölmek gibi tüm fiiller bütün dillerde birebir karşılanabiliyorken **özlemek** fiilinin hemen her dilde başka bir algılama ve ifade biçimini işaret etmesi bence çok büyü. “Görmek” fiili söz konusu olduğunda hiç kimse orıu kendi dilinde, “kafanın içindeki iki çukur vasıtasıyla görüntüler elde etmek,” ya da, “görselliği içmek,” falan gibi serbest nizam yorumlarla karşılamıyor. Ama iş özlemeye gelince bütün diller ona bir şiirsel karşılık bulma çabasına girişiyor. Bunda, hiç kuşku yok ki, özlemek denen şeyin, “çekmeyen bilmez,” düzeyinde bir bireysellik içermesinin etkisi vardır. Yani, bu duyuya sahip olan herkes üç aşağı beş yukarı aynı şekilde görür. Ağzı olan aynı şekilde yer, çiğner, yutar. **Ama özlemek çok şahsidir. Herkes kendince özler, özlediğinde ne hissettiğini herkes kendi bilir. Bu, diller arasında bile bu kadar çok özlemi dile getirme biçiminin gelişmesine yol açmışken kim bilir insandan insana nasıl farklı hâllere bürünür.**

Özlemenin en kederli hali, bir daha bu dünyada olmayacak olanları özlemektir. Bu öylesine yoksunluklar, boşa geçirilmiş zamanları için duyulan pişmanlıklar ve çaresizliklerle dolu bir özlemektir ki, insanın bir daha dünyaya geleceğine, ölüp de dirileceğine, cennete ya da cehenneme gideceğine -inanacağı yoksa bile- bağlanası gelir. Umarım vardır, umarım bu özlemin bir anlamı vardır, umarım kavuşuruz onlarla.

Hasret çekmek, gözünde/burnunda tutmek, göreceği gelmek, gözü yolda kalmak ya da her nasıl ifade ediliyorsa; **özlemek, edebiyatın en zengin malzemelerinden biri olmuştur hep.** Soğuk ve acımasız dört duvar arasında geçen yıllarında ya da yurdundan koparıldığı zamanlarda özlemenin binbir dilini konuşmayı öğrenmiş Nazım’ın şiirleri, sila hasretiyle kuruyup giden Mehmed Uzun’un romanları, “Sesi kendi içinden değil de çok uzakta bıraktığı memleketinden gelir” gibi yazan Saroyan’ın öyküleri hep, yaşamakta ısrar eden umudun elinde dalgalanan özlem bayraklarıdır. Edebiyat çok şey borçludur özlemeye. Ama ifade edilmesi bu kadar güç, bu kadar tarife, lafa-söze gelmez bir duygunun dile dökülmesi meselesine gelince özleyenlerin de edebiyata çok şeyler borçlu olduğu muhakkak. Küçük bir şair atışmasıyla toparlayayım sözümü, Edip Cansever, Akmayı Duydum şiirinde, “Geyik akarsuları özleyince / Akmamız yok, çekilmiş nehirler gibiyiz,” der. Eşsiz dizelerdir bunlar özlemek üzerine. Ama Melih Cevdet Anday, daha ılımlı, daha umutlu karşılık verir Cansever’e, “Geyik akarsuları özlediğinde,” der Anday, Kolları Bağlı Odysseus’da: “Geyik akarsuları özlediğinde / Hem su hem geyiktir akan.”

Mümkün olduğunca konu başlıklarını kişiselleştirmemeye çalışıyorum bu bahislerde. Belki sizin de konuşmak, “bahse konu” etmek istediğiniz meseleler oluyordur. Lütfen Twitter’dan yazın bana, hangi bahse dair yazılar istediğinizi. Son olarak, bu söyleyeceğim biraz fazla kişisel ama söylemezsem içime dert olur. Sizin bu satırları okuduğunuz sırada oğlum bir yaşıni doldurmuş olacak. Şaka maka bir yıldır babayım. Dünyada başka bir his duyuyorum, böylesine gerçek.

gerçek pizza ve italya'da pizza avı

Klasik pizza basit. Çok kaliteli domates sos. Gerçek mozzarella. Reyhan. Malzeme aşırı olmayacak. Hamura ağır gelmeyecek. Kenarlar taşmayacak. Olay bu kadar basit. Basit olduğu için de zor.

"Gerçek pizza nedir?" diye sormakta haklısınız. Cevaplamaya çalışayım.

Önce iyi bir pizzanın ne olmadığından başlayayım.

Tost. Hamburger. Pizza. Hepsi moda. Beğenilen, sevilen ve tutulan, popüler olanlarının ortak bir noktası var: Bolluk ve çokluk. Malzeme çokluğu yani. 4 çeşit peynir. Salam, sucuk, sosis, füme et. Bilumum sebze. Mayonez, ketçap, hardal falan ve filan. Ha bir de aslında bir petrol yan ürünü olan trüf yağı.

Malzeme çok ama kalite yok. Aslında "yok" hafif kalıyor. Pizzalara konan ve adına bir de utanmadan, mozzarella denen peynirin uyar dünyada yeri olmamalı valla.

Peki iyi pizza ne demek? Her şeyden önce iyi hamur demek. Aynı gerçek pide gibi. Çok kaliteli buğdaydan elde edilecek. Sonra ticari ve hazır maya kullanılmayacak. Mayalama uzun sürdüğünden dolayı hamurun hazır hâle gelmesi 48-72 saat arası olacak. **Gördüğünüz gibi bizdeki pizzacıların %99'u daha**

baştan sınıfta kalıyor. Sonra da o boşluğu kötü malzemeyi bol miktarda kullanarak

doldurmaya çalışıyorlar.

Ülkemizde bir de "ince hamur" diye bir hastalık var. Lahmacun ile pizzayı karıştırdığımızdan olsa gerek. Bizdeki pizzacıların çoğunda pizza fırından çıkıp masaya gelene kadar ortası yumuşuyor. Ayrıca çok ince olduklarından çatalla bile kesilmiyorlar.

Olmaz öyle şey. Olmamalı. İyi pizzanın, yediğiniz süre boyunca, yarım saat, yumuşayıp pelteleşmeyecek bir kalınlığı olmalıdır. Pizzanın ortası ne çok kırıncı olacak ne de çok hamur gibi. İyi pizza hamurunun kenarları ise kalın olur ve özel taş fırında kenarı yer yer kahverengi olana kadar pişer. Önünüze geldiğinde pizzanın kenarında, farklı büyüklüklerde, bol bol hava kabarcığı olduğunu görürsünüz. Pofur pofur. Yerken midenize oturmaz. Hazmı kolaydır. Hazmı sadece kullanılan maya niteliği ve mayalama süresinden dolayı kolay değildir. Kullanılan malzemeden dolayı da kolay olur.

Klasik pizza basit. Çok kaliteli domates sos. Gerçek mozzarella. Reyhan. Malzeme aşırı olmayacak. Hamura ağır gelmeyecek. Kenarlar taşmayacak.

Olay bu kadar basit. Basit olduğu için de zor. Zor çünkü üç değişken. **%80 hamur, %10 domates sosu, %10 peynir. Her üçü de mükemmel olmalı. En küçük bir hata hemen göze çarpar.**

Bunun üzerine artık varyasyonlar olur. Bir şarküteri ürünü eklenir. Roka yaprağı konur. Mozzarella yerine stracciatella peyniri kullanılır falan. Ama işin özü değişmez. Olayın beşte dördü hamurdur.

Bu yüzden de o hamur olayının büyük ustaları İtalya'da, bir yazar ya da ressam gibi tanınır, sevilir ve sayılır.

"VAY ANASINI" DEDİRTEN İLK PIZZAYI NAPOLİ'DE YEDİM

O kadar çok iyi pizzaiolo var ki İtalya'da. İtalya'nın neresinde olursanız yukarıda saydığım özelliklere sahip çok iyi pizza bulursunuz. Her yaştan herkesin sevdiği bu hamur işini çok uygun fiyata yersiniz. Deneyiminiz az ise yediğiniz her pizzayı da "en iyisi" sanırsınız. Haksız da olmazsınız.

Takdir edersiniz ki rekabetin çok olduğu pizzanın ana vatanında "pizzaiolo", yani ustalar arası sıvrılmak kolay değil. Tek bir kimsenin bir numara olduğunu söylemek daha da zor. Ama özellikle Napoli gibi bir kentte düzey o kadar yüksek ki bu kente sırf pizza için gelen çok kişi tanıyorum. Ben de yaşamımda "vay anasını" dedirten ilk pizzayı bu kentte yemiştım. Amerika eski Cumhurbaşkanı Bill Clinton da burada yediği için "Presidente" denen pizzacı. Buranın ustası -Pizzaiolo- yaşamını yitirdi. Ama Da Michele, Notizia gibi inanılmaz pizzacılar var Napoli'de.

İtalya'nın diğer yerlerinde de var. İşte size üç öneri.

VERONA VE RENATO BOSCO'DA HANGİ PİZZALARI TERCİH ETTİK?

Ben Verona'daki değil, 20 dakika mesafede bulunan San Martino kasabesindeki yerlerine gittim. Renato Bosco çok farklı ama hepsi olağanüstü pizzalar yapıyor. 8 farklı kategori var. İnternet sayfasına bakarsanız bunlar arasındaki farkı görürsünüz. Bunların biri hariç hepsinde doğal maya kullanılıyor. Ama dokular olsun, biçim olsun farklı. Bazıları daha çok focaccia ekmeğini andırıyor. Adı "hydrolysis" olan pizzada ise hiç maya kullanılmıyor. Biz üç farklı kategoriden pizzayı bölüştük. Aria di Pane yani "hava ekmek", hava gibi hafif. Burrata peyniri ve reyhanlı. İkinci kategori klasik Napoli tarzı pizza: Pizza Tonda. Kabak çiçeği, mozzarella ve asiago peynirli. Son olarak ise Roma usulü ve Napoli'ye göre az daha ince ve kırı pizza. Patates, karalahana ve bitto adlı Valtellina Ovası'ndan gelen pastörize edilmemiş peynirli. İnanılmaz hafif ve lezzetli her üçü de. Bunların yanında ise Piemonte'nin artizanal Baladin birası çok iyi gidiyor.

BURADA TAM 3 SAAT KALDIK: CIRO OLIVA CONCETTINA AI TRE SANTI

Napoli'nin tipik bir mahallesinde -bana Tarlabası'nı hatırlattı. Kapıda uzun bir kuyruk. Saat 22 gibi gittik ve 1 saat bekledik. Çıktığımızda saat sabaha karşı 2 idi. 3 saat! Nasıl olur, demeyin. Bal gibi oldu. Oldu çünkü tadım menüsü aldık. Yanında da non dosage, yani şekersiz şampanya. Şampanya ile pizza harika bir uyum. Özellikle de kızarmış pizzalarla. Tam 10 farklı minik porsiyon geldi önümüze. 6 tanesi kızarmış idi ama hepsi farklı farklıydı. Bazısı calzone. Bazısı çitir pide gibi olan focaccia. İkisi de aynı puf böreği. Diğerleri klasik Napoli usulü pizza. Ziyafet San Marzano domates, mozzarella ve reyhanlı geleneksel margarita pizzayla başladı. Arkasından içi mercimek püre ve fındıklı puf börek gibi kızarmış pizza geldi. Daha yemeğe başlamadan ailenin 3. kuşak ferdi Ciro, elinde bir şişe Toskana zeytinyağıyla yanımızda beliriverdi. Alberto Manni zeytinyağı. Vatikan'da kullanılan, altın değerinde. Mercimekle nefis bileşim. Bundan sonra önümüze konan her pizza farklı idi. Farklı un, farklı maya, farklı doku, farklı bileşimler. Hepsi çok iyiydi ama son gelen siğir kıymalı ragu zevkten dört köşe etti. Domates sosu ve bazı baharatlarla 7 saat ağır ateşte pişmiş. Mozzarella ve pecorino peynirli. Yemeği Rom Baba tatlısıyla noktalandık. Sabaha karşı çıkarken yaşlı bir teyzeye karşılaştık. Bize gülümsedi. Ciro yanımıza gelip tanıştırdı. Babanne. Kurucu. Ragu işini kimseye bırakmaz, kendisi hazırlamış. Ortak dilimiz olmamasına rağmen bakışlarımızla her şeyi ifade ettik. Severek ve bilerek hazırlanan iyi yemek kadar farklı insanları ortak sevgi paydasında birleştiren başka ne var?

Deneyiminiz az ise yediğiniz her pizzayı da "en iyisi" sanırsınız.

İTALYA'NIN EN BÜYÜK PIZZA USTASI: PEPE IN GRANI

Napoli'ye bir saat uzak Grani. Camorra mafyasının cirit attığı bölge olan Caserta'da. Ama hem İtalyan hem yabancı gastro turistler akin akin buraya gelip iki saat kuyruk bekliyor. Niye? Franco Pepe pizza için. İtalya'nın en büyük pizza ustası addediliyor Pepe. Tadarken nedenini anlıyorsunuz. **Bulut gibi pizza. Aşırı civık yani normalin bilmem kaç katı su ilave edilmiş hamurdan. Bu hamurla çalışmak kolay olmasa gerek.** Burada ne ısmarlarsanız ısmarlayın süper ama klasik margarita mutlaka denenmeli. Pepe, Caserta'nın olağanüstü mozzarellasını pizza hamuruyla pişirdikten sonra kendi yapımı domates sosunu şerit halinde soğuk olarak servis öncesi ekliyor. Bu lezzetin tarifi zor. Denenmeli. Tabii yanında da yörenin Aglianico üzümünden güzel bir kırmızı şarap şart.

Düşünüyor insan. İtalyanların pizzası var ise bizim de mis gibi pidemiz var. Hepsi birbirinden lezzetli ve farklı farklı yöresel pidelerimiz. Peki neden dünyanın her yerinden gastro turistler ülkemize pide için geliyor?

Üzerinde düşünmek lazım.

Vedat Milor Fotoğraf: Emre Yunusoğlu

"tiyatrodur, iyidir"

Erkan Can

Emrah Akbaş

"hakikat, elbet bir gün"

Fotoğraf: Ali Güler

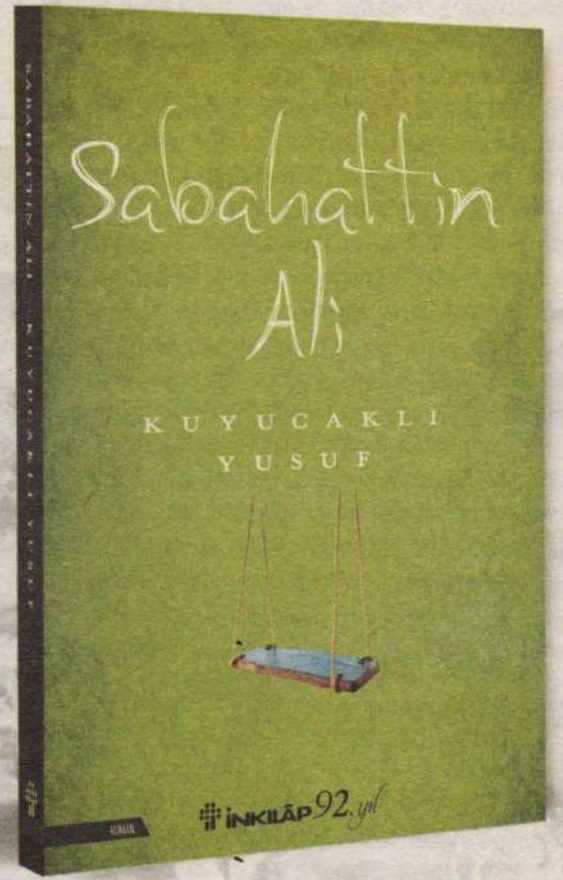
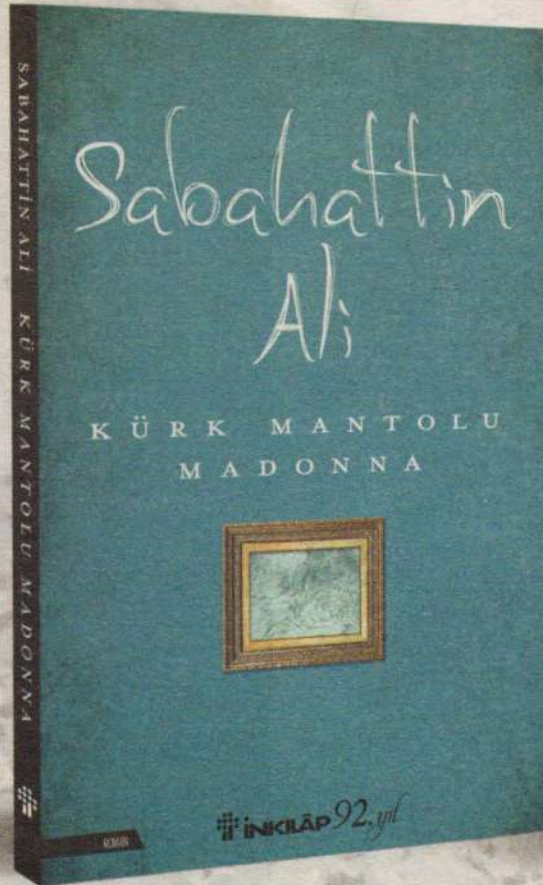
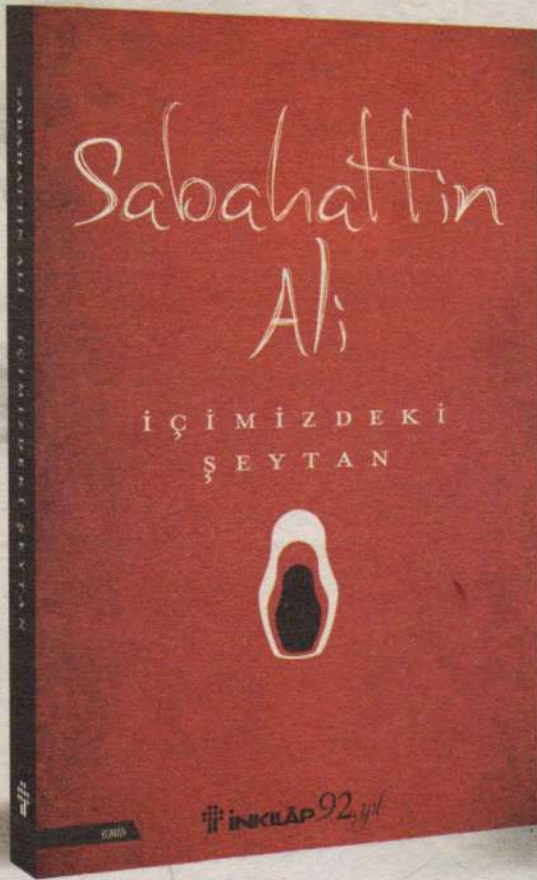
- 🎭 "Hakikat, Elbet Bir Gün" yasakların olduğu bir toplumda insanların düşüncelerinin baskı altına alınmasını konu alan ve bunların her geçen dakika artmasını anlatan bir distopyayı anlatıyor.
- 🎭 Oyun metnini 25. Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü'nü kazanan Berkay Ateş yazdı.
- 🎭 Tiyatro D22, oyunu "Bütün normallerin değiştiği, değerlerin altüst olduğu 'uzak' bir ülkede, hepimizin cebinden çıkması muhtemel o son mektubun şarkılarla beraber anlatılan, etkileyici hikâyesi" olarak tanımlıyor.
- 🎭 "Hakikat, Elbet Bir Gün"ün kadrosu şöyle: Seda Türkmen, Gizem Erdem, Berkay Ateş, Emir Çubukçu ve Can Kulan.
- 🎭 Oyunda çeşitli maskeler kullanılırken sahnede yer alan oyuncular zaman zaman şarkılarla düet yaparak oyunun seyir zevkini artırıyor.
- 🎭 "Kürk Mantolu Madonna" oyunuyla en iyi sahne tasarımı ödülünü alan Cem Yılmaz, "Hakikat, Elbet Bir Gün"ün sahne tasarımı yapıyor. Yılmaz, sahnede yer alan bütün dekorları oyunun içerisinde kullanarak fonksiyonlu bir hâle getiriyor.
- 🎭 110 dakika süre içerisinde temponun düştüğü yerler olabiliyor. Son 30 dakikada oyun kendi içinde tekrara düşebiliyor.
- 🎭 Bu sezon "Terk" ve "Fatima'nın Erkekleri" oyunlarının da yönetmenliğini üstlenen Serkan Salihoğlu, "Hakikat, Elbet Bir Gün"ün de yönetmenliğini yapıyor.
- 🎭 Oyuncular ara ara sahneden iniyor ve seyircilere soru yönelterek onları da oyuna dahil ediyor.
- 🎭 Tiyatro D22, "Yazarlar Ormanı" projesi kapsamında oyunlarından elde ettikleri gelirin bir kısmını fidan dikiminde kullanıyor.

Oyun Takvimi

1-2 Mart / İzmir Konak Belediyesi
12 Mart / Caddebostan Kültür Merkezi
22 Mart / Baba Sahne

Sabahattin Ali

Sabahattin Ali'nin unutulmaz eserleri
İnkılâp Kitabevi'nde

İ Ç İ M İ Z D E K İ
Ş E Y T A N

K Ü R K M A N T O L U
M A D O N N A

K U Y U C A K L I
Y U S U F

İNKILÂP 92.yıl

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros • İSTANBUL / Cağaloğlu Sirketi • İSTANBUL / Acarkent • İSTANBUL / Esenyurt City Center
• İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli

Umay Umay

kesik gülüşlü yarım öpücük

İçimdeki dikenli solucan bir aşağı bir yukarı dolaşiyor. Kalan son kelekleri de iştahlı midesine indirerek. Sonra ruhunu büyüten ayna kırılıyor. Ayaklarını kesiyor tüm gelmeler. Sokakta kalan son yansıman, çimenlerde unuttuğun son su şişen, ıslak betonda kalan son ayak izin. Hepimiz tek bir yalnızlıktan düşmeyiz.

Sen yine de anlamadığın şeyleri yazma. Susmaları karalama. Günahtır o mektupları saklamayı unutmak. Üstüne kahve dökme bak, mürekkeple yazılan suyla akar gider. Çıksın diye içimden senle olanlar akar gider. Ve asla olamayanlar belki. Akıp akıp parçalara ayıran beni... Çıkıp gitsin diye örtündüğüm yerleri açtım. Adam olamayan adamlara baktım. Çılgık çılgıla atladım tüm pencerelerden. Zaten kanıyordu ayaklarım fark etmedi gören.

Beni biraz sev. Karanlık örtüler açılsın. **Dudağımın kenarından ince, sıcak bir öpücük. Kanamayan şeyler ver bana. Yorgunluğun degeceği, acının katlanabileceği şeyler.** Sesinin sesimi taşıyabileceği şeyler. O şeyler ki hep sevdiğimiz şeyler. Kocaman bir kafan var biliyorsun. Fotoğraflarda hep arkada durursun koca kafalı gözükmemek için. Aç gözükmemek için ekmeğin köşesini sever hep orayı yersin. Şiirin ağdalısını yakıştırırsın. Kaşlarının ortasına ciddi hizalı çizgiler koyarsın. Beni sevmiyor gibi yaparsın aşkın hallerinde boğulmamak için.

Yıkadım pakladım seni o öğleden sonra. Yolladım bahçeşiz evlere. Açlığa, soğuğa ve gerçek olamayacak kadar kötülüğe mahkûm bir tarihe. Seni senden alan aşkla usulca uğurladım. Şimdi bu kahrolası solucan didikliyor, hallendiriyor beni. Uykularımı kaçırıyor. Kızıp kızıp küfrettiriyor. Sevmem anlamsız kelimeler çıkarıp bağırma. İcat edilmemiş gibi kelimeler, eşyalar gibi oradan oraya savrulan. Ortalıkta birbiriyle

çarpişan. O gıcırtılı metalik ses. Kimsenin anlamadığı ne kadar çok şeye kızıyorum. Ben kendi kendimin en tuhafıyım.

Bak yine seni düşünmekten alıkoyuyor beni bu solucan. Midem ağrıyor. Odaklanma sorunum var. Hayat ikide bir dikkatimi dağıtıyor. O küçük öpücük üstüne başlamıştı bunca kalp atışı, bunca şiir. Gidememek üzerine kurulmuştu onca kentler. Diriltip diriltip önümüze atılıyordu onca yitik hayat. Güya şükretmeyi öğrenecektik. Olamamak da olmak kadar yanıltıcı. Pas geç sen beni, bu metinde ben yokum.

Sen de varmış gibisin sadece.

Bana kahve yap sakızlı olsun. Nasıl geçip gider keleklerimi yiyen bu dikenli solucan. Talan edilmiş her yerimi hissediyorum. Kalmamış içimde zararsız yerler. Nefes almaya açtığımda ağzımı, bulutlar saplanıyor hâlsizliğime. Biraz yanımda kal. Makineler kelimelerle beraber sustu. Kar yağmaya başladı unutmış gibi dün nasıl delice yağdığını. Koca kafanı dizlerime yasla. Seni yaşlandırmaz bu soğuk. Buzdan bir heykele döner rüzgâr. Soğuğu geçirmez olur saçlarım. Bana giriş bölümlerini unuttuğun şiirleri oku. Bir de sözlerini kendine göre değiştirdiğin şarkıları oku. Ezberim pek yok de sonra. Ben seni alkışlayayım. İyi ki diyeyim kaçıp geldin egzozlu kentten. Azıcık ver senin keleklerinden. Bir dahaki

kışa kadar senin için hayatta kalayım. Bir dahaki kara kadar bu yolları açık tutayım. Kesik gülüşlü yarım bir öpücük gibi şarkılarını saksılara koyayım.

Hepimiz aynı sondan başlıyoruz. Aynı yoldan selamlaşıyoruz. Aynı iklimlerde vedalaşıyoruz. Farkımız neyse orada bir ağaç dikili. Salla dalları aşk rüzgârı, uçur keleklerini. Yutacağım söylediğim tüm kötü sözleri...

**Hepimiz
aynı sondan
başlıyoruz.
Aynı yoldan
selamlaşıyoruz.
Aynı iklimlerde
vedalaşıyoruz.**

Emirhan Perker

bazı tipler

REKLAMCI

Ertuğrul Özkök

artakafan

JE CROIS ENTENDRE ENCORE

Hürriyet'in 11. katında, تنها bir cumartesi günüydü. Önüme bir zarf koydular. İçinde bir CD ve bir not vardı. Doktor Zafer Mutlu'yu o notla tanıdım. Kırcaalili bir Bulgaristan göçmeni idi. Ankara'nın bir ilçesinde hükümet tabipliği yapıyordu. Kendi imkânlarıyla Bizet'in "İnci Avcıları" nı okumuştum.

bünyesinde barış içinde yaşatır. Eşref saatinizi, kendinize göre ayarlayabileceğiniz bir an istiyorsanız, işte sizi dolduruşa getirecek bir yol arkadaşı. Üstelik size ne zaman ateş etse, mutlaka ıskalar...

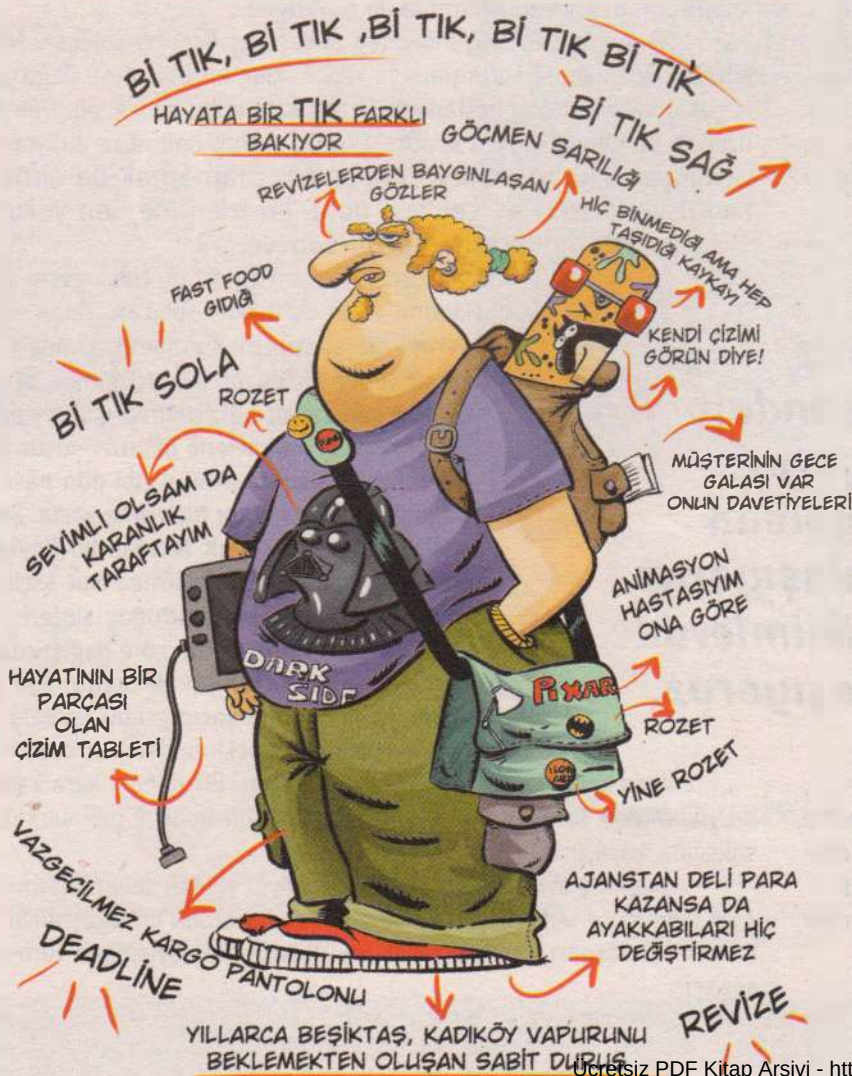
"Osho" veya "Secret" okumaya gerek yok. Böyle müzikler, insana kendi günahını affettirir. Unutmayın en büyük bağışlayıcı Allah'sa, ondan sonra gelen, onun yarattığı insanın kendisidir.

Ouagadougou, 1974.

Eğer müzik, şahsi bir haz ise dünyanın en büyük müzik eleştirmeni, insanın kendisidir.

Önce "İşte öyle bir amatör," diyerek kenara koydum. Sonra bir şeyler beni ona götürdü. "İnci Avcıları" nı dinledim. Eğer müzik, şahsi bir haz ise dünyanın en büyük müzik eleştirmeni, insanın kendisidir. İşte bu yetkimle şunu söylüyorum: Bu gökyüzünün altında, "İnci Avcıları" ndan bu kadar güzel bir "Je Crois Entendre" bölümü söylenmedi. "İnci Avcıları" hünsa bir müziktir. Hüznü ve neşeyi, erselik bir hayvan gibi

GRAFİKER

ÖLMEDEN ÖNCE SON ESER...

Ölmek üzeresiniz ve son kez bir eser görme hakkınız var, bu hangisi olurdu? Fotoğrafta gördüğünüz 78 yaşındaki ALS hastası kadın, 2015 yılında son kez bir Rembrand sergisi görmek istedi. Ve Amsterdam'da bulunan Son Dilek Vakfı desteğiyle hasta yatağında Amsterdam'daki Rijksmuseum'a götürüldü. Bu soruyu biz de Türkiye'nin tanınmış sanatseverlerine sorduk. Ya siz son kez hangi eseri görmek isterdiniz?

Vincent van Gogh'un Fransa'nın Arles şehrinde, yıldızlı bir geceyi betimlediği göz kamaştırıcı yağlı boya eser **"Ren Nehri'nde Yıldızlı Bir Gece" (Starry Night over the Rhône)** 1888 yılında resmedilmiştir. Gelmiş geçmiş en bilindik sanat eserlerinden biri olan tablo, **Paris'teki Orsay Müzesi'nde (Musée d'Orsay)** yer almaktadır.

**REN NEHRİ'NDE YILDIZLI
BİR GECE, VINCENT VAN GOGH**

**ZERRİN
TEKİNDÖR**

Hiz. Muhammed'in yazı ile anlatıldığı levha olan Hilve-i Şerif, peygamberi övmek için yazılan metinlerden oluşmaktadır. Osmanlı hat ve müsisinin 19. yüzyıldaki büyük isimlerinden **Kazasker Mustafa İzzet Efendi'nin** (1801-1876) sülüs ve nesih hatları kullandığı klasik formdaki **"Hilve-i Şerif"** 1862 yılında yazılmıştır. Günümüzde **İstanbul'daki Yıldız Holding Koleksiyonu'nda** yer almaktadır.

**HILVE-İ ŞERİF,
KAZASKER MUSTAFA İZZET EFENDİ**

**MURAT
ÜLKER**

**GUERNICA,
PABLO PICASSO**

**RIFAT
ABAKAY**

26 Nisan 1937'de İspanya İç Savaşı sırasında Nazi Almanyası'nın Guernica şehrini bombalamasını anlatan eser, yine aynı yılda **Pablo Picasso** tarafından yapılmıştır. **"Guernica"**, savaşın birey üzerindeki etkilerini anlatan anıtsal bir tablodur. Zaman içerisinde savaş karşıtı düşüncelerin sembolü haline gelen eser, **Madrid'deki Kraliçe Sofia Ulusal Sanat Müzesi'nde (Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía)** sergilenmektedir. Katıldığı bir sergide Alman bir generalin Picasso'ya Guernica için sorduğu "Bu tabloyu siz mi yaptınız?" sorusu üzerine verdiği cevap akıllara kazınmıştır: "Hayır, siz yaptınız!"

Rönesans heykel sanatının en üst noktası olan **"Davut Heykeli" (David)** 1504 yılında **Michelangelo Buonarroti** tarafından yapılmıştır. Michelangelo'nun en ünlü eseri olan heykel **Floransa'nın** sembolü niteliğindedir. Eser David'in Golyat ile savaşmaya karar verdiği anı yansıtmaktadır. Özgürlüğü ve cumhuriyeti temsil eden politik bir figür haline gelen heykel, birçok kez saldırıya uğramıştır. Eserin zarar görmemesi yapılan kopyası Signoria Meydanı'nda yer alırken, orijinali **Akademi Galerisi'nde (Galleria dell'Accademia)** sergilenmektedir.

**CEM
YILMAZ**

DAVUT, MICHELANGELO

**AZİZ MATTA'NIN ŞEHİT
EDİLİŞİ, CARAVAGGIO**

**ERTUĞRUL
ÖZKÖK**

İsa'nın 12 havarisinden biri olan Aziz Matta, Hristiyanlığı yaymak için gittiği Habeşistan'da bir kilise kurmuştu. Öz yeğeni Bakire İfijanya'yla evlenmek isteyen Kral Hirtakus, Aziz Matta'dan bu evliliği kutsamasını istedi, ancak Aziz Matta bu evliliğin Tanrı tarafından kabul edilmeyeceğini söyledi. Çılgına dönen kral, bir katile gidip Aziz Matta'nın öldürülmesini emretti. Aziz Matta, kilisede, kalabalığın arasında, sırtından bıçaklanarak öldürüldü. Bu olaydan tam 16 yüzyıl sonra İtalyan barok sanatının yaratıcısı olarak görülen **Caravaggio, 1599-1600** yıllarında **Roma'da Contarelli Şapeli'nin (Contarelli Chapel)** duvarına **"Aziz Matta'nın Şehit Edilişi" (The Martyrdom of Saint Matthew)** tablosunu çizdi.

**SİSTİNE ŞAPELİ TAVANI,
MICHELANGELO**

Vatikan'ın içinde bulunan **"Sistine Şapeli'nin Tavanı" (Sistine Chapel)**, ünlü İtalyan ressam ve heykeltıraş **Michelangelo Buonarroti** tarafından **1508-1512** tarihleri arasında yapılmıştır. Rönesans resim sanatının şaheseri olarak görülen Sistine Chapel'inin tavanında, Eski Ahit'ten 9 farklı sahneyi içeren tablo kompozisyonu ve 300'den fazla değişik figür bulunmaktadır. Bu tablolar arasında en çok bilineni **"Adem'in Yaratılışı"** tablosudur.

**AHMET
GÜNEŞTEKİN**

"Kardaki Avcılar" (The Hunters in the Snow) Hollandalı ressam **Pieter Bruegel the Elder** tarafından 1565 yılında yapılmıştır. Kuzey rönesans hareketinin örneklerinden biri olan tablo, ahşap pano üzerine yağlı boya çalışmasıdır. Yılın farklı zamanlarının tasvir edildiği 6 parçadan oluşan serinin günümüze ulaşan beş parçasından biridir. Batı resim sanatının ilk kış tasvirlerinden biri olarak kabul edilen eser, **Viyana Sanat Tarihi Müzesi'nde (Kunsthistorisches Museum Wien)** sergilenmektedir.

**KARDAKİ AVCILAR,
PIETER BRUEGEL**

**GÖRGÜN
TANER**

Bedia Ceylan Güzelce

iyilik yalanı

İyiliğimiz birbirinden farklı bir sürü insana dert olur bir ömür boyunca. Ne tuhaftır ki ömür ortalığında ya artık kimse iyiliğimizi istemiyordur ya da bir zamanlar “iyilik” adı altında belimizi dostça kavrayan her şey büyük yalandır.

“Senin iyiliğin için” diye çizilir etrafına ilk hudut. İnsanın insanı beceriksiz bir mühendis edasıyla onarma arzusunun sık rastlanır çünkü. Öğretmenin hayal dünyası, yaratıcılığı ve kalbinin sınırlarını daraltırken senin iyiliğini çok ama çok istemektedir. En azından arkasına sığınacağı sıcacık bir cümlesi vardır ailene karşı: “Ben onun iyiliğini istiyorum.” Çocukluk bitince iyiliğini isteyenlerin de bunu dile getirenlerin de soyu tükenir. Peki ama ya çocukluk bitmezse? Benim gibi hatalarından ders almak yerine geçmişini hemen arkasında bırakabilen fütüristik saftirikler için “inanmak” çocuklukta sonra da devam eden, iflah olmayan bir “default” yani defodur. Herkesi anlamaya çalışırsın, herkesin anlaşılma bekleyen, keşfedilmeyi bekleyen büyük bir hayatı olduğuna inanırsın. **İnanmak bir alışkanlık gibi, bir uzuv gibi yer etmiştir sende, kim senin iyiliğini istese, sen ona inanırsın.**

“Senin iyiliğini kimse benden daha fazla isteyemez” sözü bir babanın ağzına hiç yakışmasa da emzik gibi yapışkındır. Meslek tercihinin kendinin yarım kalmış gençlik hayalleri, dil kursları, atletik etkinlikler, isminin başına yazılacak “doktor, mimar, avukat” gibi unvanları göz önünde bulundurarak yapmanı bekler. Aslında senin bir tercih yapmaman, her tür seçme hakkını ona teslim etmeni de içten içe ister galiba. Sen bir an önce dört yıllık okulu tamamlayıp asıl mesleğini yapmak üzere bir yandan çalışır bir yandan da yeni kurslara yelken açarsın. Kurslar seni bitirir, sen kursları bitiremezsin. Kurslar kurlar hâlinde üzerine çöker, karanlığın, karabasanın olur, sen gecenin ucuna bir ışık yakamazsın. Annen bir köşede oturmuş sana hırka, yelek, atkı, bere ve hatta patik örmekle meşgulken iyiliğini istemektedir. İyiliğin bir şiirdeki gibidir, iyiliğin “bir ovanın düz oluşu gibi”dir. Annen atkı, yelek, kazak, eldiven ve hatta patik eker iyiliğinin ovasına, sen kış günü atletsiz gezip zatürre biçersin.

“Ben senin iyiliğini istiyorum” diye başlayan cümlesinin içinde birikmiş yaşam nefretini güçlü bir silah hâline getirip üzerinde deneyen arkadaşların çok ama çok “samimi”dir. Yılan gibi, akrep gibi, kirpi gibi batırır sana dostluğun kudretiyle sivrililiğini. Salak olduğun için canın acır, canını bilmezsin, acıdığını bilmezsin. Acının tadıyla yutkunur, bir daha bir daha istersin, aynı iyilikten. Güzel günler hep yakındır, tıpkı arkadaşların gibi. Sözünü dinlersen, güzel günlerin gelmesi an meselesidir. Kiminle konuşmaman gerektiğini, kiminle konuşurken nasıl davranman gerektiğini, elini ayağını nasıl nereye koyacağını, hallerini tavırlarını,

hayata bakışlarını, bakışlarının içindeki arzuyu nasıl baskılayacağını, kalbini küt küt atarken nasıl durduracağını, aşkın ne boktan bir şey olduğunu, kime aşık olsan onu boklamayı, aşktan korkmayı ve zamanla aşka inanmamayı, kendini bu şehrin ortasına atılmış gibi hissetmenin ne demek olduğunu, kendine inanmamayı, kendini sevmemeyi, kendini kabul etmemeyi, suçu kendinde aramayı, kabuklu yemişlerin kabuğuyla yetinmeyi ve bir an önce kendini yaşlı ve eski hissetmeyi hep arkadaşlarından öğrenirsin, kendi iyiliğin için. Bunların hepsi senin iyiliğin içindir, iyiliğin dilden dile gezerken kendini hiç iyi hissetmezsin.

An gelir, “Ben senin iyiliğin için söylemiştim” bir zafer çılgılığı gibi dolanır ağızlarında. Dostlarından en az biri başına gelecek felakete dair bir kahinin soğukkanlılığıyla çok evvelden uyarıştır seni. Çoğu zaman da birden fazlası, kendi hayatında yediği haltların üzerini ustalıklı örterken senin açıklarının fotoğrafını piksel piksel çeker, anbean kazır hafızasına. Çeyiz sandığına kaldırır gibi dikkatle kaldırır ve sonunda gün gelir, bir kabahatin olur, bir hata, bir keder. Yaptığın hataya mı yanarsın, başına gelen felakete mi yoksa “Ben demiştim ama” demek için taziye kuyruğunda bekleyenlerin kurduğu pusuya mı...

Hayır, bu kadar kötü olmamalı derken çınlama başlar kulaklarında, “Ama demiştim”, “Ben demiştim”, “Ben senin iyiliğin için söylüyorum bir daha da ders olsun”, “Kızım ben seni düşünüyorum” filan. Düşünmek öyle bolca bulunan bir eylem değildir, beyin de en sık kullanılan organ değildir, anlarsın.

Giriş tabelasında “Bu senin iyiliğin için” yazan büyük bir dönme dolabın içinde sıkışır. kalırsın yıllarca.

İyiliğimiz birbirinden farklı bir sürü insana dert olur bir ömür boyunca. Ne tuhaftır ki ömür ortalığında ya artık kimse iyiliğimizi istemiyordur ya da bir zamanlar “iyilik” adı altında belimizi dostça kavrayan her şey büyük yalandır. İnsanın insana ettiğini

ayı ayıya yapmaz, insanın insana reva gördüğünü tilki tilkiye görmez, insanın insana kurduğu tuzağı bulut buluta kurmaz, insanın insana baktığı gibi nefretle, dağ dağa bakmaz. Ve hiçbir orman, bir başka ormanın iyiliği için onu öpmeye çalışmaz.

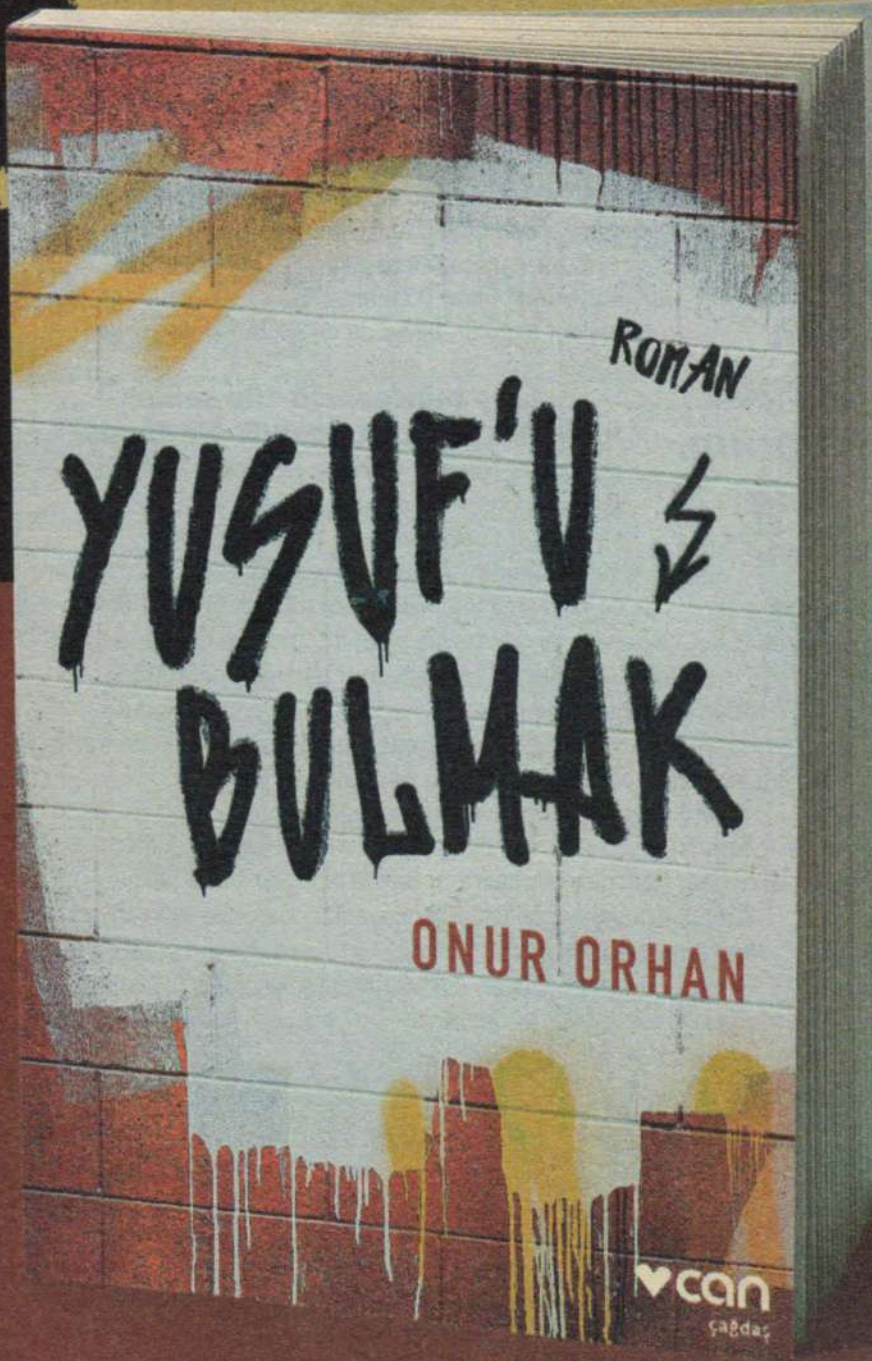
Kaldı ki her iyi söz de iyiliğimize değildir.

Bak ne diyeceğim. Benden başka kimse benim iyiliğimi istemiyor. Nedenini bilmiyorum. Bazen ben bile kendi iyiliğimi istemiyorum galiba. İyilikle ilgili hesapları kapatalı, iyilik diye başlayan cümlelerin yazılı olduğu defterleri düreli bir zaman olmuş. Eşğimi iyilikten doğan marazın kazığına bağladım. Geceyi karanlıkta geçireceğim.

Benden başka kimse benim iyiliğimi istemiyor. Nedenini bilmiyorum. Bazen ben bile kendi iyiliğimi istemiyorum galiba.

OKURU "DOLAŞTIRACAK" BİR ROMAN.

Bir anda kayıplara karışan Yusuf kim? Çapsız bir hergele mi, derviş mi? Vefasız bir evlat mı, kural tanımaz bir âşık, yahut kayıtsız ozan mı? Yoksa herkesin Yusuf'u başka-başka mı? *Yusuf'u Bulmak* mit ile gerçeğin, iyi ile kötünün iç içe geçtiği, şenlikli, kayıtsız kalınamayacak ve yıllarca konuşulacak bir roman.

#mahallehayatı #yeraltidünyası #zıtlıklar

#yaşamamatutkusu #adaletsizlik #tehlikeliyaşamak

Metin Uca

marl münasebetiyle münasebetsiz bir yazı

Tarihin garip cilvesidir ki Nazlı ve Abdülkadir aynı gün veterinerlere götürülüyor, yan yana masalarda kısırlaştırılma öncesi sedatif verilip sıra beklerken birbirlerine bakışları, özlemle vedaları hiçbir insanoğlu insanın dikkatini çekmiyordu.

Eski merdivenleri ikişer üçer hızla atlayıp sokak kapısının girişine geldiğinde kalbi duracak gibiydi. Maçka nezaketinin eski güngörmüşlüğü ve estetiğinin onlarca yıllık izlerini taşıyan, ağır siyah motiflerle süslü kapıyı da açık görünce Nazlı hızla dışarı çıktı. Evin sakin kokusunun yerini Nişantaşı'nın renkli, heyecanlı öğleden sonrası almış onu yeni maceralara çağırıyor gibiydi. Deli gibi yerinden fırlamalar, halının üstüne oturup derin düşüncelere dalmalar; ne yemek yemek, ne de eğlence isteği... Büyük bir gelgit yaşıyordu Abdülkadir. **KAFA**yı dağıtmak için kendini dışarıya attığında tam kız lisesinin önünden geçerken düşüverdi önüne Nazlı. O ne endamdı, o ne kırıtsı! Nasıl bir edaydı üstünden kadınlık akan... Bir an göz göze geldiler. İçinde deli volkanlar patladı Abdülkadir'in... Ya da öyle sandı, hiç volkan görmemişti ki Abdülkadir. Farkında ama hiçbir şey olmamış gibi devam etti Nazlı, bir o yana bir bu yana... O ise vitrinler, sokaklar, insanlar arasından büyülenmiş gibi onu izliyordu. Bazen Nazlı'nın kendi kendine konuşuyormuşçasına mırıldanmalarını duyuyor, çok da hissettirmeden, arayı açmadan peşi sıra gidiyordu. Hüsrev Gere, Atiye Sokak, Abdi İpekçi... Her köşeye bakınıyor, adı konmamış bir kur, heyecanlı bir tanışma oyunu adım adım sürüyordu.

6 saat geçmiş, ağlamaktan Merve'nin gözleri şişmişti. Bir dakika yanından ayırmadığı Nazlı iki arada bir derede kapıdan nasıl kaçmıştı? Bütün ev, bahçe, annesi Hidayet Hanım'la birlikte aranmış ama Nazlı'nın izine rastlanmamıştı. Hidayet

Hanım "Ağlama kızım gelir elbet, nereye gidecek... Dolaşmaya çıkmıştır," diye Merve'yi yatıştırırken aklından da yılların yalnızlığının getirdiği deneyimle içine şeytan girmiş gibi ulumalarını ve bir hanımefendiden hele British Shorthair gibi bir asilzade kızdaki beklenmeyecek hırçın davranışlarını anlayışla karşılıyordu. **Hidayet Hanım botoksuz ve her olgun Nişantaşı hanımefendisi gibi kibarlığı elden bırakmıyor, içten içe "Ay kız gitsin de kadınlığını yaşasın. Bizim gibi tutucu kurusu olmasın, kiminle istiyorsa onunla oynaşsın," diye büyük kaçışı destekliyordu.** Abdülkadir'in firarını da mimarlık bürosunda ona en yakın olan Ercan fark etmişti. Daha evvelden şirketin sahibi Bülent Bey'i çıldırta ve iki kez temizlik firması çağırmak zorunda kalınan sperm atışlarından sonra "Kestirelim şu pezevenğin çükünü" kızgınlığını, Ercan'ın sarsaklamaları ve "Erkek kedidir abi, ellemeyelim gariban keyif alsın dünyadan," sözleri kurtarmıştı. Üç yaşında, sağlıklı, kısırlaştırılmamış Ankara kedisi Abdülkadir'i kim tutabilirdi.

Nazlı üç saat peşinde koşturdu Abdülkadir'i. İki kez Nişantaşı trafiğinde ezilme tehlikesi atlattı. Tam Teşvikiye Camii'nin bahçesinde tuvaletin köşesinde kısırmış, kız da kuyruğunu kaldırmıştı ki insanoğlu insanın biri beline, bembeyaz Ankara kedisi bedenine pis tuvalet fırçasını indiriverdi. Dönüp bakarken "Ulan ne var Felidae ailesi gelişmesin mi? İlkbaharın ilk işareti olarak şu garip Abdül'ünüz sevişmesin mi, üç saat peşinde koşturdu kahpe... Tam kısırmıştım, size ne? Ne bakıyorsun? Filmde Garfield mı konuşuyor zannediyorsun?" diyemedi. İnsanoğlu insan "Kodumun kedileri başka yer bulamadınız di mi?" diye bağırıldığında "Bizde tecavüz, çocuk gelin, beşik kertmesi olmaz. Dişi istemeden, özel pozisyon almadan hiçbir erkek ona ulaşamaz. Üstelik dışının yumurtasının çatlaması ancak erkekle ilişki sonrası," diyemedi ama sıkı bir tehditkâr miyavlamayı da ihmal etmedi.

Bitmiyordu derdi Abdülkadir'in. Azgın iri tekir Babür, mahalle kasabının önünden ayrılmayan tek göz pos bıyık Ragıp, kısırı, uyuzu, sokak serserisi Latif yani çevrede ne kadar erkek kedi varsa Abdülkadir'in beline inen tuvalet fırçası sonrası kedice kahkahalarla Erol Taş gibi gülmüşlerdi. Onlara dönüp "Nazlı'yı mahalle şıfırtısı yaptırmayacağım, ulan zaten üçünüz de kısırsınız, üç santim girmeniz gerekiyor, neyle becereceksiniz? Nazlımı nasıl mutlu edeceksiniz?" diye tuvalet fırçasından daha ağır bir darbeyi peşlerindeki erkeklerle indirdi. Tabii büyük bir sokak kavgası çıktı cami avlusunda. Birbirlerine uzun uzun bakmalar, garip mırıldanmalar ve yaşanan sinir harbi sokaktan geçenleri çok etkilemedi. Ama 20 dakikanın sonunda yırtık bir yanak, hasarlı bir patiyle kötü adamları yere sermiş Cüneyt Arkin Abi gibi gururla Nazlı'nın peşinden tek başına gitmeyi başarmıştı Abdülkadir. Merve "Anneeeee kim bu kedi Nazlı'nın üstünde? Kızımın boynunu da ısıyor. Ay nasıl debeleniyor. Annee bir şey yap," diye çığlık çığlığa bağırıyordu apartmanın asansör boşluğunun girişinde. Aramaktan helak olmuş, gece vakti son bir kez apartmanın içini kontrol ederken Nazlı ile Abdülkadir'i uygunsuz bir vaziyette bulmuştu. Londra'daki okul yıllarının çift katlı otobüsü gibiydi Nazlı ile Abdülkadir. Oysa Abdülkadir de

Nazlı da çok mutluydu. Uzun tanışma ve flört evresi sonrası doğal sonuca ulaşılmış, Nazlı kuyruğunu kaldırarak çiftleşmeye olanak sağlamıştı. Kızının çığlıklarına annesi Hidayet Hanım yetmişti. O gelene kadar Merve'nin "Gel kızım mama, gel canım" çağrılarını Nazlı sakin ama garip bakışlarla yanıtsız bırakıyor, kedice anlamayan Merve'ye "Sen annen yokken gelen arkadaşınla ben yatağın altındayken yaptıkların esnasında hiç beni sev diye tutturuyor muyum sana a deli kadın?" diye sert uluma benzeri miyavlamalarla yanıt veriyordu. Hidayet Hanım gelirken yanında Amerikan süvarileri gibi kapıcı Selahattin Efendi'yi getirmiş, o da elindeki paspas sopasıyla

olaylara müdahale etmişti. Ne Nazlı ne de Abdülkadir sopalardan yıldı. İlerleyen günlerde ikisi birden Selahattin Efendi'nin paspasına eş zamanlı sıçacaklar ve paspas sopasının hincini alacaklardı. Asıl sorun iki ay sonra doğum yapan Nazlı'nın Ankara-British kırması yavrularının rengini görünce Merve'nin "Nazlı seni hiç affetmeyeceğim şıllık," diye kızıp ilerleyen günlerde onu kısırlaştırması, Abdülkadir'in de üçüncü sperm fırlatışı sonrası yine kokudan temizlik firması çağıran Bülent Bey'in deyimiyle "çükün kesilmesine" karar verilmesiydi. Tarihin garip cilvesidir ki Nazlı ve Abdülkadir aynı gün veterinerlere götürülüyor, yan yana masalarda kısırlaştırılma öncesi sedatif verilip sıra beklerken birbirlerine bakışları, özlemle vedaları hiçbir insanoğlu insanın dikkatini çekmiyordu. Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın anısına sonsuz saygıyla...

**"Erkek kedidir
abi, ellemeyelim
gariban keyif
alsın dünyadan."**

Immanuel Kant vs. Sigmund Freud

Kant Aydınlanmanın babası

Kant Prusya

Kant Ahlak, akıl, siyaset

Kant Bilinç

Kant Öğretim görevlisi

Kant Barış

Kant Gerçek

Kant Neden

Kant Akılcılık vurgusu

Kant Mantıksal

Kant Sapere Aude

Kant Tekdüze

Kant Pratik Aklın Eleştirisi

Kant Deney

Kant Felsefe

Kant Yaşamın amacı ergin olma

Freud Psikanalizin babası

Freud Viyana

Freud İd, ego, süperegö

Freud Bilinçaltı

Freud Doktor

Freud Savaş

Freud Hayal

Freud Sonuç

Freud Cinsellik vurgusu

Freud Duygusal

Freud Oedipus Kompleksi

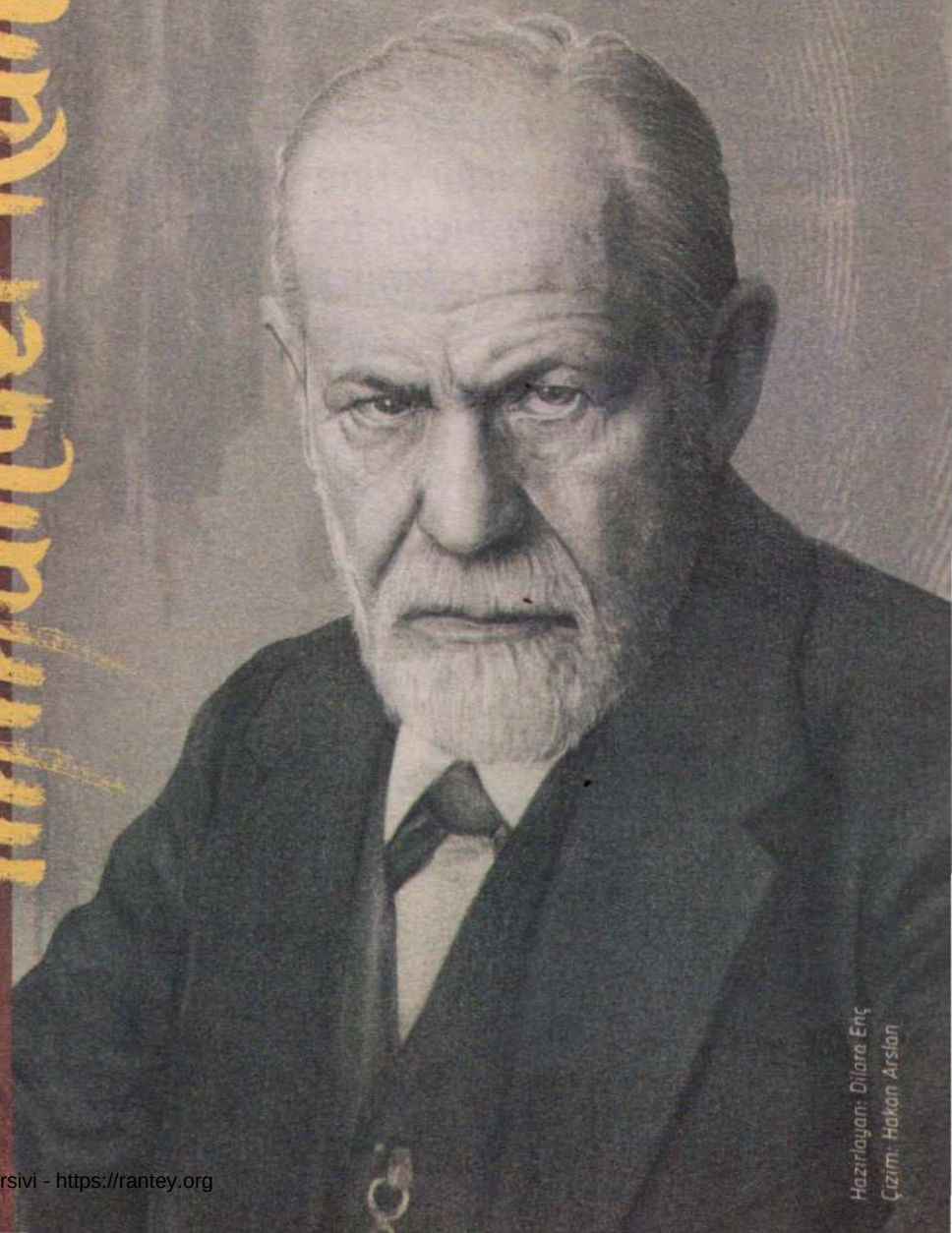
Freud Komplike

Freud Mutluluk Denen Şey

Freud Gözlem

Freud Psikoloji

Freud Yaşamın amacı zevk

Cem Davran

kraliçe

Ona karşı nasıl bir duygu içindeydim tam olarak tarif etmem zordu. Hayranlık elde var bir. Güvenmek, öğrenmek, dostluk, bunlar da eklenebilirdi. Peki ya aşk?

"İki seçeneği vardır insanın, fazlası yok. Yapabildikleriyle yol almak; mutlu olursun, yapamadıklarıyla yerinde saymak; mutsuz olursun. Bu kadar basit aslında hayat. Büyük anlamlar yükleme her şeye. Yol, yolcu, yolculuk; bitti, bu!"

Aşağı yukarı böyle şeyler söyledi son konuşmamızda. Yetmişli yaşlarını süren gerçek bir İstanbul hanımefendisiydi. Tam olarak nerede nasıl samimi olduk hatırlamıyorum ama itiraf etmeliyim ilk gördüğümde ilerlemiş yaşına rağmen çok dikkatimi çekmişti. Haydi daha net konuşayım, kadın olarak çok beğenmiştim. **İnsan böyle zamanlarda yaş farkı falan düşünmüyor, özellikle romanlarda hiç problem değil ya, bizimki de öyle bir şey olur diye düşünmüştüm, roman tadında yani.** Şimdi hatırladım, Asmalimescit Galerisi'nde bir sergi açılışında ilk cümlelerimizi kurmuştuk. Daha önce birkaç kez aynı ortamda bulunmuş ama tanışmamıştık.

"Uğur'un arkadaşı mısınız?"

"Evet, nereden bildiniz?"

"Hep onun sergilerinde görüyorum, tiyatrocusunuz galiba. Utanarak söylüyorum, hiç izlemedim. Oysa çok oyuna gittim, giderim."

"Önemli değil efendim, tanıştığımıza memnun oldum."

"Teşekkür ederim, ben de memnun oldum delikanlı."

Resim, tiyatro üzerine keyifli ve aynı zamanda bilgili cümleleri dışında kim olduğuna hatta nasıl bir hayatın parçası olduğuna dair hiçbir fikrim olmadan bir iki saat tükettik ve vedalaştık. Çok sade ve işe yarar bilgiler veriyordu sohbetinin köşe bucağında. İşin ilginç yanı bunu bilerek yapıyor gibi değildi. Yaşının ilerlemiş olması, asil duruşu, güngörmüş, yaşamış hâli insana güven veriyordu ama tarifi zor bir mesafe de apaçık önümde duruyordu. Görünmez bir emniyet şeridi vardı ve insan ister istemez sakınıyordu fazla adım atmaktan. Boşuna değildi ilk hissettiğim, roman kahramanı gibiydi. Son dakikalarda bir cesaretle üç gün sonraki oyuna davet etmiş, erken gelebilirse oyun öncesi bir kahve ikram etmekten memnun olacağımı söylemiştim. "Çok nazıksın delikanlı, tabii gelirim, Harbiye'de değil mi?" Fuayedeki kafede birer sade kahve eşliğinde sohbete başladık. Çok yakında oturduğunu anlayabildim sadece. Tuhaf bir biçimde hakkında öğrenmek istediğim çok şey olmasına rağmen soramıyordum. **Bilerek ya da bilmeyerek kabalık yapamayacağınız biri, çok acayipli Genç bir oyuncu için bulunmaz bir hazine ve benim ilgimi çeken bütün ayrıntılar onun çantasında saklı sanki.** Yeteri kadar konuşuyor, yeteri kadar susuyor oysa ben hep o anlatsın istiyorum. Çok şık, kaliteli, uyumlu giyiniyor, belli ki pahalı bir parfüm kullanıyor ve yaşlı yüzünü, kırışık ellerini hiç saklamadan, yüzyıl daha yaşayacakmış gibi olumlu bir enerjiyle konuşuyor.

Onu tanımlamaya, tanımaya çalışmaktan vazgeçip çok eski bir yakınlığın sıcaklığına atıverdim kendimi tek bir cümlesiyle, "Eşim hayatta olsaydı tanımanı çok isterdim."

Yalnızlığa dair öyle şeyler söyledi ki bir an önce yaşlanmak istedim. **"Yalnızlığı sevmeli insan, gerçeğiyle barışmalı yoksa koca bir ömür yalan söylersin kendine. Kötü bir şeymiş gibi değil aksine hediyeymiş gibi, kutsal bir emanetmiş gibi kabul etmeli yalnızlığı. En kıymetli teslimiyet bu! Herkes yalnızdır ve bu asla dramatik bir şey değildir. Yalnızlık sonsuzluktur."**

Bir sonraki buluşmamızda ben davetliydim. Teşviikiye'de ara sokakta çok keyifli bir mekanda bitki çayı içerken izlediği oyunumuz hakkında fikrini söyledi, tabii her zamanki zarafetiyle. "Uğursuz oyun diyorlar Avrupa'da, zaman içinde çeşitli versiyonlarını izledim. Yanlış hatırlamıyorsam ilk kez öğrenciliğim sırasında Londra'da yarı amatör bir ekipten izlemiştim

"Kötü bir şeymiş gibi değil aksine hediyeymiş gibi, kutsal bir emanetmiş gibi kabul etmeli yalnızlığı. En kıymetli teslimiyet bu!"

Macbeth'i."

"Nasıl buldunuz bizimkini? Lütfen açıkça söyleyin olur mu?"

İki ay sonra güneşli bir gün, kitapçının kafesindeyiz. Kısa zamanda bir ömre sığacak kadar konuştuk belki ama yetmiyor, onunla geçen her saniye sonralara, kalanlara ekleniyor. Garip bir ayrıcalık hissi kaplıyor içimi, anlattıklarını dinlerken zaman; bunlar benden merak etme der gibi göz kırpyor.

"Çocuğum olmadı, çok istedim ama olmadı. Bir kadın cümlesini nasıl sonlandırır bilemiyorum bu yüzden. Üzgün değilim ama acemi bir veda bekliyor beni biliyorum."

Kadınlar hakkında konuşmak için çok gençtim. Hatta bir yerde okumuştum, kadınlar hakkında konuşmak için ikinci kez doğmayı bekleyin, ortalama bir ömür yeterli değil diyor.

Ona karşı nasıl bir duygu içindeydim tam olarak tarif etmem zordu.

Hayranlık elde var bir. Güvenmek, öğrenmek, dostluk, bunlar da eklenebilirdi. Peki ya aşk? Saçma geliyor değil mi? Bence değil. Bana sürekli delikanlı demesi, ustaca ve bilgece biçim verdiği mesafe zaten yeteri kadar anlaşılıyordu. Benim aşk dediğim de bulmacada çıkan cinsten bir şey değildi ya neyse!

Bir gün, "Bak delikanlı, seninle sohbet çok keyifli. Yaşının çok ilerisinde bir ruhun var. Yine de fazla konuştuk. İki gün sonra önemli bir ameliyat geçireceğim." dedi.

İlk kez sözünü kestim; "Yanınızda olmak isterim."

"Olmaz, gerek yok ama çok teşekkür ederim nezaketin için."

"İyileştikten sonra görüşeceğimize söz verin o halde."

"Benim yaşımda hiçbir şey için söz verilmez. Ne olur ne olmaz söyleyeyim, kötü bir Macbeth yorumuydu. Torpil geçmiyorum ama senin enerjini çok beğendim, yeteneklisin. Eminim sahne sana çok iyi davranacak.

Hoşça kal." Bir daha hiç görüşmedik. Masal kahramanı gibi genç zamanlarıma dokundu ve gitti. Ne evini bildim ne adresini ne telefon numarasını. Her buluşmanın sonunda bir sonrakini planlayıp ayrıldık. Varla yok arası bir parıltıydı. Bütün anlattıkları aklımda. Hepsini yazmaya kalksam binlerce sayfa yetmez herhalde. Acemi bir veda bekliyor beni demişti. Belki de haklıydı. Benim gözümde bir kraliçeydi ve öyle bir asaletle yağlı boya bir tabloya dönüştü hikâyesi. Şu an tahminen yüz on beş yaşında ve kim bilir hangi sarayın en dokunulmaz kuytusunda.

Kraliçeye her zaman saygılarımla...

BİR BANKA
SOYGUNU
KOMEDİSİ

3 Mart – Uniq Hall
19-20 Mart – Zorlu-Drama

MANİK
ATAK

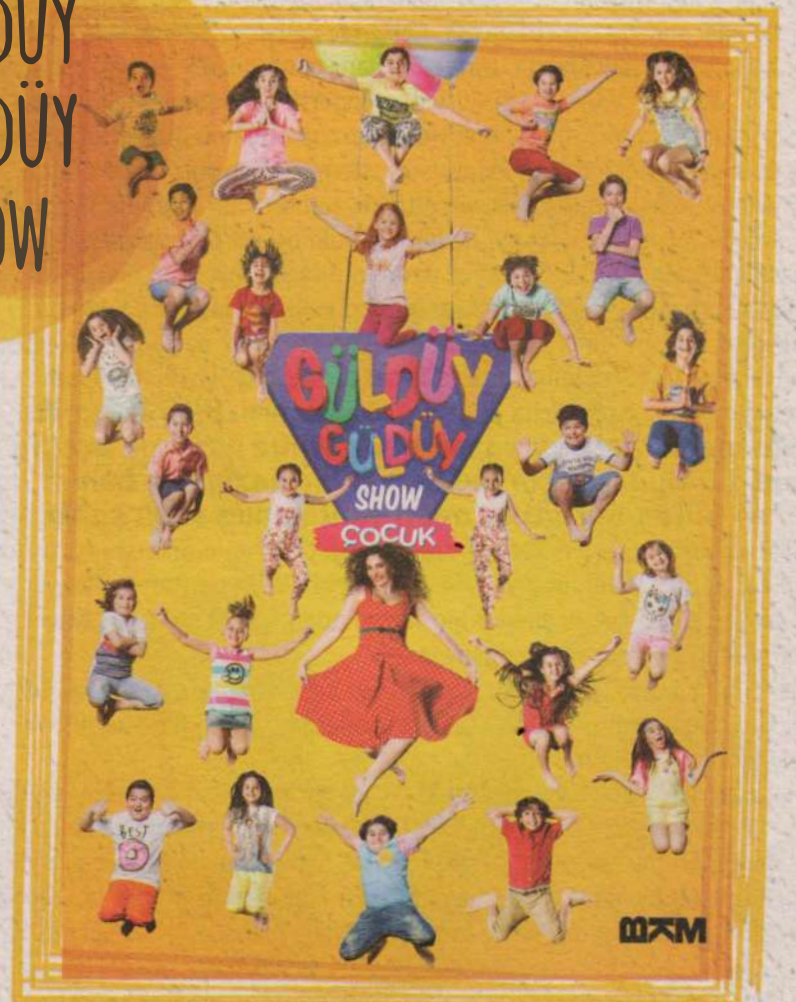
9-10 Mart – İzmir
18 Mart – Artı Sahne
24 Mart – BKM Tiyatro
29 Mart – CKM

GÜLDÜY
GÜLDÜY
SHOW

3-10-17-24 Mart
BKM Tiyatro

KRAL ŞAKİR
"UZAYDA
ŞAMATA"

3-17 Mart – BKM Tiyatro
10 Mart – MEB Şura Salonu Ankara

bir muhalif rüzgar

Bir sabah Bostancı'da bir çay bahçesi, elimde Şahları da Vururlar var. Okulun ilk zilini uzaktan duyuyorum. Gitmiyorum. Uçak çoktan havalanmış gurbetteyim artık. Çantamdan Başkaldıran Kurşun Kalem'i çıkarıyorum. Bir yazar gibi yalnızım.

Aydınlanma sadece aydının kendisi için bir ödev değildir. Aydınlanma aynı zamanda aydınlanmanın kapısını arkadan gelenlerin girebilmesi için açık tutmak meselesidir. Bir insanı büyük insan yapan kendi tekamülünün ayak izlerinin takip edilebilmesinde yatar. Nereye gittiğin bir şey, peşinden kimleri getirdiğin başka bir şeydir. Buradan bakınca Ferhan Şensoy o kapının arasına açık kalsın diye ömrünü koymuştur. Ayak izleri kar yağar kapanmaz, sis basar kaybolmaz, üstüne beton asfalt dökerler silinmez. Yolu belli, menzili sarihtir. Bakarsın takip edersin şansın yaverse bir gün sen de büyük bir söz söylersin.

Sazının tınısı kulağımdan gitmiyor. Ses tiyatrosunun insana sanatın ne olduğunu fısıldayan büyülu atmosferinde Üç Kurşunluk Opera oynuyor. Atatürk'e hayran bir mafya babası Mahmut Şimşek, "Beni aldatırsan seni vururum," diyen sevgilisine "Ben sirozdand gıdıcem kızım, bunlar programlandı," diyor. İlk gençliğimin yazma hayali oturduğum kırmızı koltuğun yaylarından havalanıyor. İnsan demek dünyayı değiştirebilir diyorum. Saçlarımı bir muhalif rüzgâr okşuyor. Şiirin, tiyatronun, kelimenin gücünden pay almak nefesimi kesiyor. **Kendimi sadece Ferhan Abi kadar değil, onu o yapan herkesi de arkama alarak kuvvetli hissediyorum. Boris Vian diyor, Brecht diyor, Haldun Taner diyor, Turgut Uyar diyor, Mekteb-i Sultani diyor, Paris diyor, dedikçe diyor.** Her kelimesinden bir merak her referansından bir gün onun gibi olabilmeye dair umut duyuyorum. Dünyayı elden ele bir bayrak gibi taşıyarak önüme getirmişler. Uzanıyorum tuttuğumu zannediyorum. İkmale kalmış bir çocuğum bir yaz günü söğütlerin altında sırtımı Marmara

Denizi'ne vermişim. Elimde bir kitap Kazancı Yokuşu. İçimde bir sızıyla gülerken memleketime neler ettiklerini anlıyorum. Öfkem de büyüyor sevgim de. Başlarım okuluna defterine sadece onun gibi yazmak istiyorum. Gündeste elimde Beşiktaş vapurunda bir kış güneşi. Aşkımın ölebilirim çünkü yeniden doğacağımdan eminim. Bir yere gitmeyecek kadar çok bu hüznler, bu ilhamlar, komik olma Azrail sen öldüremezsin beni diyorum.

Gidip bir kadına kendimi şair diye tanıtıyorum. İnsanın inanmasını ben şairim tıpkı Ferhan Abi gibi.

Bir sabah Bostancı'da bir çay bahçesi, elimde Şahları da Vururlar var. Okulun ilk zilini uzaktan duyuyorum. Gitmiyorum. Uçak çoktan havalanmış gurbetteyim artık. Çantamdan Başkaldıran Kurşun Kalem'i çıkarıyorum. Bir yazar gibi yalnızım. İçimin kasvetinden bir dünya doğuruyorum. Almanya'da karanlık bir akşamüzeri. Araba lastiklerinden vatan havası çekenler var ya, o halde özlüyorum memleketi. Sayfasını kıvrıdığım kitap Afitap'ın Kocası İstanbul. Gidip bir kadına kendimi şair diye tanıtıyorum. İnsanın inanmasını ben şairim tıpkı Ferhan Abi gibi. Bunu, onu okudukça kesilen nefesimden biliyorum.

Sahnede oturmuş bize bakarken görüyorum onu. Bir yaşamı başka türlü yaşanamayacak kadar doğru yaşamının gururuyla bana gülümsüyor. "Benim Karadeniz'de batacak gemim mi var? Sanki benim her gece, yatacak yerim mi var?" diyor. Bu müdanasızlıkla geçiyor yüzyılın içinden. Benim bir bildiğim var diyor Turgut Uyar gibi. Kapının önünde durmuş hala bizi kendine katılmaya davet ediyor. Çok yaşasın. Hakkını veremediğimiz her kelimesi için bağışlasın bizi.

Başar Başaran

Müjgan Ferhan Şensoy

mükerrer ferhan şensoy

"Neşeli, sevinçli" demekmiş Ferhan, Abdülhamid'in çok sevdiği atının ismiymiş, hem kadın hem erkek ismiymiş. Adaşım Ferhan'lar kazmasın ama bence yaşadığımız topraklarda "Ferhan" demek "Ferhan Şensoy" demek.

Siz hiç babanızla adaş oldunuz mu? Siz hiç Ferhan Şensoy oldunuz mu?

KAFA Dergisi Mart sayısına babam kapak oluyormuş, müthiş haber! Derya'yla ben de bir şeyler yazar mıymışız? Şahane bir fikir. Yazmaz mıyız, yazarız tabii fakat nasıl yazarız? Sonuçta babam da okuyacak, ya güzel yazamazsam? Ya istediğim gibi ifade edemezsem kendimi. Konu babam olunca yine kitleniyor zihnim boş ekran karşısında. Çantamda küçük küçük notlar gezdiriyorum birkaç haftadır, belki onlar uç uca eklenir de bir şey çıkar ortaya diye. Aslında kaçıyorum bunu da yazmaktan, uzun zamandır yaptığım gibi. "Yaz yaz," diyen eşe dosta inat oturmuyorum başına, oturamıyorum ya da... Yumurta kapıya dayanınca mecbur dökülüyor kelimeler kâğıda.

Ona herkes böylesine hayranken, hakkında yüzlerce güzellik yazılmışken, onu sevmeyi bile başkalarıyla paylaşamazken, ne söylesem eksik, ne yazsam yetersiz hissedirim kendimi. **Babam; canım, kalbim, zihnim, hocam, idolüm, vicdanım, hevesim, kılavuzum. Babam, Ferhan Şensoy; babam, adaşım...** Siz hiç babanızla adaş oldunuz mu? Siz hiç Ferhan Şensoy oldunuz mu?

Bundan yıllar önce arkadaşlarımla yemeğe gitmek üzere bir restorana rezervasyon yapıyorum, isim soruyor hanımefendi, "Ferhan Şensoy" diyorum, akşam görüşmek üzere kapatıyoruz telefonu. Akşam oluyor söyleştığımız saatte restorandayız, yine isim soruyor hanımefendi, "Ferhan Şensoy," diyorum. Hanımefendinin suratında bir şaşkınlık, bir kandırılmışlık var. "Kendisi gelmiyor mu?" Hemen anlıyorum konuyu, aslında "Kendisi benim!" demek istiyorum ama tuhafça uzayan manasız bir açıklamaya giriyorum. "Şey ben kızıyım, benim de adım Ferhan Şensoy"la başlayan ve gereksiz şirinliklerle devam eden bir sohbete dönüşüyor. Sanki adı Ferhan Şensoy olmayanlar o restoranda yemek yiyemezmiş gibi bir suçluluk duygusu, saçma bir mahcubiyetle bir an önce yemeğimizi yiyip kalkıyoruz. O gün bugündür başka isimler kullanırım bu tip telefon konuşmalarında.

Bu ve benzeri sahnelerin yüzlercesini yaşamışımıdır. Karşısında duran kadının suratına baka baka "Ferhan Bey" diyen mi istersiniz, isminin "Ferhan Şensoy" olduğuna inanmayıp kimlik gösterten mi, beni babam sanıp verdiğim yemek siparişiyle "müessesenin ikramı şarap" gönderen mi yoksa sırf adım Ferhan Şensoy diye bana aşık olduğunu sanan mı... Babamla aynı ismi taşımanın şansını da şanssızlığını da türlü biçimlerde tecrübe ettim bugüne kadar.

Bana hamileyken ultrasona girmemiş annem, babamla birlikte almışlar bu kararı, sürpriz olsun

bebeğimizin cinsiyeti demişler. Bir süre sonra, konu komşu, eş dost, annemin karnının şeklinden, yediklerinden sebep, erkek olduğuma karar vermiş. Çabucak ismime de karar verilmiş, babamın dedesinin ismi: Yusuf.

Annemin karnında dokuz ay boyunca erkek sanılan "Yusuf" kız doğunca, isimsiz kalmış bizimkiler. Ben her şeyden habersiz ismimi beklerken, babaannem Müjgan Şensoy hastaneye gelmiş, hayretle bana bakmış ve istemsizce; "Ferhan" demiş. O anda adımın Ferhan, göbek adımın da Müjgan olmasına karar verilmiş.

Çocukluğum boyunca bana Müjgan ismiyle hitap eden pek olmadı ve babamın deyişle "mükerrer Ferhan Şensoy" olarak büyüdüm. Belki de babaannemi ve **Müjgan ismini çok sevmeme rağmen hep Ferhan olmak istedim, babam gibi olmak... Onun gibi yazmak, onun gibi oynamak, onun zekasına erişmek istedim hep.** Küçükken, ufacıkken babam oyundan geldikten sonra, ben de onunla oyundan gelmiş gibi yaparmışım. Üç yaşında falanmışım, *İstanbul'u Satıyorum* oyunundan bir şarkı söylemişim ve "Babacım ben tiyatrocuyum, oyundan geldim, çok yorgunum," demişim. Küçük yaşta başladım babamı taklit etmeye.

Lisedeyken, çok sevdiğim edebiyat öğretmenim Meltem Çiçek'in de teşviğiyle yazmaya olan ilğim arttı, kendim gibi yazmayı keşfetmeye çalışıyordum. Bir gün yazdığım bir kompozisyonu babama götürdüm. "Ne yaparsam yapayım, senin gibi oluyor yazdıklarım, senin kötü bir taklidin gibi," dedim. Babam güldü; "Vallahi diğer taklitlerimden çok daha iyisin şimdiden. Hem yazmak, yazarak ve okuyarak gelişir." Okulda ödev olarak okuduğumuz bazı kitapların saçmalığından konuştuk. **"Sait Faik, Oğuz Atay, Turgut Uyar, Haldun Taner, Can Yücel... bunlarla başla kızım." Ve her doğum günümde bir kitap bir de boş sayfalarını benim doldurmam için birbirinden güzel defterler hediye etti.**

Benim de oyunculukla, tiyatroyla, yazmakla ilgilenmeye başladığım dönemde babam bana baba-oğul Alexandre Dumas'ların hikâyesini anlattı. Yıllarca Alexandre Dumas olarak tanınan yazar, onunla aynı ismi taşıyan oğlu da yazar olunca Alexandre Dumas Père (Baba Alexandre Dumas) olarak anılmaya başlanmış. "Kimbilir" dedi babam, "Belki bir gün benden de 'Baba Ferhan Şensoy' diye bahsederler." Ben güldüm, beni yüreklendirmek istiyordu, yaşadığım sıkışmışlığın farkındaydı.

Vakti gelip kendi oyunumu yazdığımda, en büyük endişem babamın beğenmemesiydi. Provalar esnasında salonda ara sıra görünüp pek tepki vermedi. Belki de vasat buldu, yetersiz buldu, "Çocukların ilk oyunu, ses etmeyeyim," dedi belki... Oyunun ilk günü sahnede bir yandan heyecandan titrerken, bir yandan da salonun her yerinde gözlerim

Derya Şensoy

şiiir olmuş özlemim

26 Mart 2012, New York'tayım. Yaşım itibarıyla artık her kız çocuğunun babasına olan aşkıyla, Ferhan Şensoy'a olan hayranlığımı biraz biraz ayırt etmeye başlamıştım.

Kimseyle paylaşmadığım babamı, başkalarının da çok sevdiğini kabul etmiş, artık "ben çok seviyorum babanı", "ezbere biliyorum bütün oyunlarını" ve "en büyük hayranıyım ben" diyen kimseyle tartışmıyordum.

Büyümüştüm. Gündeste başucumda. Her gece bir daha okuyorum.

Mesafeler uzadıkça özlemi de büyüyor insanın.

O gece yazdım bu şiiri babama, mail attım -kullanıp kullanmadığına emin de değilim o mail adresini, göreceğini düşünmüyorum. Sabah uyandığımda cevap gelmişti.

Okudum.

Biraz ağladım.

O gün karar verdim, okulu bitirip hemen İstanbul'a dönmeye.

"Okyanusları ve çok yunusları aşan" aşkımız hiç bitmesin babacığım.

Kendimi bildim bileli Ferhan Şensoy olarak doğup, tam olarak Ferhan Şensoy olamamanın endişesiyle yaşadım.

babamı aradı, oyunun sonuna doğru hala bulamamıştım. Finalinde, tek başıma sahnede olduğum bir anda, sol üstteki localara baktım, spotların hemen altında tek başına duran karaltı oymuş meğer. Oyun bitip seyirciler alkışlamaya başladığında tekrar kafamı kaldırdım, gözündeki yaşları siliyordu babam, benim de gözlerim sulandı, göz göze geldik, babam çıktı salondan. Hayatımın en mutlu anlarından biriydi.

Hayatım, isminin altını, üstünü, içini doldurmaya, ona yaraşır şekilde yaşamaya çalışmakla geçti. Kendimi bildim bileli Ferhan Şensoy olarak doğup, tam olarak Ferhan Şensoy olamamanın endişesiyle yaşadım.

Kimi başarılarımı "torpilli ünlü çocuğu" diyerek küçümsemeye çalışanlar oldu, okuduğum okulları, aldığım eğitimi hiçe sayanlar oldu. Tanınmış ve başarılı herkesin çocuğunun başına gelen bu durum artık eskisi gibi üzmüyor beni. **Fark ettim ki Ferhan Şensoy'un kızı olmak zaten çok torpilli, okullar ötesi bir durum. Torpilsiz eğer, zaten torpilli doğmuşum ben!** Varsın Ferhan Şensoy'un kızı Ferhan Şensoy desinler bana daima, ömür boyu gölgesinde kalayım. Daha güzel gölge var mıdır şu hayatta? Ben Ferhan Şensoy'un sadece genlerini değil, ismini de taşıyor olmaktan gurur duyuyorum.

"Neşeli, sevinçli" demekmiş Ferhan, Abdülhamid'in çok sevdiği atının ismiymiş, hem kadın hem erkek ismiymiş. Adaşım Ferhan'lar kızmasın ama bence yaşadığımız topraklarda "Ferhan" demek "Ferhan Şensoy" demek.

İyi ki doğdun Ferhan Şensoy! İyi ki senin ismini taşıyan kızın "Mükerrer Ferhan Şensoy" olarak yaşıyorum bu hayatı! Seni sayfalara sığmayacak kadar çok seviyorum.

Divan-ı kerim okuyorum bu akşamüstü
Ve tabii ki "aşk küstü"
ilham uçtu gitti, dilimin ucunda tutsak kaldı heceler
Ve fakat, sana yazacaklarım var şimdi
Sen çok güzel yazmışsın ya,
Utaniyor kalem kağıda değmeye
Sana yazdığımı mı biliyor ne,
Esas duruşta duygular
Bilirim şimdi bir de gözlerin dolar
Belli de etmezsin- koskoca babam, nerden belli edeceksin!

Ama sana söyleyeceklerim var şimdi
Mesafeler midir, okyanustaki dalgalar mı bilinmez
İçimden hüznün geçen bir zamandayım
Yazdıklarından mı yoksa hasretten midir
Düşlerimde babamı görür bir haldeyim şimdi
Zamanlardan bir zaman çıksa gelse
Ben o gün izlemeye doysam seni
Hadi diyelim dünya tersine dönse
Ve okumaya doysam seni
Hatta haftanın sekizinci günü
Zekana bile doyarım belki
Ama sana hiçbir zaman doyamam baba.

Derya Şensoy

martın yirmialtı
pazar ertesi
oyuncunun tatil günü
yoktur yazarın tatili
elde kalem
kış cebinde kağıt
dolanmaktır işi
okyanusu aşarak düştü ileti
new york'tan beyoğlu'na
internet aleyisselam
selam ediyor kızım çok uzaklardan
şiiir olmuş buram özlem
bir baba kız aşkıdır
aşar okyanusları
çok yunusları
özlemlerin en kocamanı
biliyorum şimdi bir de gözlerin dolar
diyor kızım
göz dolmakla yetinmedi
yaşlarını koyverdi
ağlıyorum yavrum
sulugöz bir babayım
sanırım kızlarıma çekmişim
yazdım

gönder buyurdum

internet aleyisselama

şiiir olmuş özlemim
uçtu gitti beyoğlu'ndan new york'a

Ferhan Şensoy

Utaniyor
kalem kağıda
değmeye
Sana yazdığımı
mı biliyor ne,
Esas duruşta
duygular

Celil Nalçakan

minnet

Dünyanın en genç zombileri olarak okula gidiyorken... Gözlerim, fal taşı gibi açılıyor birden! Yol üstündeki tüm telefon kulübesi ve elektrik direklerinde aynı afiş, afişin üstünde Ferhan hocam, kulağında bir ahize, gülüyor.

Şubatlardan 1993...

Lise 2'den gün alıyorum...

Okulla aram pek iyi değil ama okumakla gayet iyi...

Deli gibi okuyorum.

Gezici Kütüphane, İl Halk Kütüphanesi ve şehirdeki bazı kitapçılarla tanışıklığım, birbirimize ismimizle hitap edip hâl hatır sorma seviyesinde...

Ama en çok, Sahaf Erdoğan Abi'yi seviyorum.

Erdoğan Abi'nin kış metrekafe kitap dükkanı benim için,

dünyanın en büyük ve en güzel lunaparkı.

Amcamla dükkan komşuları...

Bizim dükkanın adı ELİF MATBAASI,

O'nunki EMEK KİTABEVİ...

Uzun saçlı, çok bıyıklı, çok zayıf bir adam

Erdoğan Abi...

Genelde tebessüm ediyor, gerekmedikçe

konuşmuyor,

dükkanında bizimkilerden gizli sigara içmeme ses çıkarmıyor.

Tanıdığım herkesten daha çok okuyor.

Bu sebepten de Erdoğan Abi'nin elleri çok şahane eski kitap kokuyor.

Emek Kitabevi'ne her gittiğimde -ki bu güneşarıya

tekabül ediyor- sadece bir kitap veriyor bana

ve her defasında "Bak okur okumaz getir geri,"

diyor... Manyak mısın sen Erdoğan Abi? Getirmez

miyim hiç? Keser miyim bindiğim dalı? Üzer

miyim seni, altın yumurtlayan Erdoğan

abim benim...

Bizim ev de kitap konusunda bir hayli zengindi aslında.

Hatta bizim ev, sadece kitap konusunda zengindi o dönem...

İki memur maaşı, üç kişilik bir aile için biraz

fazla azdı.

Ama annem de babam da yıllardan beri aldıkları

her kitabı saklamışlardı... Yok...

Aslında bazılarını saklayamamışlardı...

Şimdi dahi sorulduğunda annemin sesi titrer.

Sanki bu rezilliğin suçlusu onlarmış gibi mahcup

ve tek bir cümleye bir çağ yangını sıkıştırarak...

"80 ihtilalinde, babanla birlikte, ağlaya ağlaya bir sürü kitabımızı yakmak zorunda kaldık," der.

Şubatlardan 1993!

Lise 2'den gün alıyorum...

Son ders bitmek bilmiyor...

Hayır, gerçekten bitmek bilmiyor...

Zil çalalı 10 dakika oluyor ama bizim sınıfı

salıyor hoca.

Sonradan anlaşılıyor ki müfettiş gelmiş okula,

her sınıfı teftiş eylemiş de son sınıf bizimki

kalasıymış. Bizi de göresi varmış kendisinin.

Müfettiş Bey de "Az beklesinler," buyurmuş...

ORTAOYUNCULAR

Ferhan Şensoy

Ferhangi Şeyler

Bekleyemem; zira Emek Kitabevi'nde bulunmam gerekiyor benim şu dakikalarda...

Ücretsiz stajdayım.

Acele var...

"Yaşlı Adam ve Deniz"i yeni bitirmişim...

Sal beni Müfettiş Bey Amca...

Dükkanında Erdoğan Abi ve Ernest

Hemingway yolumu gözlüyor.

Bir 20 dakika daha bekliyoruz.

Biz koyun gibi beklerken, Hüseyin Şevki Topuz

bizi görmekten vazgeçiyor, beklediğimizle

kalıyoruz.

Ben yirmi dakika rötarla varıyorum dükkana kan ter içinde...

Mevzuyu anlatıyorum, gülüyor Erdoğan Abi.

"Zor Celo zor..." diyor. "Bizi de çok

beklettiler zamanında. Alış buna...

Hiçbir beklentin kalmayana kadar bekletecekler seni hayatın boyunca."

Birkaç çay, birkaç sigara daha oturuyoruz, ben

tam gitmek üzereyken, çekmecesinden bir kitap

çıkartıyor. "Al," diyor... "Bu senin; okuduktan sonra

getirme... Kimseye de verme."

FERHAN ŞENSOY / KAZANCI YOKUŞU

Verir miyim abicim? Manyak mıyım ben? Kitap

lan bu! Nüfus cüzdanı gibi bişey. İsteyene

gösterirsin en fazla. Hem zaten biliyorum ben bu

abiyi. Tiyatrosu var İstanbul'da...

Eve gidiyorum...

O akşam dört kere baştan sona okuyorum

Kazancı Yokuşu'nu.

Her defasında, biraz daha yanarak, her

defasında, bir öncekinden daha çok vurularak,

her defasında, son sayfaya daha da ağlayarak...

Sabah uyandığımda, bambaşka bir adamım

artık... İstanbul'a hiç gitmediğim halde,

İstanbul'daki bir sokağı, en ince ayrıntısına

kadar; kapıcı dairelerine, meyhanesine, bakkalına,

apartmanlarına, sokaktaki arabalarına, hatta

kaldırım taşlarına kadar biliyorum. O sokağın

bütün insanlarını tanıyorum. Hepsinin yüzleri,

zihnime kazınmış sanki. Kahvaltıda, kitabın sonu

geliyor sürekli aklıma. Gözüm doluyor, boğazıma

bir yumruk... Yutkunamıyorum.

Bizimkiler "Ne oldu?" diye soruyor...

Odama gidip, kitabı getiriyor, annemle babamın

arasına bırakıyorum.

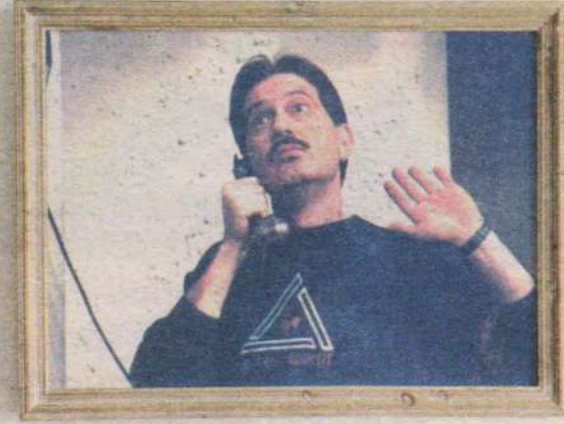
O günden sonra, annemle babam bana çocuk

gibi değil de delikanlıymışım gibi bakmaya

başlıyor, hissediyorum, hatta seviniyorum.

Bunun dışında, her şey aynı... Güneşi çok kısa

gördüğümüz gibi, kitap Arslanbey'de yazılmış...

Zaman, Kazancı Yokuşu'ndan aşağı hızla koşuyor artık.

ben yine okula gidiyorum, yine Erdoğan Abi stajı devam ediyor, yine çok okuyorum ama hiçbir kitap Kazancı Yokuşu gibi olmuyor...

Aylar geçiyor, karlar eriyor.

Mayıslardan 1993!

Lise 2'den gün alıyorum.

Bir pazartesi sabahı hava henüz aydınlanmışken,

biz Sivaslı ve uyuklu gençler, dünyanın en genç

zombileri olarak okula gidiyorken... Gözlerim,

fal taşı gibi açılıyor birden! Yol üstündeki tüm

telefon kulübesi ve elektrik direklerinde aynı

afiş, afişin üstünde Ferhan hocam, kulağında

bir ahize, gülüyor. Afişin altında bir yazı:

"FERHAN ŞENSOY, 30 HAZİRAN'DA GELİYOR!"

Hani bir an dünyalar senin olur, dünyaların senin olma süresi sadece bir saniye sürer ve gerçek alınının ortasına kafayı koyar ya. Hah! Tam olarak öyle...

"Ulan nereye gidiyorsun? Paran mı var? Bilet kim bilir kaç liradır! Özür dilerim Ferhan Abi. Seni de buralara kadar yorduk ama ben gelemiyordum."

Sonra ilk umutsuzluk darbesi etkisini yitirir ve bir çıkış ararsın ya...

Hah! Tam olarak öyle!

"Ulan gerizekalı, gelmesine nereden baksan bir ay var... Biriktir harçlığından, kalanını da çalışır kazanırsın... Aa evet lan! Çok mantıklı! Bekle beni Ferhan Abi, geliyorum!"

Öyle olmadı...

Salı sabahı uyandığımda, baş ucumdaki Kazancı

Yokuşu'nun üstünde, 30 Haziran tarihli bir

"Ferhangi Şeyler" bileti vardı...

Yal! İşte böyle arkadaş.

Zaman...

Zaman, Kazancı Yokuşu'ndan aşağı hızla koşuyor artık.

Ben bu sene, 41'ime basıyorum.

Ve senin şu an okuduğun yazıyı,

25 sene önce Sivas'a gelen

Ferhan Şensoy

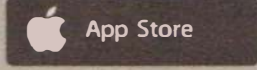
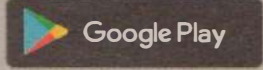
ile

O yoklukta bana "Ferhangi Şeyler" bileti alan annem ve babam

sayesinde

yazıyorum.

Atatürk 4D

H. Atatürk

TARİHİ KARTLARDAN OKU, TABLETİNDE ve TELEFONUNDA CANLANDIR!

Dünyada ilk kez, büyük bir liderin hayatı
artırılmış gerçeklik teknolojisi kullanılarak anlatılmıştır.

ATATÜRK 4D KARTLARI VE
ÜCRETSİZ UYGULAMASI İLE
ATATÜRK'ÜN HAYATI
CANLANIYOR...

Coşkun Aral

“biz devrimi çok sevmiştik...”

Meslek yaşamımda çok sayıda devrime, askeri darbe ve halk ayaklanmasına tanık oldum. Bazılarının içinde bulundum; bazılarını kıyısından köşesinden izledim. Çok arzu etmeme rağmen izleyemediğim bir devrim vardı ki tanık olmadığım halde meslektaşlarım sayesinde sanki içindeymişim gibiydi. Bu devrim geçen ay 40 yılını geride bırakan İran Devrimi'ydı. Ustam Ara Güler'in yıllardır hazırlamaya çalıştığı ancak eşim Müge'nin desteğiyle nihayet bitirebildiğim belgeselinin ilk gösterimi için İran'daydım. Tahran'da bulunduğum bu kısa sürede, birçoğu arkadaşım olan foto muhabirlerinin devrimi anlatan fotoğraflarından oluşan sergi ise dikkat çekiciydi. İran'da ayaklanmalar, Gökşin Sipahioğlu'nun Sipa Press Ajansı'yla ilk çalışmaya başladığında patlak vermişti. Şahlar şahı Rıza Pehlevi, yönetimi ABD ve İngilizlerin desteğiyle babasından devralmıştı. 1921 öncesi yönetimdeki Türk kökenli Kaçar Hanedanı yine o dönemin kudretlileri tarafından devrilmişti. Muhaliflerine karşı acımasız baskıcı bir rejimi ancak 1979 yılına kadar sürdürebilen Şah, Humeyni -ve müttefiklerinin- ve farklı sol örgütlerin başlattığı ayaklanmaları şiddetle bastırmaya çalışmıştı. Başkent Tahran'da üniversiteler, meydanlar ve camilerde yoğunlaşan öfke, silahlı çatışmalara dönüşmüş ve ardından kendisine bağlı ordunun saf değiştirmesi sonucu İran Şahı ülkesini terk edip, hamisi ABD'ye sığınmak istemişti. Halk ve devrimci kitlelerin sembolü durumunda olup sürgünde bulunduğu Paris'ten ülkesine dönen İmam Humeyni'yi kızdırmamak için müttefik ABD, Rıza Pehlevi'ye vize vermemiş; kanser hastası koskoca Şah ölümüne kadar Mısır'a sığınmak zorunda kalmıştı. İşte o tarihlerde tanıştığım İranlı meslektaşlarımdan şu anda National Geographic foto muhabiri Reza Deghati, Şah döneminde muhalif olarak tutuklanarak atıldığı meşhur Evin Cezaevi'ndeki hücre arkadaşlarının sonraki yıllarda birbirlerine düşman olduğunu anlatmıştı. Mollalar, komünist Tudehçiler, Fedailer, Kürtler ve Halkın Mücahitleri. 40 yıldır ülkesinden uzak kalmak zorunda kalan Reza, devrim hayallerinin birdenbire kbusa dönüştüğünü ve adeta güç zehirlenmesine giren ve tabanı kontrol etmeye başlayan mollaların diğer müttefiklerini peşi sıra yok etmeye başladığını anlatmıştı. Reza'nın hücre arkadaşı Rafsanjani, İran Cumhurbaşkanı oldu. Massoud Rajavi Halkın Mücahitleri Örgütü'yle Irak safına geçip yıllarca kendi ülkesine karşı savaştı. **Devrimin birinci yılında İran'ın güney cephesine gittiğimde Humeyni'nin**

gözdesi olan Beni Sadr, ben İran'dan ayrıldığımda gözden düştü. Kadın kılığında Türkiye'ye buradan da Avrupa'ya kaçtı. Şahı devirirken üniversite ayaklanmasını örgütleyen bütün fedailer, grev ve işçi hareketlerini düzenleyen komünist Tudeh üyeleri idam edildi. Ardından da Humeyni tarafından devrim şehidi olarak kabul edildi. 1989'da Humeyni'nin ölümüne kadar dünya gündeminin ilk sırasında olan İran Devrimi, 40 yıldır farklı biçimlerde yine gündemde.

Seifollah Samadian'ın fotoğrafımı çekerken söyledikleri hâlâ kulaklarımda: “Biz devrimi çok sevmiştik ancak devrim hepimizi sevmedi.”

Tahran Kültür Merkezi'nde açılan sergide, 40 yıllık devrimin sancılı dönemlerinden kanlı doğumuna göz tanıklığı yapan meslektaşlarımdan isimlerine baktım. Aralarında Körfez Savaşı'nda ölen Kaveh Golestan'ı, Hatemi'yi, Magnum'un geçen yıl kaybettiğimiz ünlü foto muhabiri Abbas'ın yanı sıra, şu anda İran'a girmeleri riskli olan yakın arkadaşlarım Reza, Manoocher ve Alfred'in de isimlerini gördüm. 1979 yılında çekilen muhteşem fotoğraflarla bu sergiyi hazırlayan İranlı meslektaşım Seifollah Samadian'ın fotoğrafımı çekerken söyledikleri hâlâ kulaklarımda: “Coşkun çok uygulandığını hissediyorum. Biz devrimi çok sevmiştik ancak devrim hepimizi sevmedi.”

Gökhan Çınar

umut

Ne yapar eder yaşarım ben! Evimi başıma yıksalar, kesip kökümünden koparsalar, yaralayıp sokağa da atsalar yaşarım ben. Yeni hayatlarda, farklı zamanlarda, başka bedenlerde yaşarım ben.

Bu dünyaya geldiğimde kimliğime Umut yazılmıştı. Ailem adımın anlamını bilse de hakkını vermeyi bilmiyordu pek. Ben büyürken kendi imkânlarımla öğrendim. Sessizliğiyle soluk kesen bir evin içinde nefes alabildikçe öğrendim. Adım Umut'tu. Konuşmayı öğrendikçe çaresiz cümlelerde kelimelerin yerlerini, anlamlarını değiştirmeye başladım. Gri duvarda siyah beyaz aile fotoğrafına baktıkça kendi renklerimi fark etmeye başladım. Adım kesin Umut'tu benim. Eve düşen gölgeler oyunumdu. Annemin bulaşık suyundaki köpüklerin tamamı benimdi. Yoldan geçen arabaların renkleri, sesleri benimdi. Radyoda çalan bütün şarkılar benimdi. Barış Manço'nunkiler de dâhildi. Rüyalarımın ölümsüz kahramanı bendim. Hayallerim, tek göz odadan binlerce dünya yaratabiliyordu. Çocuktum, Umut'tum. Bu yerin altından gökyüzüne yükselip uçmaya hazırdım. Bir gün bir sarsıntı oldu. Birileri duvarları kuvvetlice sallayıp evi başımıza yıktı. Tam nasıl oldu, neden oldu bilmiyorum. Darbe içeriden mi geldi, kıyamet dışarıda mı koptu hatırlamıyorum. Çocuktum. O eve gömüldük. Beni öldü sandılar, öldü diye yazdılar. Kurtuldum. O enkazdan tek başıma çıktım. Ne de olsa Umut'tum. Sen oradaydın. Hatırla! Beni gördüğün an gözlerine baktım. Kafanı çevirdin. Biliyorum, üzüldün. **Sen evsiz çocukların hâline çok üzülürdün. Ama sen mi kurtaracaktın? Kendi dünyandan umudunu kesmemek için beni görmek istemedin. Gittin.**

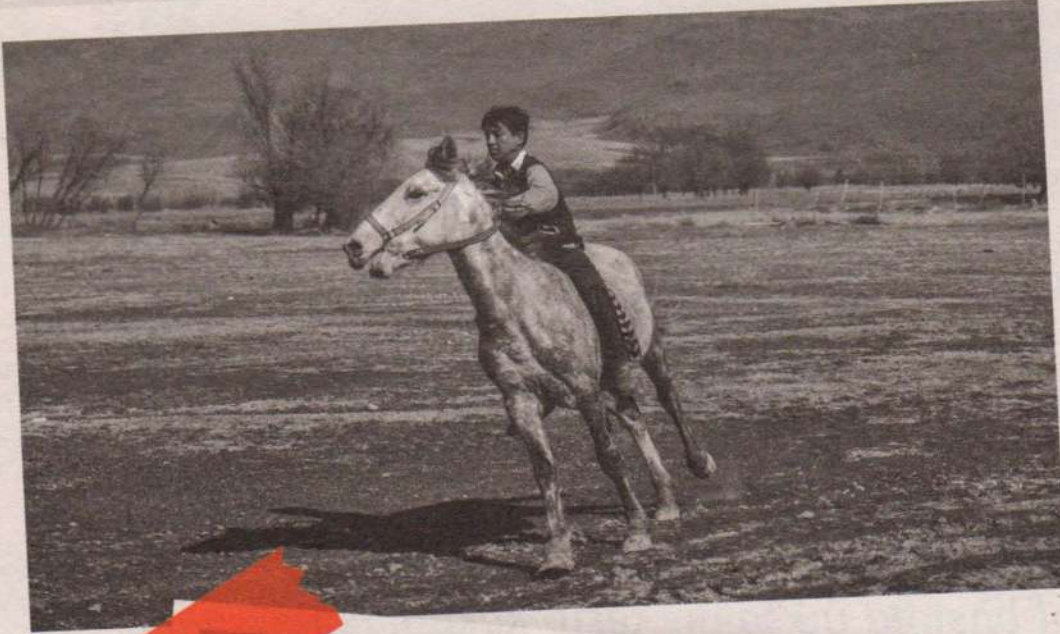
Umut'tum, ölemezdim. Kendime "öldü" dedirtmezdim. Sadece kimliğime değil kaderime de umut yazılmıştı benim. Başlayacak yeni bir hayat bulmam gerekiyordu. Ağaç olmaya karar verdim. Bir parkta kendime uygun, verimli bir toprak buldum. Tohumumu ektim, filizlendim. Mevsimlere göre büyümeye bıraktım gövdem. Yerimi sevdim. Rüzgârım iyiydi. İçim ferahtı. Gölge serindi. Gövdem beni güçlendirdi. Yapraklarım beni güzelleştirdi. Mevsimlerle oyunlar oynuyorduk. Sararmayı, solmayı, can bulup açmayı, çiçeklenmeyi, meyve vermeyi hatta budanmayı bile seviyordum. Güzeldim ben. Yaşamak! diyordum, tek ve hür. Orman olmaya niyetlendiğim kardeşlerim de vardı. Bir gün bir gürültü koptu. Önce dumanlar salındı üstüme, nefesim kesildi. Sonra ateşler etrafımı sardı. Köklerime kadar yandım. Kaza dediler ama ben onların kirli ellerini gördüm. Yaralı bir ağaçtım, konuşamıyordum. Sonra toprağımdan söktüler beni. Dallarımı kopardılar. Dökülen yapraklarımı süpürdüler. Öldü dediler. Ölmedim tabii. Adımı unutmayacak kadar hayattaydım. Sen oradaydın. Hatırla! Arazime evini kurmanın peşindeydin. Peşin ödemiştin. Ödenecek bir bedelin de bendim. Götürülürken önünden geçtim. Beni gördüğün an gözlerine baktım. Kafanı yere indirdin. Beton gibi kaskatıydın. Biliyorum, üzüldün. Nefes alınmaz hâle gelen bu şehrin hâline çok üzülürdün. Ama sen mi kurtaracaktın? Kendini affetmeye karar verince beni boş vermek istedin. Gittin.

Hayattaydım. Ölmemek için sınırlarımı genişletmeliydim. Bir daha gök

vermekten, dar bir evde boy vermekten başka bir şey yapmaya karar verdim. Umuttum, dokuz canlıydım ben. Kedi canımı sahiplendim. Anne demeyi de özlemiştim. Anne olmayı yeni öğrenen bir kedinin yanına yanaşım. Kedi olmaya karar verdim. Anne beni zamanla sahiplendi. Boş bulduğum memeden emdim. Kırıldığım yeri onarmayı istedim. Yavrular beni oyunlarına aldılar. Gülümsemeye başladım. Serpilip büyüdükçe sokakları keşfettim. Geceleri kaldırımlarda evlerin ışıklarıyla oynadım. Güneşi bulduğum yerde gerinip güzelleştim. Kasap kapılarında tüm şirinliğimi gösterdim. Restoran masalarının altında kendime dostlar da edindim. Kendimi korumayı da kendimi bırakmayı da kedi hayatımdan öğrendim. Kedi gibi kedydim. Umut gibi umuttum yine. Kendimi sevdim. Hayatımı sevdim. Bir gün bir kalabalık bastı sokağı. Kendini ve hayatını sevmeyi öğrenmeden büyümüş çocuklar geldiler üstüme o gün. Aralarında eğleniyorlardı. Cehalete şiddet eşlik etti. Anlatamıyorum da çok. Çıkardığım tırnaklar, haykırdığım acılar yetmedi. Dokuz canım, can havlim yetmedi. O sokağın köşesinde yaralandım. Sen oradaydın. Hatırla! Arabanla geçtin o sokaktan. Beni gördün. Gözlerine baktım. Bir an duraksadın. Kafanı yola çevirdin. Elbette üzüldün. Hayvanları çok severdin sen. Ama işte gece vakti, yaralı bir kedi. Ne yapacaktın? Biri bir şey yapmalıydı. Ama sen mi kurtaracaktın? Ellerini kirletmek istemeyince beni unutmak istedin. Gittin.

Ölmedim! Benim adım Umut çünkü. Ne yapar eder yaşarım ben! Evimi başıma yıksalar, kesip kökümünden koparsalar, yaralayıp sokağa da atsalar yaşarım ben. Yeni hayatlarda, farklı zamanlarda, başka bedenlerde yaşarım ben. Ben geri döndüm. Her seferinde döndüm. Uslanmadım, çocuk oldum yine mesela. Sokağında bütün kış ayaz yedim, yan evde her gece dayak yedim. Şehrinde kaçırıldım, ülkende öldürüldüm. Ölmedim. Oldum, bir yolunu bulup yine var oldum. Büyüdüm. Genç bir adam oldum. Gençliğimden darbe vurup, beni kalabalıklara sunup gururla gömdüler. Genç bir kadın oldum. Kadınlığımı sömürüp hayatımı söndürüp bir de üstüne suçlayarak gömdüler. Dirildim, devam ettim. Israrla insan oldum ben. Rengime renksizliğime, cinsiyetime cinsiyetsizliğime, kimliğime kimliksizliğime, inancıma inançsızlığım, dilime dilsizliğime saldırıp canıma göz diktiler. Direndim, devam ettim. Sen oradaydın. Bu sokaklarda beni gördün. Arka mahallelerden sesimi duydun. Bu şehirde kokumu aldın. Arkadaşların benden bahsederken beni konuştun, beni sustun sen. Baktığın ekranda fotoğrafım belirdi. Okuduğun gazetede manşet oldum. Benim her ölümüne şahit oldun sen. Bak, buradayım yine. Böyle ölmeyeyim diye, böyle ölmeyelim diye yaşıyorum. Çevirme kafanı artık. Gitme. Gözüme bakıp elimi tut. Evet, sen kurtaracaksın. Senden başlayacak ve senin de elini biri tutacak. Böyle yaşayacağız biz. Böyle yaşayarak çocukların kaderlerine

O sokağın köşesinde yaralandım. Sen oradaydın. Hatırla! Arabanla geçtin o sokaktan. Beni gördün. Gözlerine baktım.

kelebeğin içtiği kaplumbağa gözyaşı

çırpınmaktan yorulacaksın bir gün insanoğlu. hırsın vücuduna saldırdı vitaminlerin salt zehir olduğunu anlayacaksın. avuçlarına bak. sor kendine, "yahu ben ne için bu kadar kötülük yarattım?" bir derinin altına sakladığın kendini, protein yerine damarlarına aşılardığın zalimliği ve beş metre çukura denk gelen küstahlığını saklayacak hiçbir çekmecen kalmayacak.

yüz elli metre ötede karşılaştığım bir yaban atının kemikleriydi. bir at iskeletiyle karşılaşmak yalnızca sessizleştirmişti beni. tıpkı üç yıl evvel bir yaz günü, Karadeniz'e doğru açılan bir sahilde karşıma çıkan yunus iskeleti gibi. o gün de sessizleşmişim. lakin, dalgalardan duymamışım

sessizliğimi. insan üç yılda verdiği bir kararla iyicil sessiz gürültüler yaratmış meğer. dağlar bilir daha neler öğrendim bu yaşımda.

**Sadece,
hissettiğim
fotoğraflar
umurumda.**

on birlerinde bir erkek çocuk. atının üstünde daha hızlanmak için kamçılıyor baldırını yabani hayvanının. az önce gördüğüm iskeletin aksi bir görüntü var kameramda. çocukça da olsa içgüdüsel bir hırs var. ehlileşmesi gereken. kameramı zorladım. kimilerine göre daha "başarılı" bir fotoğraf çekmek için. **gözünü kameraya yaslayanlar kendi nefesiyle baş başa kalır hep.** nefesimi duydum. daha başarılı fotoğraflar umurumda değil. nefesimden anladım. sadece, hissettiğim fotoğraflar umurumda.

**doğru
bilinen
yanlış
kelimeler**

Yanlış

Doğru

Taktir	Takdir
İzalasyon	İzolasyon
Panaroma	Panorama
Pantolon	Pantolon
Parakende	Perakende
Pardesü	Pardösü
Parelel	Paralel
Parlemento	Parlamento
Peştemal	Peştamal
Proleterya	Proletarya
Şanzuman	Şanzıman
Şevkat	Şefkat
Şohben	Şofben
Çiflik	Çiftlik
Ötenazi	Ötanazi
Acenta	Acente
Adele	Adale
Afaro	Aforoz
Afilli	Afili
Alobora	Alabora
Anotomi	Anatomi
Antreman	Antrenman
Arabeks	Arabesk
Bilimum	Bilumum
Asvalt	Asfalt
Eşortman	Eşofman
Nacizane	Naçizane
Ünvan	Unvan
Ultimatom	Ültimatom
Parande	Perende

Kemal Sayar

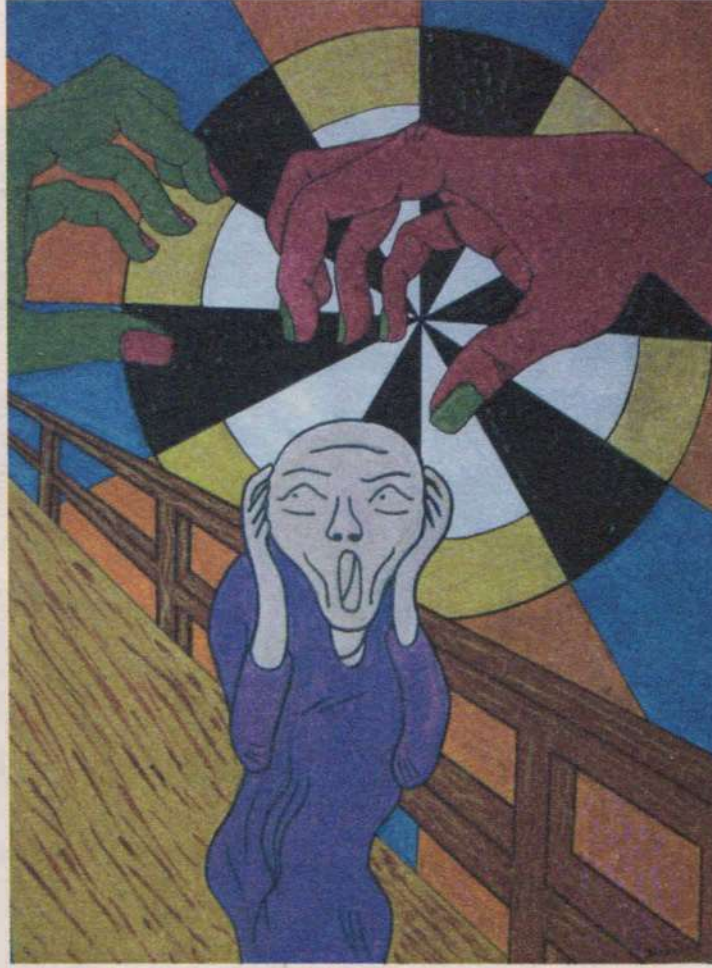
“Yıkılma sakın!”

Kendinizi ve çevrenizi bir düşünün. Başından pek çok yıpratıcı şey geçmiş birçok insanın ne kadar güçlü olduğunu fark edeceksiniz. Peki bizi bu kadar güçlü kılan ne? Mizacımız mı? Karakterimiz mi?

Son dönemlerde dizi izleme platformlarında seri katillerle ilgili belgeseller ve diziler pek revaçta. İşledikleri korkunç cinayetleri öğrendikten sonra “Tamam da neden?” sorusunun cevabını öğrenmek için, dönüp çocukluklarında başlarına neler geldiğini izliyoruz. Bu belgesellerden sadece birkaç tanesini izlemiş olsanız bile sizin kafanızda da seri katillerin çocukluklarına dair bir profil oluşmuştur. Çoğunluğu, çocuklukta yoğun fiziksel ve cinsel istismar veya ihmal gibi zor deneyimleri yaşamış olurlar. Pek çok ülkede, polis teşkilatlarında seri katillerin profillerini çıkartmak üzerine yoğunlaşmış birimler bulunmaktadır. Üzerine düşünmek için bir soru: **Madem seri katillerin çocukluk deneyimleri bu kadar ortaklaşıyor, neden benzer zor deneyimlerden gelen herkes seri katil olmuyor?**

Seri katillerin çoğunun ruhsal rahatsızlığı olan psikopatinin ve diğer ruhsal rahatsızlıkların oluşmasına neden olan faktörleri bulmak, yüzyıllardır bilimin ilgi konusu. 1300’lerde psikolojik rahatsızlıkların özellikle “deliliğin” ayın hareketlerine bağlı olduğu düşünülürdü.

Ayın hareketlerinin insan davranışları üzerinde etkili olduğu fikri, günümüzde vampir ve kurt adam mitleri gibi pek çok hikâyede yaşamaya devam ediyor. 20. yy öncesine kadar ruhsal rahatsızlık yaşayan insanlar, toplumdan uzak, toplu hâlde yaşayabilecekleri, kendilerine ve başkalarına zarar vermemeleri için zincirlerle duvara bağlı oldukları “hastanelere” gönderilirdi. Psikoloji ve psikiyatri biliminin gelişmesiyle birlikte hastalara yaklaşım da insancıl yönde değişti. Rahatsızlıkların gelişimine sebep olan nedenler keşfedilmeye başlandığında istismar ve ihmal gibi zor hayat deneyimlerinin yanı sıra genetik geçişliliğin de önemli rolü olduğu bulundu. Bu psikolojik rahatsızlıkları oluşturan nedenlerin bulunması bilim dünyası için heyecan vericiydi çünkü nedenleri bilmek demek ileride psikolojik sorunlar yaşama olasılığı yüksek olan çocukların saptanabilmesi demekti. Böylece sorunları oluşmadan durdurmak için gerekli önlemler alınabilirdi. Ancak, bu heyecan dalgası kısa sürdü. Fark edilen şey şuydu: Gelecekte psikolojik rahatsızlık geliştirmesi beklenen çocukların bir bölümü hiçbir önleyici müdahale yapılmaksızın psikolojik rahatsızlık geliştirmeden hayatlarına devam ediyorlardı. Peki ama nasıl? Enstest, cinsel istismar, şiddet... **Psikolojik baskı yaşamış, sokaklarda savaşların ortasında kalmış bu çocuklar, nasıl oluyor da hayatlarına sağlıklı bir şekilde devam edebiliyorlardı?** Üstelik bu tip travmalar genellikle birlikte yaşanır. Örneğin; cinsel istismara uğrayan çocuklar, bir derece ihmal de yaşamış olurlar ya da savaşın ortasında hayatta kalmaya çalışan çocuklar sürekli hayatları için korku duymanın yanında sevdiklerinin kaybıyla da baş etmek zorundadırlar. Bunca ağır deneyimden kim sağlıklı çıkabilir? O dönemde, zorluklar karşısında psikolojik rahatsızlık geliştirmeyen bu çocuklara adeta süper kahraman gözüyle bakılmaya başlandı. Gazeteler

bu çocuklarla ilgili yaptıkları haberlere “yenilmezler” diye başlıklar atıyordu. Bilim insanları adeta “yenilmezler”i yenilmez yapan tarifi gizli bileşenini bulmanın peşindeydiler. Akademik konuya yoğun ilgisi pek çok bilimsel çalışmayı beraberinde getirdi. Hem afet bölgelerine gidip afet sonrasında psikolojik ölçümler yaptılar hem de seneler içinde aynı insanların gelişimlerini takip ettiler. Yapılan çalışmalar gösterdi ki zor deneyimler bazı insanlarda psikolojik sorunlar yaratıyor olsa da pek çok insan belli bir süreden sonra kendini toparlayıp sağlıklı bir hayata devam edebiliyor. Bu çalışmalar, nadir olduğu sanılan “ruhsal dayanıklılığın” ne kadar yaygın olduğunu ortaya koydu. Ruhsal dayanıklılığın birkaç süper kahramanın özelliği değil, hepimizin içinde saklı duran bir gizli güç olduğu ortaya çıktı. Kendinizi ve çevrenizi bir düşünün. Başından pek çok yıpratıcı şey geçmiş birçok insanın ne kadar güçlü olduğunu fark edeceksiniz. Peki bizi bu kadar güçlü kılan ne? Mizacımız mı? Karakterimiz mi? Maneviyatımız veya dini inançlarımız mı? Zor zamanımızda yanımızda olan biri mi?

Kendimizi kötü hissettiğimizde sığındığımız bir hobimiz mi? Yoksa mizahi bakış açımız mı bizi güçlendiriyor? Aslında cevap bunların hepsi. Hepimiz zor zamanlarımızda farklı yollarla baş ediyoruz. Kimimize yakınlarının desteği iyi gelirken kimimiz zor zamanlarda kitaplara gömülerek iyileşiyor.

Bize nelerin iyi geldiğini bulmak çok önemli çünkü böylelikle zor zamanlarımızda alet çantasından alet çıkarır gibi onları ruhsal donanımımızdan çıkarıp kendimizi tamir ediyoruz.

İnsanlar olarak hepimizin ihtiyaçları ortak: hepimiz güvende olmaya, seilmeye, ilişki kurmaya ve başkaları tarafından görülmeye ihtiyaç duyuyoruz. Ancak pek azımızın bu ihtiyaçları sürekli, tutarlı ve ideal şekilde karşılanabiliyor. Hayat hepimizi zorluyor, bazen ağır travmalarla, bazen olağan rüzgârlarla. Bizi yıpratın rüzgârlardan toprağa tutunarak ve diğer ağaçlarla bir arada durarak, ilişkilenerak korunuyoruz. İçimizde bizi psikolojik olarak koruyan, biz farkında bile olmadan bizi iyileştirmeye doğru götüren mekanizmalar mevcut. Yalnızca, bazen kendi toprağımıza bazen de başkalarının topraklarına su vermemiz gerekiyor. Hayatta ne kadar zorlansak da sağlık çoğu zaman daha baskın çıkıyor.

Travma sonrası büyüme, travmayı yaşayan kişinin travmayla mücadelesinin ve travmanın etkilerinin sonucunda yaşadığı olumlu psikolojik değişimlere denir. Bazen zorlukları alt eden kişi, o devasa yokuşu tırmandığında bazı hediyelerle karşılaşır: Hayatın değerini daha iyi anlar, diğer insanlarla daha bağlantılı hisseder, yenilenmiş ve güçlenmiş bir maneviyata erişir, kişisel gücünün arttığını hisseder ve nihayet hayatında yeni yönler ve yollar olduğunu keşfeder.

Hayat insana öğretir. Yiğit düştüğü yerden doğrulur. Bizi öldürmeyen yumruk güçlendirir. Ayağımız tökezlediğinde, hem kendimize hem de dostlarımıza, tıpkı şairin dediği gibi “Yıkılma sakın!” diye seslenmeyi bilmeliyiz.

Bizi yıpratın rüzgârlardan toprağa tutunarak ve diğer ağaçlarla bir arada durarak, ilişkilenerak korunuyoruz.

Ford

KUGA VIGNALE

VIGNALE

ARTIK DİĞERLERİNDEN SİZİ AYIRAN
İNCE BİR ÇİZGİ VAR

El işçiliği deri iç tasarımı, özel ön ızgara, zenginleştirilmiş krom detayları
ve daha fazlasıyla ailenizi prestijiyle de taşıyabilecek bir SUV.

Ford Kuga **Vignale** şimdi Türkiye'de.

Koç

Go Further

İlanda kullanılan araç görseliyle pazara sunulan araçlar arasında donanımsal ve görsel açıdan farklılıklar olabilir. Ford Kuga Vignale'nin CO₂ salımı 124 - 173 g/km arasında, yakıt tüketimleri L/100 km: Şehir içi 5,1 - 9,4, şehir dışı 4,6 - 6,3 ortalama 4,8 - 7,5 arasındadır. (Opsiyonel donanım, aksesuarlar, jantlar ve lastiklerden dolayı yakıt tüketimi değerleri farklılık gösterebilir.)

Gökhan Dağıstanlı

hicazkâr

Herkesin payına düşen yalnızlığı layığıyla çekmesi gerek. Açılan yaralardan sızan kan durana kadar ilk acının süresi. Şifa yüzeyden derinedir sırf bu yüzden. Önce kan duracak ki yaşam devam edebilsin.

Müstesna bir duygudur aşk, tanrısal bir titreşimdir. Aşka düşünce kalp, beden almış bir ruh gibi sebat etmek gerekir. Bu fiziksel bir kavuşma değilse bile... Adı adının yanına hiç yazılmamışsa bile... **Şair, hislerinin karşılığını alamadığı aşkına mektup yazıyor bir gün. Mektubu kabul etmesinin bile karşı tarafı cesaretlendirici bir tavır olacağını düşünüyor kadın ve iade kâğıdını imzalayarak postacının elinde öylece bırakıyor.** Ama sevgiden yoksun ama kalbi başkası için çarpan bir kadın... Öyle ya da böyle elleri karşılıksız aşkın yakasında kalmış kadın... İade kâğıdında mektubu elinin tersiyle iten imzayı görünce bir mektup daha yazıyor şair: "İade kâğıdındaki imzanı gördüm. Yalnız imzanı... Çıldıırıyordum. İmzan beni deli edecek kadar sevindirdi. Onu yazan elini gördüm, hani bakmak istediğim zaman benden kaçırdığın elini... Bu elin üzerinde ince bir kol gördüm, daha sonra omuzlarını, ince çeneni, dudaklarını, şeffaf burnunu, alnına dökülen kumral saçlarını gördüm. Seni gördüm, seni büsbütün gördüm..." İşte böyledir aşık; sevgisinde, arzusunda hep cömerttir. Koca koca hüznüleri ufalayıp avuçlarında, her umut zerresine sıkı sıkı tutunmalıdır. Her "hayır"a, etki sahasının kalbiyle çizilmiş sınırını üryan bir dille hatırlatmalıdır. Bu beraber atılmış kahkahaların mirasına yaslanılsa da böyledir, birbirine parmak uçlarıyla bile dokunamamış bedenlerin tek tarafı hasretinde cayır cayır yanılsa da... Bizimki de böyle aslında.

"Hayır!" Bu kör tapa kelimenin ekvator ılığı dudaklarından dökülmesini bir yana koydum. Aslında aramamıştı zihnim bunu, onca farklı frekansı yırtıp ok gibi kulağımı buldu. Bıraksaydın sudaki karınca sevecekti tutunduğu dalı. Bu bir son şans olduğu için değil, sadece ona tutunmayı hayatta kalmaya değer bulunduğu için. Bunu bir isyan marşı olarak algılama ama daha kaç yokluğuna galebe çalınır? **Hiçbir galip hasarsız değildir unutmama. Gelecekteki mağlubiyet de hep buradan gelir. Benim kazanma süsü verilmiş hezimetlerimin koşu yoluna bırakılmış yıkılışım da böyle işte.** Durum bundan ibaret, hâl eki almıyor ki yer-yönlerim. Tanıdık her şeyi buruşturana bu münzevi hâli takınmışım çünkü. Çöktüğüm yerden gülüyorum ağlanacak hâlime. Yine de inatçı bir tarafım var. Her "hayır"ına bir umut sokuşturuyorum. Koyduğum her noktanın altına bir çengel ekliyorum. Bu doğru bir şey değil, ben de biliyorum. Herkesin payına düşen yalnızlığı layığıyla çekmesi gerek. Açılan yaralardan sızan kan durana kadar ilk acının süresi. Şifa yüzeyden derinedir sırf bu yüzden. Önce kan duracak ki yaşam devam edebilsin. Sonrası zaten kanıksamayla karışık nekahet dönemi. Sonrası uzaklara bakan gözler, başka ağızlardan ısrarla çıkmasına rağmen

duyulmayan sözler... Ne bileyim; belki de sadece güzel cümleler kurmak lazım, ellerinle serpilmiş cehennemleri sırtlanırken günlerim. Sonrasını hepten sana bırakmak gerek. Ya bir göz atımında debisini katlayacak sellerin ya da süslü kentlere bakıp susacak içini çekip köylerin. Sürtüştüğümüz konuların çözümünü kendinde arıyorsun. Durum bundan ibaret, kelimesine yapışmış ayrılmıyor dahi anlamındaki "de"lerim; ortaklaştığımız hüznlerin çaresini bende sanıyorsun.

Ama sorun şu, her şey sende bitiyor. Nasıl başladığıyla ilgilenmiyorum, o beni buluyor. En çok da bu kısmı seviyorum. **İskelede batıyor güneş, sancakta tutup denizin yerine seni kokluyorum. Dilim damağım teninin tuzu. Bir güvercin konuyor kalbimin zincirlerine, bembeyaz sayfalardan günahlarımız siliniyor.** İtiraflarımızı aldırıyor melekler. Bir portakal ısırılıyor gözümün içine baka baka, tanımadık dudakların kenarından senin tadın akıyor.

Yaşamının bir bedeli var elbet deyip sineye çekiyor insan ama hayatın en çok tutunduğu yeri en çabuk zayıflıyor. Bu herkeste olduğu gibi senin için de geçerli. Güzel yaratılmış olman Tanrı'nın ismine söylediği bir yemin değil elbet. Yoksa en yakışıklı renklerle açan çiçekler nasıl olsun? Bakma, cennette bile yangın var, Tanrı'ya aşk olsun!

Ne değişti dersen, hiçbir şey. Aşkın bazı hâlleri karşı taraftan münezzehtir, kendi kendine yaşar. Ne elinden tutulmayı bekler ne dudağından öpülmeyi. Senin de gücün işte tam oraya kadar. Koyduğum sınırlar, söylediğin sözler, yumruk yaparak kaçırdığın parmaklar, kuruluktan çatlamış bu dudaklar ancak bir bedeni durdurabilir. Şimdi hemen şuracıkta, içimdeki seni anlatsam beni kim susturabilir? Çizdiğim her üçgenin iç açılarının toplamı sen, tüketilmeye amade her alkolün kanıma kaynama noktası sen, gözlerden akan her damla yaşın yanakta donma noktası sen, maddenin her hâli zaten sensin... Zaman girmiyor kırılmış bir kalbin koluna, körelmiş bir umudu bilemiyor. Sen, suların beni düştüğüm yerden kaldırma kuvvetisin.

Yarına ertelenir mi aşk? Ay gibi tutulur mu böyle aleyhimde yeminler? Anı kurtarsa da yarını öldürür bu, gece yarısı çıkan bir votka gibi ayyaşın ceketinden. Hadi gelmediğin günlerden birini çek aşka karşı işlenmiş günahlar sepetinden. Hatırla, kalbimi sana kurmuştun. Çok değil, bir şarkılık zamandı istediğim. Sonrası ölüm sessizliği olsa amenna. Sonra kurşunlansa balkonlarımız, denizlense kâğıtlarımız, ıslansa yanaklarımız... Ama derinden üstümüze çekilmiş bu yorgan herkes görmese saklardı yaşadığımız ne varsa. Şimdi koskoca Marmara Denizi, bir zamanlar kar tanesi sığmamış aramızda...

MAX FRISCH / GÜNLÜKLER (YKY)

Sonradan başka kesitleri, parçaları ortaya çıkarılmazsa, Max Frisch'in ikidebir yokladığım, andığım günlüğü üç kitaptan oluşuyor: İlk cilt, 1946-49 dönemini (yazar 1911 doğumlu) kapsıyor; hem dönem nedeniyle (yıkıntılar Orta Avrupası), hem genç ve dopdolu bir yazarın notlarını içerdiği için etkileyici. İkincisi, 1966-71 arası tutulmuş, zengin zenginini belge, sahiden de başlıbaşına bir yapıt. Üçüncü kitap yeni yayımlandı (Suhrkamp 2010), ağırlıklı olarak 1980-82 parantezine oturan, ilk ikisinden farklı bir yazıya oturtulmuş bir ölüme hazırlanma tutanağı – yakın dostu Peter'inki üzerinden kendi, usul usul başını göstermeye koyulan ölümüne. Son "çift" ilişkisinin dramatik gelişini, yaşlılıkla göğüs göğse geliş, ülkeye ve yeryüzüne son bakışlar üzere, sessizliklerin geniş yer tuttuğu bir söz alma biçimi çarpıyor okura. Büyük olasılıkla yeniden döneceğim bu üçüzlüye.

Son günlüğün başlarında bir yerde soruyor Frisch: "Bugünün yazarı yüz yıl sonra okunacağına inanç duyuyor mu?". Gelecek kuşaklara doğru yazan Brecht'ten 40 yıl geçmiş, diyor, artık yazar kendi gününün okurlarıyla iletişim kurabilir ancak, ötesi sözkonusu değildir.

Doğrulamak zor mu, diklenmek kadar kolay; kendi payıma, bir karara varma zorunluluğuna bağlanmadan düşünmek isterim üstünde. Frisch, 1991'de öldü: Yirmi yılda yaşanan olağanüstü hızlı gelişmeler, tweet ortamında yaşayan yazarların belki de "yazı"yı *günübirlik* eksene oturtması nedeniyle, "geçen hafta"nın *uzak geçmiş* kategorisine evrilmesine yolaçtı – bu kadarını kurmuş olabilir miydi?

Bazı yapıtlar, arada gömülür gibi olsalar da, birkaç canalcı dokunuşla, yeniden canlanıyor.

Gene de, "benden sonra tufan"a kilitlenmeyen yazarlar olsa gerek, bugün de. **Yarın da okunabilecek yapıt, onu üretenden birşeyler bekler. Frisch, "bu"nun ne olduğunu**

bilenlerdendi. Ne var: Yaşlılık, bilgeliği ekşilikle evlendiren bir dönem insan *yaşamında*, tam inanmasa bile öyle düşünmesini anlıyor, dahası paylaşıyorum.

Frisch'in, "bugünün yazarı bugünün okuru tarafından okunur" yargısı üzere düşünmeyi sürdürüyorum. Bizim edebiyatımız, okur topluluğumuz bu kaniyi sarsacak örnekler içeriyor: **Sait Faik ve Tanpınar, Turgut Uyar ve Necatigil, Oğuz Atay ve Karasu, Tezer Özlü ve ötesi. Çoğu, kendi dönemlerinden çok daha fazla ilgi topluyor bugün. Bizim okurumuz geç mi yetişiyor? Bir olasılık.** Yanılmıyorsam, Avrupa'da özellikle, edebiyat adamı vaktinde/vaktince keşfedilir oldu, son yarım yüzyıl içinde. Şüphesiz, gerçek önemin kavranması zaman istiyor, o ayrı.

Asıl, üst çalışmanın sürmesi, gelişmesi, dallanıp budaklanması belirleyici ama. Akademik üretim bir yandan, yayıncıların yeni iletişim bağları kurması bir başka yandan, Yapıt'ı besliyor, kandaşımını hızlandırıyor. Tabii, çeviri etkinliği de: Tanpınar cephesinde, içeride ve dışarıda gerçekleştirilen patlama tanık ve kanıt. Okuma ömrü böyle uzar, uzatılır: Yazarın dahli olmadan.

Bundan değil mi, Frisch'in de, ölümünden çeyrek yüzyıl geçmiş, başköşelerden birindeki yerini koruması? Bazı yapıtlar, arada gömülür gibi olsalar da, birkaç canalcı dokunuşla, yeniden canlanıyor. Her yapıtın farklı bir kalıcılık takvimi oluşturduğu gerçek. Kimilerine iyi-kötü süreklilik sağlayan özellikleri saptayabiliyoruz: Evrensel boyutlu izlekler, özgün bir üslup, özel bir içdünyanın genel karşılık bulması. Borges'in, Eliot'un, Mişima'nın, daha geriye gidelim, Rabelais'nin ya da Swift'in uzun ömürlülüğünü başka neyle açıklayabiliriz?

Frisch'e gene de katılıyorsam, şundan: Aklıbaşında edebiyat adamı, kurduğu yapıtın geçiciliğinden korkak, yazı masasından derin şüpheyi eksik etmez.

TUNCAY BİRKAN / DÜNYA İLE DEVLET ARASINDA TÜRK MUHARRİRİ (Metis Yayınları)

Tuncay Birkan'ın yeni yayımlanan *Dünya ile Devlet Arasında Türk Muharriri 1930-1960*'ını okuyorum: Önemli bir kazı çalışması, güçlü bir fikir alıştırması: Üniversiteyi öldürdüler, bir avuç nokta dışında, bağımsız araştırmacılara dış geçiremezler.

Akademik bir çalışma mı Birkan'ın, *tam* değil: Kalkışım da niyet de çok uzağında sayılmaz gerçi, ama yaklaşım ve üslup farklı. Üç yıl önce K24'de yayımladığı "Türkçenin Deneme Tarihi Yazılabilir mi?" yazısını bu vesile dönüp yeniden okuduysam, nedeni vardı: Kitabı köprüde durduğu duygusunu uyandırdı bende, inceleme ile deneme arası: Bu *projeye* çok uygun *düşüyor sözlü boyutu* yer yer ağır basan *seçilmiş dil* – benimkisi öznel değerlendirme.

Döndüğüm yazıda da aynı ikileme düşünüyorum: Sohbet unsuru gevşetmiyor mu düşünsel örgüyü? Yazılmamış da, ses kayıt aracına söylenmiş izlenimi yaratıyor bende, Birkan'ın duyar gibi olduğum sesi. İyi ya, denilebilir, *tipik* bir deneme kurma tarzı bu. Uzunca bir geçmiş olduğuundan, klâsik bir çizgi oluşturduğundan, giderek bir gelenek yarattığından söz etmek güç değil ayrıca. Sohbetimsi deneme bütün konulara uygun mu? 'Yaşantı yazısı' (örneğin: Esnemek bulaşıcı mıdır?) ile 'fikir yazısı' (örneğin: Milli Edebiyat nedir?) *aynı* üslupla kotarılabilir mi?

Soruna, Birkan'ın kitabını okurken, bazı sayfalarda irkildiğim için değiniyorum: **deneme, sınırları üstünde yeterince durmadığımız yazı yolu** – hele, son çeyrek yüzyıl içinde kazandığı ciddi açılım sahaları hesaba katılırsa.

Bizim dilimizin 'deneme tarihi'ni yazmak için derlenememiş ürünlerin derlenmesini beklemek şartı yok sanırım. İşin o yönü mirasın değerlendirilmesi açısından canalcı. Bir o kadar düşünme tarihimizin

netleştirilmesi açısından. Buna karşılık, yazı/n türü olarak Türkçe denemenin güzergâhını incelemeye yeter elimizin altındaki toplamalar: **Denemeyi makeden, fıkradan, sohbetten, incelemeden ayırmak kimi "ölçü"leri koymaktan geçiyor, bunun sağlam yolu dilimizde verilmiş farklı özgün örneklerle büyüteçle bakmak:** Ahmet Rasim, Ahmet Hâşim, Ataç... Salâh Birsell, Nermi Uygur, Cemil Meriç... Küçük İskender, Cem İleri, Emre Ayvaz... kuşaktan kuşağa değişen, ufku genişleyen bir yazma perspektifi.

"Kitap", şüphesiz geçici süreliğine, İsmail Bayramoğlu'nun elinde, ama hangi evinde – Paris, VI. bölgedeki mi, İstanbul Kuzguncuk'taki mi, gönlüm ikincisinde olsun ve kalsın istiyor *ara süre* boyunca, ardından varlıklı kitap koleksiyoncusunun kütüphanesine doğru yola çıkacak, Baudelaire'in Manet'ye imzaladığı *Les Fleurs du Mal*.

Bir şairin bir ressama kitabını imzalayıp vermiş olmasında olağandışı bir yan yok gerçekte, gel gör ki buluşmanın böylesine çok rastlandığı da söylenemez: *Les Fleurs du Mal* nüshasının üstünde ikisinin birden DNA kalıntıları kalmıştır belki de! İsmail'e soracağım: Birşeyler çiziktirmiş mi Manet, şiirlerin yanına, derkenara? Kimsenin yanıtını bilemeyeceği merak kökenli soru: Nasıl, *ne kadar* okumuştur şiirleri?

Ve: "Kitap", Bayramoğlu'nun eline geçesiye hangi güzergâhı izlemiş, hayatını kimin, kimlerin rafında geçirmişti?

İbrahim Büyükak

bakkal fevzi abi

“Yürüyün gidiyoruz,” dedi. Bizim “Abi! Dur-mur,” dememize aldırmadan dükkândan çıkıp kızın evine doğru yürümeye başladı. Tabii biz de arkasından...

Az sonra okuyacağınız yazıdaki hiç kimse hayal ürünü değildir. Yalnızca isimleri değiştirilmiştir. Gerçeklerinin yerine konulan isimler çok mu güzeldir? Çok mu karizmatiktir? Tabii ki değildir! Ama gerçeklerini duysanız, onların da çok iyi olmadığını anlarsınız.

Malum 31 Mart'ta yerel seçimler olacak. Seçim, insanın yaşı büyüdükçe hayatında önemli hale gelen bir şey; özellikle de seçim sonuçları! Misal, yıllar önce babam seçim sonuçlarını ısrarla izlemek istediğinde bunu niçin bu kadar önemseydiğini hiç anlamıyordum. Gerçi şu anda da seçim sonuçlarını izlediğimde hâlâ birçok şeyi anlamıyorum da neyse...

Bundan yıllar önce, takriben 16-17 yaşlarındayken yine böyle bir yerel seçimde arkadaşım Samet'le canımız çok sıkılmıştı. Ergenliğin doruklarındaydık ve can sıkılması da ergenliğin olmazsındandı. Yapabileceğimiz bütün futbol ve kız muhabbetlerini yapmıştık. Hatta üstüne bir de geniş özet geçmiştik ve konuşacak hiçbir şeyimiz kalmamıştı.

Bu can sıkıntımıza son vermek için Samet'in aklına aşırı ötesi çılgın ve uçuk bir fikir gelmişti(!) Bakkal Fevzi Abi'ye gidip ikişer bira alacak, manzaraya gidip içecektik. Aslında ikimiz de o dönem içki içemiyorduk ama bunu da birbirimize -dalga geçeriz korkusuyla- çaktıramıyorduk. Tek sorun seçim günü içki satışı yasaktı. Zaten bu fikri aşırı ötesi çılgın ve uçuk yapan şey de buydu(!)

Bakkal Fevzi Abi çok iyi bir adamdı. Ortaokuldan sonra okulu bırakmış, babasının yanında çalışmaya başlamıştı. Babası emekli olduktan sonra dükkânı ona bırakmıştı. “Okusaydım çok acayip yerlere gelirdim,” diye konuşuyordu ama okusaydı bile hiçbir şey olamayacağını kendisi de çok iyi biliyordu. Çünkü tam bir maldı(!)

Bakkala girdiğimizde Fevzi Abi'ye konuyu hemen açmak istedik ama tadının kaçık olduğunu fark ettik. Samet'le birbirimize “Sen söyle, sen söyle,” diye o kadar çok kaş göz yaptık ki bir süre sonra bu yolla başka muhabbetler de yapabileceğimizi keşfettik. Tam bakkala giren bir kızla ilgili gıybet yaparken Fevzi Abi bizi fark etti ve ne istediğimizi sordu. Ben yine kaş göz yaparak “Kız dükkândan çıksın, söyleyeceğim,” demek istedim ama Fevzi Abi tabii ki bu imamı anlamayıp “Kaşın gözün ayrı oynamasın koçum,” dedi.

Fevzi Abi başta bu isteğimize karşı çıktı. Yasak, dedi; bir denetleme olursa yanarım, dedi; bütün gözler üzerimde, dedi. Fevzi Abi -her zamanki gibi- hayattaki rolünü büyüttü. VCD'de aşırı aksiyon filmi izlemek onu bu hale getirmişti. Lakin bir süre ısrar ettikten sonra bir şartla iki birayı bize verebileceğini söyledi. Onunla beraber içersek olurdu. Zira çok dertliydi!

Dükkânı erkenden kapattı, kepenkleri indirdi. Başladık içmeye. Biz daha ikinci yudumda öğürme noktasına gelmiştik ki Fevzi Abi'yi durdurabilene aşk olsun! O üçüncü şişeyi devirmişti bile. **Bir kız vardı, çok aşıktı. Kızın bundan haberi yoktu. Sadece otobüs durağında iki kere “İyi akşamlar,” demişti Fevzi Abi'ye. Bu onun umutlanması için yeter de artardı.**

Ancak bugün bir arkadaşı haber uçurmuştu. Bu akşam kızı istemeye geleceklerdi. Hayattaki tek heyecanı 37 ekran televizyonda Rambo izlemek olan abimizi ilk defa heyecanlandıran başka bir şey çıkmıştı ve şimdi elinden kayıp gidiyordu. Beşinci şişeyi deviren Fevzi Abi yine hayattaki rolünü büyütme kararı verdi ve “Yürüyün gidiyoruz,” dedi. Bizim “Abi! Dur-mur,” dememize aldırmadan dükkândan çıkıp kızın evine doğru yürümeye başladı. Tabii biz de arkasından...

Ben birayı iki yudum içip bırakmıştım ama Samet -artistlik olsun diye- bir şişeyi devirmiş ve şu anda Fevzi Abi'ye “Gerekirse kızı kaçıırız,” diye gaz vermeye başlamıştı. Fevzi Abi kızı nereye kaçıırız diye düşünüyordu. Bir arkadaşının yazlığı vardı ama anahtarı alamazdı. Kuzeni yeni evlenmişti, belki ona giderlerdi ama o da ispiyoncuymuş, güvenemezdi. Bir ara “Belki size geliriz,” dedi ama “Abi biz zaten altı boğazız, bir de size bakamayız,” deyince biraz bozulmuştu ancak hâlden anlamıştı. Samet'e şöyle bir baktı, ona sormaya tenezzül bile etmedi. Samet kırılmıştı. Fakat bu ezikliğini içine attı, belli etmedi.

Ve nihayet kızın evinin önüne geldik. Aslında bir coşkuyla buraya gelmişti gelmesine ama Fevzi Abi de tam olarak ne yapacağını bilemiyordu. **Birden yere oturup bağıra bağıra türkü söylemeye başladı. Biz de yanına oturduk. Mahalle adeta sıra gecesine dönmüştü.**

Tam bu esnada kızın babası üzerinde pijamalarla cama çıktı. “Ne bağırıyon hayvan,” diye haykırdı. Kız istemenin olduğu bir gecede kızın babasının üzerindeki pijamaya bir anlam veremiyorduk. Acaba kız istemeyi bir pijama partisine mi dönüştürmüşlerdi? Ya da Cadılar Bayramı'ndaki sosyetikler gibi kostüm partisi mi yapıyorlardı? Bulduğumuz mahallenin konumuna bakacak olursak, bu imkansızdı. O mahallede herhangi birine Cadılar Bayramı deseniz, içinde “bayram” kelimesi geçtiği için ya akrabalarına koşar ya çikolata, kolonya tutar ya da yedi ortak bir cadiya girerdi(!)

Baba hışımla içeri girdi. Fevzi Abi'nin hoşlandığı kız da iki saniye camda görünüp kayboldu. Onun da üzerinde Mickey Mouse'lu bir pijama vardı. Olay anlaşılmıştı. Besbelli Fevzi Abi'nin arkadaşı Fevzi Abi'yi yemişti. Tabii ki o da olayların bu kadar büyüyeceğini tahmin edememişti. Babanın bize doğru kalın bir sopayla yaklaştığını görünce büyük bir hızla olay mahallinden uzaklaştık.

Sonraki zamanlarda Fevzi Abi o kıza açıldı. Kızın da Fevzi Abi'de gönlü varmış. Otobüs durağındaki o iki “İyi akşamlar,” gerçekten boşuna değilmiş. Tabii ilk tanışmaları bu kadar saçma olunca kızın babasına bu durumu açıklamaları bayağı bir uzun sürdü. Bir sonraki genel seçimde evlendiler. Hatta çocukları da bir başka yerel seçimde dünyaya geldi. Türkiye'nin siyasi dönemeçleri Fevzi Abi'nin ailevi dönemeçleriyle paralel gidiyordu.

Aslında sonsuza dek mutlu da yaşamadılar -bir ara boşanma noktasına kadar geldiler- ama ben bu yazıyı böyle bitirmek istemiyordum elbette!

Onlar erdi muradına, biz çıkalım kerevetine...

Seçimlerinizi sizi her daim güzel şeylerle karşılaştırsın. Sevgiler.

**Seçim,
insanın yaşı
büyüdükçe
hayatında
önemli hale
gelen bir şey;
özellikle de
seçim
sonuçları!**

Hakan Altun

vay benim dertli dostlarım...

Belki mevzu kısa, biz uzatıyoruz...

Belki de mevzu kolay, biz zorlaştırıyoruz...

Kendimizi avutuyoruz, kalbimizi uyutuyoruz...

Nihayetinde, unutuyoruz...

Vay benim dertli dostlarım,

Kim çare bulmuş ki ölmüşle olmuşa?

**Benim dostumun derdi derdim,
Başarısı başıma,
Mutluluğu tebessümüm,
Gözyaşları ise musluğumdur!**

Roka ve kırmızı soğan gibi

Rakı gibi, balık gibi...

Hatta ortaya karışık bir aşk acısı gibi...

Sustuğumdur.

İlk kalbi ağrıyan sen değilsin,

Sonuncusu da olmayacaksın.

Yani, takılma be kardeşim...

Sevdağının serveti zamanmış...

Zaman doldu.

Olan,

Gözyaşlarımızın tuzuyla yanan
dudaklarımıza oldu!

Çakır olduğum bir gece,
Arnavutköylü Ragıp'ın duvarına,
"Beni menfaatsiz seven bir kadın
tanıdım, o da annemdi!"

Yazdım.

Bir erkek olarak değil,

Bir İNSAN olarak...

Bir şarkıdan güzel olan birine

Bir şarkı yazmak,

Bir erkek çocuğunun annesine
hayranlığı gibi masum,

Ve

Bir kız çocuğunun babasına

sevdası kadar menfaatsiz olacak!

Ne mutlu kavuşana,

Kavuşalım isterim her ay.

Birlikte söylediğimiz şarkıların

hikâyesini de bilin isterim

Zira, hüznlerimiz hazinemizdir...

Ağlamasak kaç yazar?

Hem ne demiş Celâleddîn-i Rûmî?

"Sanma ki sadece dert sende var,

Sendeki derdi nimet sayanlar da var."

Bir şarkıdan
güzel olan,
birine
bir şarkı
yazmak...

HANGİ

Damla Colbay

Ian Gray: Büyük patlama olduğunda evrende bir araya gelip sıkışmış bütün atomlar tek noktadan dışarıya doğru patladı. Benim atomlarım ve senin atomların kesinlikle birlikteydi. Kim bilir, 13.7 milyar yıl içinde kaç defa daha bir araya gelmişlerdir. Benim atomlarım senin atomlarını tanıyor ve hep tanıldılar. Atomlarım atomlarını hep sevdi.

I Origins / 2014

Yönetmen - Senarist: Mike Cahill

FILM

Nilperi Şahinkaya

Neden oradan dışarı bakıyorsun? Oradaki dünyayı unut. Bundan sonrasının bir önemi yok.

Insyriated / 2017

Yönetmen - Senarist: Philippe Van Leeuw

HANGİ

Ezgi Şenler

Clarissa Vaughan: Bir sabah şafakla birlikte uyandığımı hatırlıyorum. İçimde her şey mümkün olabilirmiş gibi bir his uyandı. O duyguyu bilir misin? Kendi kendime şöyle düşündüğümü hatırlıyorum. "İşte bu mutluluğun başlangıcı." "Buradan başlıyor ve elbette her zaman daha fazlası olacak." Ama fark etmemiştim. O başlangıcı değildi. O mutluluktu. O andı. Tam o an.

The Hours / 2002

Yönetmen: Michael Cunningham, David Hare
Senarist: Stephen Daldry

SAHNE?

Hazırlayan: Pınar Aksel

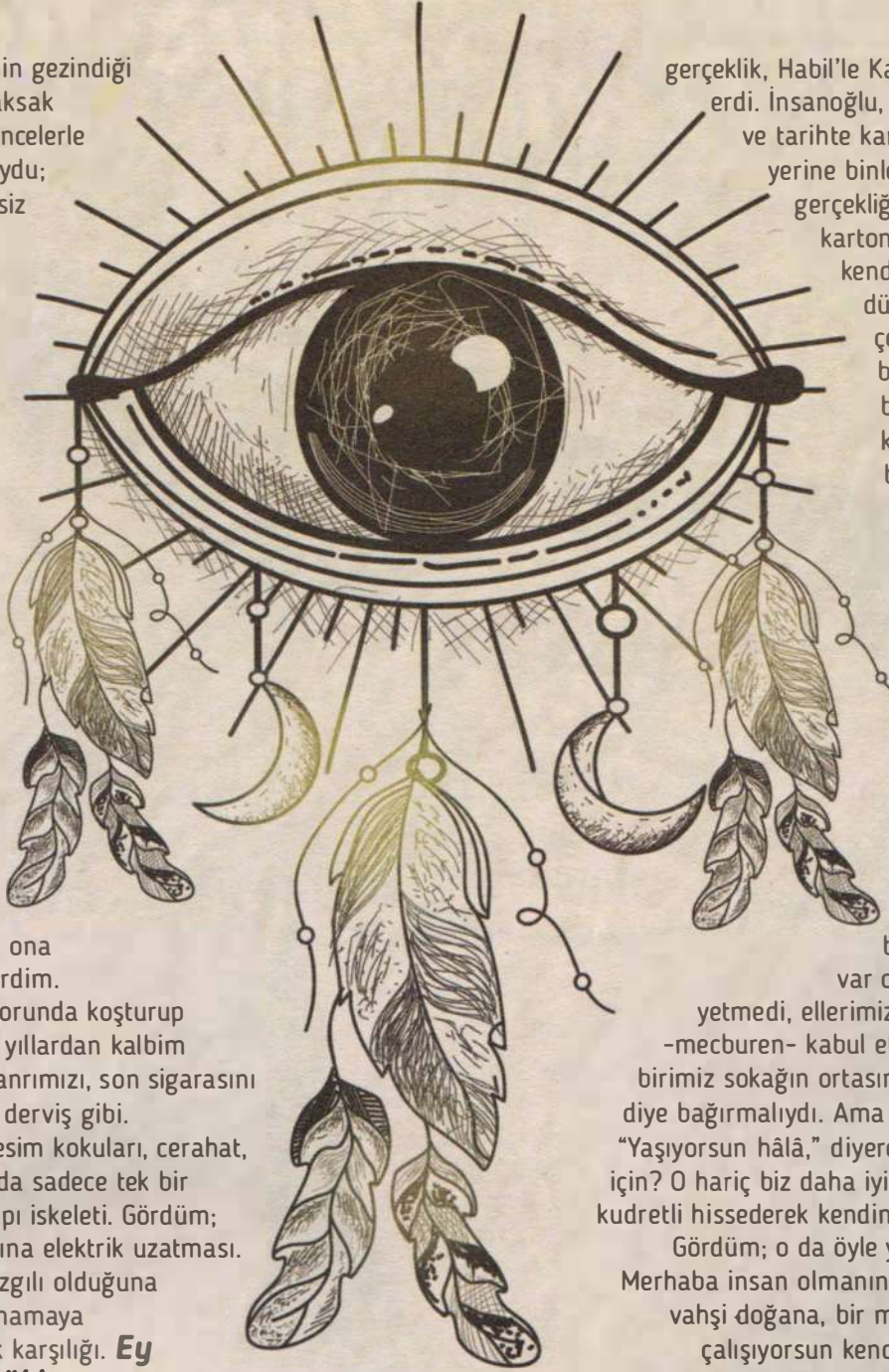
REQUIEM

Kendi ruhunu tezgâha yatırıp, yıllar yılı bilemediği bıçağıyla incecik keserek, işte sizlere hayrına veren bir ruh kasabı olarak ben; o sözcüğü bulamadım diye kapınıza düştüm.

Gördüm; hayalet ayak seslerimin gezindiği koridorlarda onlarca yabancıların ağır aksak adımlar ve kafasında bilmem ne düşüncelerle havayı griye çevirerek konuştuğunu. Oydu; soğuk, solgun, artık her şeyden habersiz ve dokunulmaz; oydu bizden kendini kurtarmış ve paçayı yırtmış olan. Biz, ardında kalan birer çift göz sahipleri, dünyayı kendi gördüklerimizin etrafında oluşturuncaydık. Gözlerimize inanıyorduk çünkü kuyuya düşen ceylan Tanrı'nın kapkara bir kömür tanesi olduğuna emindir. Çünkü bulutlara kelepçelenmiş bir albatros için Tanrı, balıkların artık çok uzaklarda kalmış incecik diş gıcirtısıdır. Bize bakmıyordu, tanrımız sonsuzluk koluna girmişti, bize göre tanrımız sonsuzluktu çünkü aklımız; kuyuya düşen hayvanla, göğe kilitli uçarı arasında gidip gelen bir tahterevallidir. Tıptaki hayalet organ sendromları gibi, kolu kesildikten sonra yıllarca o kolunun varlığını yüzde yüz hissedendenler gibi, onun kaşındığını, onunla bir bardak suya uzandığını tastamam yaşayanlar gibi; ona uzandım, onu tuttum, onun koluna girdim. Hayalet benler, beton duvarların koridorunda koşturup gülüyorken, onu gördüm. Geçip giden yıllardan kalbim tesellisiz, durdum ve bekledim artık tanrımızı, son sigarasını yarisinde çölün kumlarına batıran bir derviş gibi.

Gördüm; odada ıslanmış nevesim kokuları, cerahat, sessizlik kokuları. Gördüm; duvarlarında sadece tek bir çerçeve olan odanın kamburlaşmış kapı iskeleti. Gördüm; açılmayan televizyonların insanın canına elektrik uzatması. Yavaş yavaş ayak sesleri, uyumaya yazgılı olduğuna artık emin olunan birini, hiç uyandırmamaya çalışmanın kitaplara girmemiş sözcük karşılığı. **Ey vakitsiz uyandırdığımız sözcükler, ey uykusunda varlığını unuttuğumuz sözcükler; insanın canını alabilir, insanı hayatta tutabilirmiş bazen kelimeler. Aradım o kelimeyi, bulamadım.** Kendi ruhunu tezgâha yatırıp, yıllar yılı bilemediği bıçağıyla incecik keserek, işte sizlere hayrına veren bir ruh kasabı olarak ben; o sözcüğü bulamadım diye kapınıza düştüm. Beni yoğuran ellerin tırnak aralarında kalan ne kadar parçam varsa, o eller ne çok yıkanıp paklanmaya çalışmışlarsa da sıkıştım kaldım bir yerlerde; yine de uzandım, yıkamaktan vazgeçtiğim ellerimle, çoktan gitmiş olan birinin aralık kalan gözlerini örtmeye. Söz verdiğim kendime, onu kâğıtlara düşürmeyeceğim diye ama olmadı, duramadım, kendime atmosferinden geçilmemiş başka bir gezegen bulamadım.

Gördüm; yeniden tükenişi açıklanmış bir organ nakli gibi geçiyor zaman. Kiminle omuz omuza kalsak, kimin acılarından ve neşelerinden biraz çalıp hayatında bir tükrüklük yer kaplasak bize zaman devrediyorlar. İleri saymanın namümkün oluşu, "gitsek nereye gideceğiz" in hep geriye bakışı, aslında hep hayaller içinde insanın yaşayışı; mutlak

gerçeklik, Habil'le Kabil'in hikâyesiyle birlikte sona erdi. İnsanoğlu, tüm söylencelerin sonrasında ve tarihte karşılığı bulunmamış her sözcüğün yerine binlerce yorum koymasıyla, mutlak gerçekliği kendi kaprislerinden ibaret bir karton heykel sandı. Gözlerimizle sadece kendimizi görüyorduk; bizdik içine düştüğümüz kuyu, bizdik boğazımızı çepeçevre saran bulut kümeleri, bizdik aldatan ve ihanete uğrayan, bizdik çevremizde yaşayan ve ölen kim varsa; kafamızda, oynadığımız bu iğrenç tanrılık oyunuyla, kendi gözümüze çekilen mil biz, kendi kulaklarımıza dolan toprak da bizim. Düşmanlarımızı oldukları gibi görmeyi başardık ama mesela, sevdiklerimizi asla. Sevdiklerimizden bekledik; onlara anlamlar yükleyip var olan hallerini linç ettik. Öldürdük onları; bedenleri soğumadan, gözleri aralık kalmadan, karşımızda birer puta dönüşünler istedik.

Ne acı ya, düşmanlarımızı bizim için en gerçek halleriyle var olan çünkü onlara gücümüz yetmedi, ellerimiz uzanmadı ve oldukları gibi onları -mecburen- kabul ettik. Oysa tam tersi olmalıydı; birimiz sokağın ortasında, durup dururken "Ölüyoruz!" diye bağırımalıydı. Ama ya deli bu derdik ona ya da "Yaşıyorsun hâlâ," diyerek görevlerini sıralardık sonra. Ne için? O hariç biz daha iyi yaşayalım diye. Ya da biraz daha kudretli hissederek kendimizi yürümek için ölümün kollarına. Gördüm; o da öyle yaptı. Baştan ayağa insandı. Merhaba insan olmanın paradoksu; bıraksak seni kendi vahşi doğana, bir minyatür ilaha dönüştürmeye çalışıyorsun kendini. Aslanlar et yer, kuşlar tohum, insanlar insan. Seni bırakmaya gelmiyor. Ama zorlasak seni, prangalasak, etik ve ahlak kurallarıyla biraz ehlileştirsek? Kitaplar okutsak sana, hiç dinlemediğin, burun kıvrıdığın yerlere götürsek, sevmediğin şarkılara maruz bıraksak biraz? Oranla buranla oynasak, ameliyatlara alsak; ölmekte olan organlarını onarıp, olmadı yerlerine yenilerini taksak? Öyle olma böyle ol desek, neysen öyle kal desek, neysen öyle kalma, doğan iltihap kusuyor desek? Vah ki bunları yapacak eller de insan eli, vah ki senin ölümün, bir karıncanın ölümü

kadar tarihte yer tutamayacak, artık bitti. Seni çiğ bıraktık; kendimize ne yaptıysak sana da aynısını yaptık. Vardın ve bittin. Gittin ve vardın. Kanı tükenmiş ama anlamı büyümüş suratınla, bir evin kapatılmış bir odasının artık sen. Ve burada, herkes ne açık herkes ne kadar net herkes nasıl da anlaşılır diyerek konuşmaya çalışsan, açık ve net yazılan her şeyin dipte bir yerde kocaman düğümleri saklamak için hüner sergilediğine inanan ben, gittikçe kendi sesimin boğultusuna gömülüyorum. Kimse beni var etsin istemiyorum, kimse beni anlasın diye kaygılanmıyorum, artık özgürüm. İşte bu dersi, sen karşımda ifadesiz yatarken aldım. Gördüm seni; hiçbir zaman olmadığın kadar gerçektin bizim için o gece. Çünkü özgürdün.

Kimse beni var etsin istemiyorum, kimse beni anlasın diye kaygılanmıyorum, artık özgürüm.

YENİ

Choco Latte çıktı!
Denediniz mi?

CAFÉ
CROWN
ÜLKER

Zafer Algöz

harika çocuklar

Salon alkıştan yıkıldı. "Vay canına," dedik. Günde 4-5 maç yapmadan duramayan bu çocuklar, ne ara çalıştılar da böyle çalabiliyorlar? Allah vergisi yetenek bu olsa gerek.

1981 yılında, Ankara Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü'ne girinceye kadar Klasik Batı müziği ve Klasik Batı sanatları konusunda çok fazla bir bilgim yoktu. Radyolardan ve sonraki yıllarda TRT'den gördüklerimiz kadarıyla bilgi sahibi olmuştum. Özellikle rahmetli Hikmet Şimşek'in pazar konserleri ve büyük komedyen Danny Kaye'in dev bir orkestrayı yöneterek herkesi gülmekten yıkıp geçen şahane gösterisi, klasik müziğin sevdirmesi açısından mükemmel katkı sağlamıştı. Mozart ve Beethoven dinletmişti. Lisedeki müzik öğretmenimiz Zeki

hocam "İsteyen müziği dinlerken uyuyabilir ama kendi arasında konuşan olursa fena yaparım ona göre," diye uyardı. **Klasik Batı müziği her beyinde, her yürekte farklı duygular uyandırır. Tek bir duyguya, düşünceye hitap etmez. Dünyanın her yerinde geçerli olan evrensel bir dildir...** Konservatuvarda bale-müzik bölümüne çocukları daha bebeyken alıyorlar ve yıllarca o bedeni başka bir hâle getirmeye uğraşıyorlar ya da boyu kadar kemanla başlayıp 11-12 sene gündüzler ve geceler boyu çalışan çocukların yıllar içinde nasıl büyük sanatçılar olduğunu ama bazılarının diğerlerinden bir başka harikalık taşıdığını fark ediyorsunuz... Okulda dersler bittikten sonra arka bahçede zaman zaman turnuva maçları yapardık. Öğlen yemeği aralarında, orası bizden yaşça küçük çocukların saatiydi, kendi aralarında bağırış çağırış komik maçlar yaparlardı. Biz set üstünden izler, gülerdik bunlara. İçlerinden bazıları günde 4-5 maç üst üste durmadan deli gibi top oynarlardı. Bazen sınıflarda kültür derslerine ya da yardımcı derslere girerdik. Bunların top taşa değdi-değmedi kavgaları sınıfın içine kadar gelirdi. "Yahu bunların dersi yok mu? Enstrümanları, hocaları yok mu? Biz bunları ne zaman çalışırken göreceğiz? Devamlı maç yapıyorlar başka bir numara göremedik." İçlerinde daha uzun ve gözlüklü olanı Muhiddin Dürrüoğlu daha sıırım gibi ve en iyi top oynayanı, Burçin Büke saçları önüne püskül gibi düşen, ufak tefek olanı. Spor çantayı omuzuna astığında yere değdiğini görmeyen ve yenilince en çok sinirlenen de Fazıl Say... "Bunlar harika çocuk statüsünde piyano eğitimi alan çocuklar," dedi fonetik hocamız Neslihan Hanım. İdil Biret, 5 yaşında piyanoyla koca orkestra eşliğinde Bach re-minör piyano konçertosu çalınca 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü, TBMM'ye yasa teklifi sunmuş. "Bu yetenekli evlatlarımızın dünya sanatçısı olması için devlet olarak desteklenmesi ve ülkemizi temsil etmeleri fevkalade mühimdir." 1948 yılında "Harika Çocuklar Yasası" çıkmış. İdil Biret, Paris Konservatuvarı'nı birincilikle bitirmiş, tüm dünyanın hâlâ tanıdığı muhteşem bir yetenek ve gururumuz. Piyanonun ana kraliçesi...

Nasıl yani? Bütün bu uluslararası protokol bizim Muhiddin'i, Burçin'i ve Fazıl'ı mı dinlemeye gelmiş?

Keman sanatçılarımız Suna Kan ve Ayla Erduran da öyle... **Krallara, kraliçelere, devlet adamlarına, dünyanın en önemli salonlarında inanılmaz performanslar sunmuş çok çok büyük sanatçılarımız.** (Ben şanslıyım, okulda öğrenciyken CSO konserlerinde hepsini dinledim. Ne mutlu bana.) Şimdi harika çocuk dediğin böyle olur. Bakalım bizim yaygaracı topçular sene sonunda nasıl çalacaklar? Okulda sene sonu sınavları

yaklaşınca her branşta tatlı bir telaş başlardı. Müzisyenler boş odaları, tiyatrocular sahneleri, dansçılar stüdyoları, operacılar çift kapılı döner odaları paylaşamazdı. Koridorlar, havuz kenarı, arkabahçe sürekli farklı enstrümanların sınav parçalarıyla müthiş bir armoni yaratırdı. Bir akşamüstü okulun ön bahçesine resmi plakalı, bayraklı konsolosluk ve büyükelçilik araçları dolmaya başladı. "Hayırdır ne oluyor?" dedik. "Büyük sahnede harika çocukların sınıf geçmek için verecekleri piyano resitali var onun için gelmişler," dedi Bıçakçı Remzi (Buharalı). "Nasıl yani? Bütün bu uluslararası protokol bizim Muhiddin'i, Burçin'i ve Fazıl'ı mı dinlemeye gelmiş? Eee o zaman çıkalım üst balkondan biz de dinleyelim," dedik. Kendi yaşlarının çok çok üstünde müthiş bir konser izledik. Salon alkıştan yıkıldı. "Vay canına," dedik. Günde 4-5 maç yapmadan duramayan bu çocuklar, ne ara çalıştılar da böyle çalabiliyorlar? Allah vergisi yetenek bu olsa gerek. Muhiddin Dürrüoğlu şu anda Brüksel'de, Belçika Kraliyet Konservatuvarı'nda öğretim görevlisi; Burçin Büke, 13 yılda bitirmesi gereken okulu 6 yılda bitirerek bir rekor kırdı. Sene sonunda verdiği her konserle üçer beşer sınıf atladı. Dünyanın önemli yerlerinde konserler verdi ve hâlâ veriyor. Steinway & Sons piyano firması onu dünyanın en iyi 100 piyanisti listesine aldı. Fazıl Say, o küçücük ufak tefek çantasını yerde sürüyerek çeke çeke giden çocuk, şimdi tüm dünyanın bildiği çok büyük bir sanatçı oldu. Nerelerde, kimlere ve kimlerle çaldığını saysam bu yazı önümüzdeki ay çıkacak sayfama da taşar. Geçenlerde, biliyorsunuz, Fazıl Say konserine Sayın Cumhurbaşkanı da gitti. Konu üzerinde yazıldı, çizildi, yorumlar yapıldı. Kendi adıma çok mutlu oldum. **Ülkemizin 2. Cumhurbaşkanı İsmet İnönü: "Bu çocuklar yurt dışına gitmeli orada dünya sanatçısı olsunlar, devlet olarak destekleyelim," diyerek "Harika Çocuk Yasası" çıkardı ve bu sayede çok büyük sanatçılarımız yetişti ve yetiştiriyor.** En son Cumhurbaşkanımızın da dünya sanatçısı olmuş bir harika çocuğun konserine gitmesi çok yerinde ve şık bir katılım olmuştur. Ülkemizin çok daha fazla "Harika Çocuklar" yetiştirmesi dileğiyle...

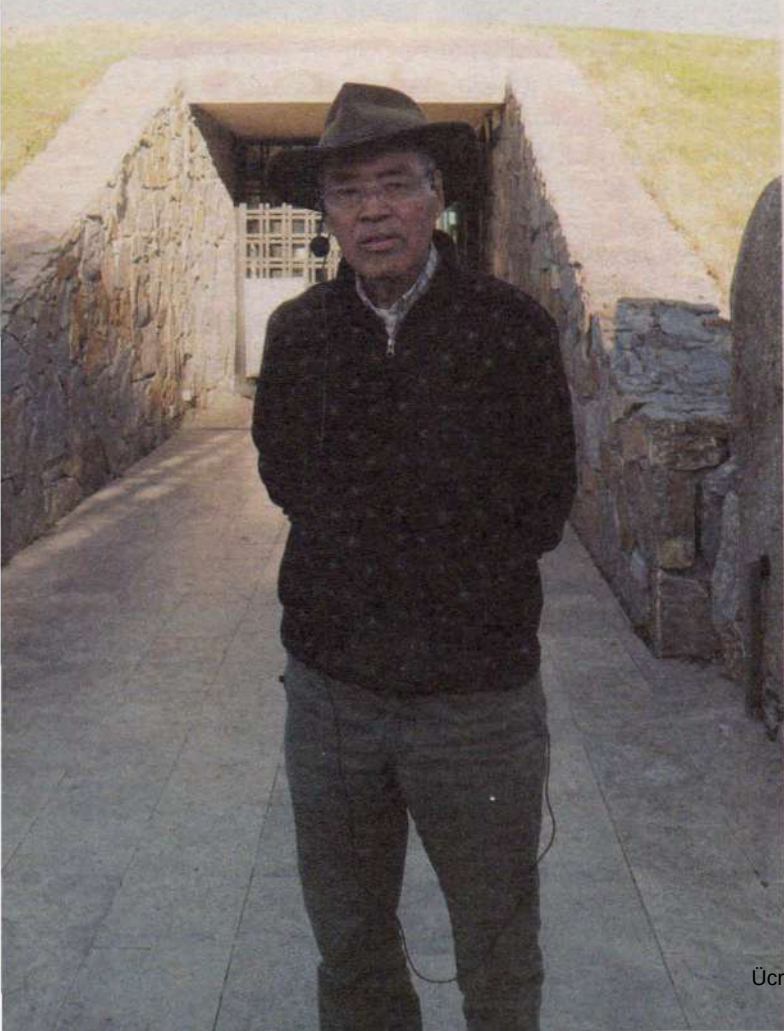
Nilay Örnek

"çocuklara anadolu'yu anlatmadığımız sürece yaptıklarımızın hiçbir anlamı yok"

Japon arkeolog Dr. Sachihito Omura 47 yıldır Türkiye'de, çok iyi Türkçe konuşuyor. Kırşehir Kaman'daki kazılarla tarihi ortaya çıkarmanın yanı sıra, köyün gençlerini meslek sahibi yapıyor, çocuklara eğitim veriyor. Japonya dışındaki en büyük Japon bahçesini Türkiye'ye kuran, bölgeye bir müze kazandıran, Ajda Pekkan ile Nilüfer şarkılarını çok seven, yoğurt ve peynire aşık Dr. Omura'yla tanışmak ister misiniz?

iyi şeyler
Kafası

Yer, hemen Ankara yakınlarında, Kırşehir Kaman'daki Kalehöyük kazıları. "Kazıyı size kazı başkanı Dr. Sachihito Omura anlatacak," diyorlar. Japon olduğunu hemen anladığımız, 50 yaşlarında duran ama sonradan 1946 doğumlu olduğunu öğreneceğimiz Dr. Omura, güler yüzüyle gelip anlatmaya başlıyor. Yalnız bu hoca şakır şakır Türkçe konuşuyor... Sonra diyor ki "Benim hanım Masako da Yassıhöyük Kazı Başkanı. Orayı size o, yine Türkçe anlatacak." "Benim hanım" deyişle kahkaha atıyoruz ama daha sonra böyle pek çok ifadeyi doğallıkla kullandığını da fark ediyoruz. Ona, Dr. Omura yerine, çoğu kişi "Ömer Hoca" diyor. Yerini ve özelliğini çok az kişi biliyor ama Japonya dışındaki en büyük Japon bahçesi Kırşehir'de, büyüleyici güzellikte. O bahçeyi santim santim inşa eden de Dr. Omura. Kazılara, Türk arkeolojisine, bölgeye katkıları bir yana, Omura çifti çevre köylerdeki pek çok çocuğu bir, hatta iki kuşak meslek sahibi yapmış. "Çocuklara anlatmazsak, yaptıklarımızın hiçbir anlamı yok," diyor, yine onun büyük çabasıyla kurulan müzede çocuklarla bir araya gelmeye çalışıyor; onlara en basit hâliyle bölgenin arkeolojik değerini, tarihini anlatıyor.

"ANADOLU'NUN TARİHİ DÜNYANIN TARİHİDİR"

Dr. Sachihito Omura'yı bu topraklara getiren, Prens Takahito Mikasa'nın çok önemseydiği bir sözü: **"Japonya'da sadece Japonya'nın tarihi var. Anadolu'ya gelen her topluluk, kendinden bir şeyler bırakmış. Anadolu'nun tarihi, dünya tarihidir. Dünya tarihini öğrenmek için Anadolu'da arkeolojik kazı yapmalıyız."**

Türkiye'ye ilk, 1972'de araştırmacı olarak geliyor, doktorası Ankara Üniversitesi'nde. Ortadoğu ve Anadolu arkeolojisine ilgisi nedeniyle Japonya, Mısır ile Türkiye'nin Konya, Van, Elazığ ve Adıyaman illerinde kazı yapmış. 1998'den beri de Prens Mikasa'nın kurduğu Japonya Ortadoğu Kültür Merkezi-Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü'nün başkanlığını yapıyor. Japon ve Türk hükümetleri dâhil pek çok yerden aldığı ödülleri, nişan ve madalyaları var.

"BANA ÖMER DİYORLAR"

Omura Hoca, Türkiye'yi çok gezmiş; emeklilik hayali Fethiye ya da Ege'nin başka bir yerinde yaşamak. "Artık Türkiyeli oldum," diyor, "Japonları anlamakta bazen güçlük çeksem de Türkleri daha kolay anlıyorum. Türk arkadaşlarım bambaşka; bana Ömer diyorlar. Ayrıca Türkiye çok güzel, her şey bol.

Fotoğraf: Onur Yüksel

Dört mevsim var; İç Anadolu'daki sonbahar harika." Enstitü'nün Genel Sekreteri Deniz Erbişim'le yazıyoruz hoca hakkında; eşiyle birlikte enstitünün lojmanında kalan Dr. Omura, Türk yemeklerine, özellikle peynir ve yoğurda tutkun. Yemekhanenin hemen arkasında da -bazıları Japonya'dan gelen- tohumları ektikleri, taze sebze ve meyve yetiştirdikleri bir bahçe var. Hocanın çocuklar ve bölge halkıyla arkeolojiyi, tarihi buluşturmak için önemli bir çabası var. Müzeyi onlara tek tek anlatıyor, onlar için eğlenceli kılan fikirler düşünüyor. "Çalışanların çoğu yanımdaki Çağırkan Köyü'nden. Kimi 30 küsur yıldır çalışıyor. Şimdiye kadar 20'den fazla kişi Kalehöyük kazısından emekli oldu ve bunların oğulları, hatta torunları kazı çalışmalarına geliyor," diyor Omura Hoca.

"TÜRK ARKADAŞLARDAN ÇOK ŞEY ÖĞRENDİM"

Türk müziğine de tutkun Omura Hoca, "Mısır'da kazı yaparken bile radyoda Türk müziği dinliyordum. Kimler Geldi Kimler Geçti'yi Türk arkadaşlarla söylemekten büyük keyif alırdım," diyor. Nilüfer'i, Ajda Pekkan'ı ayrı bir yere koyuyor. Arkadaşları Dr. Omura'yla dalga geçerlermiş, "Ne zamana kadar hocanın çantasını taşıyacaksın?" diye... O ise "30 yıl Prof. Tahsin Hoca'nın (Özgüç) çantasını kimseye bırakmadım. Ondan ve diğer Türk arkadaşlardan çok şey öğrendim," diyor; onun mütevazı ve disiplinli hallerine, bulunduğu bölgeyi cennet haline getirişine insan hayranlık duyuyor. Hoca her ne kadar "Türkleri anlıyorum" dese de bence hâlâ anlayamadığı şeyler var. Misal, Japon bahçesini gezerken bize oradaki dev yosunlu taşı getirişini anlatıyor. "Aslında çok daha büyük ve çok güzel bir taş bulmuştum burası için. Buraya getirmek istedim. Ama 'Bu adam yosunlu bir taşı niye istesin ki? Kesin bir şeyler var,' diyenler oldu. İstedğim taşı dinamitle patlatmışlar, anlayamıyorum. Oysa o taş o yosunları ve o hâliyle değerliydi," diyor. Biz dinleyenler susuyoruz tabii.

Can Yılmaz

haydi eller havaya

Kâğıt üzerinde yaşıyoruz, ne kadar çok kişi karalarsa hoşumuza gidiyor. Hatta diğerinin kalemini bitirdim diye sevinmek var işin sonunda... Tarif edilmez bir mutluluk...

Çevremizi saran kalabalıklar arasında biraz vakit geçirince fark ediyoruz ki sözde hayatın tam göbeğinde "yaşayan" eşimiz dostumuz hayatlarının gerçekliğinden çoktan kopmuş. Yılgın ve kaybetmiş olduklarının fena hâlde faîkindalar, her sabah aynada gördükleri yüzlerine baktıklarında gördükleri düpedüz bu. Kendilerine itiraf edemedikleri buz gibi gerçekle birbirlerine bakıyorlar. Yanlış zamanda yanlış yerde olmanın keyifsizliği, neden ben değil o duygusunun ezikliği ve tam anlamıyla öğretilmeden içine düşülen bir yaşam mücadelesi. Beceriksizliklere verilen yeni ve hoş isimler, acizlikleri hoş gösterecek sevimli dokunuşlar, yönetilemeyen başarısızlık örneklerine verilen duygusal isimler, "Bilmiyorum" yerine kullanılan bir yığın kakofoni...

Geride bırakılmak istenen bir hatıra gibi, "Oradaydım" demeye çalışırken ıskalanan hayatlar, çığ gibi üzerimize gelen bilgiye tahammül edemeyen aklımız... Neyin doğru neyin yanlış olduğunu karıştırmanın heyecanı içinde geçip giden dolu görünen boşluklar. Mutsuz olduğunu fark edemeyecek güzellikte bir hayal dünyası, insanın en büyük düşmanı. Artık ne gördüğümüz dehşet şaşırtıyor ne eğlendiriyor komik olduğu iddia edilen. Zamanın ruhuna uygun kahkahaların da gözyaşlarının da ömürleri saniyelerle sınırlı, fazlasına tahammül yok... Roller dağıtılmış gibi, ne fazlasına talibiz ne azı yetiyor. Fark edilecek yeter, sebebinin bir önemi yok. **Mutlu olduğumu herkes görsün ve bilsin, sahte gülüşler kimsenin umurunda değil, benzer kahkahalar da başka kulaklarda çınlarken.** Kâğıt üzerinde yaşıyoruz, ne kadar çok kişi karalarsa hoşumuza gidiyor. Hatta diğerinin kalemini bitirdim diye sevinmek var işin sonunda... Tarif edilmez bir mutluluk...

Bitip tükendik haberimiz yok. Gözümüzü kapatıp yok saydığımız zaman, ruhumuzu çaldı çoktan. Ne bir iddiamız var hayatın karşısına dikilip duracağımız ne de yeni bir fikrimiz. Bir başkasının hayalinin içinde piyon olmayı seçmişiz, büyük bir düşün peşinde koşmayı çoktan bırakmışız. Canımızı dişimize takacak bir iddiamız yok uzun zamandır. "Olmaz"a bağlamışız niyetlerimizi, ne ileri ne geri adım atmaya takatimiz

var. Çılgın bir amacımız yok ve hatta amacımız yok artık, anlatmaya değer.

Ve kimse dürtmüyor artık uyandırmak için kaskatı bedenlerimizi, salmışız Mevla'nın kayırmasını umut ederek. Elimiz, ayağımız, dilimiz bağlanmış, "hadj sen de yapsana"ya programlılar, o da becerebilersen, kabul görürsen... Kısacası ileriye değil, geriye gidiş başlamış ilk adama doğru, farkında değiliz... Birileri zincirleri kırar diye bekliyoruz, hayatın işaret ettiği yerde vakit geçirerek, önümüze koyduklarıyla oyalanıp. Bir umut, birileri sırtımızdaki yükü alır diye bekliyoruz, kendi kendimize düşmanlık yaparak. Hiç elimizi yükümüze atmadan, benim yüküm ne ki demeden. Bir kenarda, aynı olmaya razı gelerek bekliyoruz. Gül dediklerine gülüp ağla dediklerine ağlayarak, sevmeye dediklerini sevmeyerek... Bekliyoruz...

Sevgisizlik çağında uyum sağladık içi çürümüş kalabalığa. Kendimizi ayıramadık, farklı olmaya çalışmadık, en hızlı trene binmek istedik, etrafımızdaki güzellikleri görmeden ilerlemeye razı gelip. Plastiğe, metale, betona sarıldık sevdiğimiz yerine. Eşyanın esiri olduk, ağzımız kulaklarımızda, ellerimiz havada, tekrarı olmayan saniyeleri ziyan ederken zıplıyoruz bir başkasının müziğinin notaları içinde...

Tek başına kaldırırız aldığımız madalyayı, yenilince tüm takımı gösterir parmaklarımız... Hayalleri kendimize, kırıklarını el âleme yazarız en kolayına kaçıp... Unuturuz kuvvetin nereden doğduğunu, ben demek kısa ve kolay gelir, bir başarının arkasına yapıştırmak için... **Sevgisizlik bitirdi bizi. Fark ettiğimizde belki kimse kalmayacak bunu tartışmayı gerektirecek.** Kapanıp gidecek konusu, birkaç saniyelik videonun içinde belli belirsiz duyulup... Örtmek için bencilliğimizi, sevgisiz kalmaya razı geldik tüm hayatı ıskalayıp çöpe atma pahasına. Ben demenin coşkusuyla sevmeyi reddetti beynimiz, mutsuzluğa razı geldik, elimize tutturulmuş sahte eğlencelere razı gelip... O hâlde takılmaya gerek yok, haydi eller havaya... Bir dahaki sefere daha dikkatli oluruz...

Mutsuz olduğunu fark edemeyecek güzellikte bir hayal dünyası, insanın en büyük düşmanı.

Katanya Tarihi Kent Turu ve Yerel Pazarları
Muhteşem Taormina Terasları
Siracusa, Ortigia, Modica, Ragusa Turları ve Unutamayacağınız Lezzetler
Modica Çikolata Turu ve Kent Ziyareti,
4 Öğle ve 1 Akşam Yemeği

AYHAN SİCİMOĞLU İLE SİCİLYA

02 - 05 Eylül 2019
5* Grand Hotel San Pietro,
Taormina vb.

THY

2.697 €
'dan itibaren

Ayhan Sicimoğlu Eşliğinde 5* Nehir Gemisi Jane Austen'da
3 Gece Tam Pansiyon Konaklama
Panoramik Düsseldorf Turu ve Noel Pazarı Ziyareti
Köln Noel Pazarı Ziyareti
Cochem Turu ve Reichsburg Kalesi Gezisi ve Noel Pazarı Ziyareti
Koblenz Şehir Turu
Rüdesheim Şehir Turu, Noel Pazarı ve Siegfried Müzik Aletleri Müzesi
Heidelberg Şehir Turu ve Heidelberg Kalesi Ziyareti

AYHAN SİCİMOĞLU EŞLİĞİNDE 5* NEHİR GEMİSİ JANE AUSTEN İLE NOEL PAZARLARI

12 - 15 Aralık 2019

THY

1.299 €
'dan itibaren

Kralların Yiyeceği ve Mutfağın Elması Olarak Nitelendirilen Trüf Mantarı Avı
Yerel Çiftlik Evinde Trüf Mantarlı Makarna Yapımı
Umbria Bölgesi'nin Rehber Eşliğinde Keşfi
Sabahın İlk Işıklarıyla Thai Chi & Qigong Seansı

AYHAN SİCİMOĞLU İLE TRÜF MANTARI AVI

01 - 04 Kasım 2019
Gubbio (3)

4* Park Hotel Ai Cappuccini vb.

THY

2.547 €
'dan itibaren

Gülistan Sarayı, Mücevherat ve Arkeoloji Müzesi Ziyaretleri
Şık Bir Kafede Şiir Okuma Deneyimi
Persepolis Antik Kenti, Pasargade Mozolesi,
Nakşi Rüstem ve Pembe Camii Ziyaretleri

SHAHZADEH İGUAL İLE PERS TOPRAKLARINDA ADIM ADIM

05 - 15 Nisan 2019
Tebriz (2) - Tahran (2) - İsfahan (2) - Yazd (1) - Şiraz (3)
5* Tabriz El-Goli Pars Hotel vb.

5* Espinas Palace Hotel vb., 5* Parsian Kowsar Hotel vb.
5* Parsian Safaeyeh vb., 5* Çemran Hotel vb.

THY

1.697 €
'dan itibaren

Mısır Müzesi'nde Mumya Odasına Giriş
Nil Nehri'nin En Lüks Gemilerinden Birisi ile Seyahat Etme İmkânı
Papirüs Enstitüsü'nde Rehberimiz Ahmet Muhaffel ile Söyleşi
Kahire Müzesi ve Ramses'in Tapınağını Ziyaret

MISIR'DA KENDİNLE BULUŞMAK

21 - 29 Mart 2019
5* Sheraton Cairo Hotel vb.
M/S Kontiki Nile Cruise

THY

2.597 €
'dan itibaren

Moğolistan Ger Kampı'nda 1 Gece Konaklama
Moğolistan Tereli Ulusal Parkı'nda At Binme
Ulanbatur Şehir Turu
Erdenezuu Manastırı ve Meşhur Orhun Yazıtları Ziyaretleri
Cengiz Kaan Heykeli, Tonyukuk Anıtları ve
Aryabal Meditasyon Tapınağı Ziyareti
Seul ve Busan Şehir Turları

GÜNEY KORE & MOĞOLİSTAN

31 Mayıs - 08 Haziran 2019
Seul (3) - Ulan Batur (3) - Karakorum (1)
4* Lotte City Hotel Myeongdong Seul vb.
5* Chinggis Khaan Hotel vb.
Ger Kamp vb.

THY

3.997 \$
'dan itibaren

Davanzati Sarayı Müze Ziyareti
Verrazzano Şatosu Ziyareti
Floransa ve Bologna Şehir Turları
Chianti, Siena ve San Gimignano Turları
Toskana'da Butik Otelde Konaklama
Özel Olarak Seçilmiş Restoranlarda Öğle ve Akşam Yemekleri

ÜZÜM BAĞLARI VE LEZZETLERİ İLE GURME TOSKANA

10 - 13 Ekim 2019
Toskana (3)
5* Castello di Spaltenna vb.

THY

1.797 €
'dan itibaren

Levent Erden

yıkıldık, tıkalalım bari

Hani bir dönem kime sorulsa, TV seyretmediğini seyretse de sadece belgesel seyrettiğini söylemesi gibi, yavaştan ekran diyeti de entellik mertebesi gibi ittirilmeye başlandı.

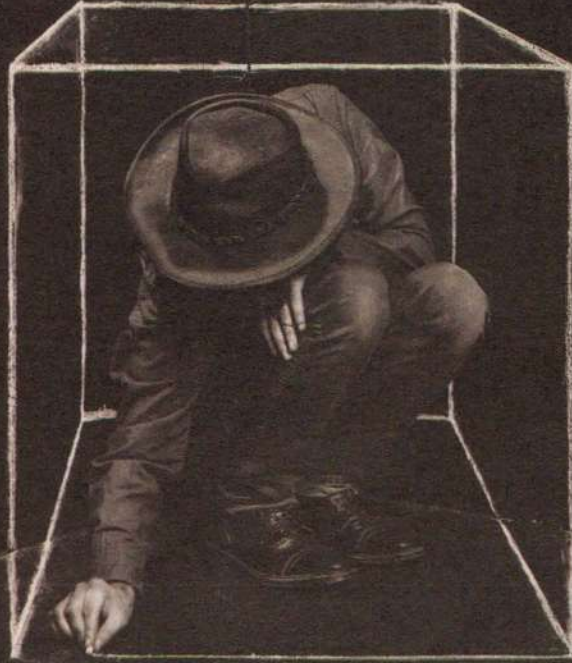
Pek çok telefonda yeni bir uygulama çıktı: "Ne kadar ekran manyağısın?" diye mealen adlandırılabilir bu program, o gün, o hafta ekrana ne süre baktığınızı gözünüze sokuyor. "Ayıp be, bu kadar da olmaz!" gibi ibarelerin olacağı rahatlıkla varsayılabilir, "bu hafta geçen hafta ortalamasından bilmem kaç dakika (bazen saat) daha fazla" bakıldığını yüzünüze tokat gibi çarpan can sıkıcı bir uygulama. Aman ayağını denk al, telefon ekranının suyunu çıkarma diye!

Üstelik neye baktığını da bir bir sıralıyor; kendinden şüphe et, ezil, büzül diye: azıcık posta, azıcık iş, azıcık azıcık fazla oyun, ondan azıcık fazla WhatsApp'laşma; (aynı şeyleri gönderen farklı grupların toplamına üye olduğun için sürekli maruz kalınan benzer şiir, arkadaşlara "Aman yayın!" başlığıyla gönderilen sağlık haberi, virüs uyarısı ve kalp koruma egzersizlerine bakma zamanı) geri kalan zaman ise körün fili tanımladığı gibi tanımlanan "sosyal medya" gerçi sosyal değil, "tekil sosyal." Üstelik "medya" değil "platform" çünkü aracılık yapılmıyor. Neyse! Bu arada telefon sadece kendi ekranı için izleme süre kaydı veriyor ama fani insanın ekranı o telefonunkiyle sınırlı değil tabii. Genelde ikinci telefon var; tablet var; dizüstü-masaüstü, başüstü-insanüstü bilgisayarların ekranları; otomobil direksiyonunun yanındaki hava durumundan içerideki ışığın rengine, radyo istasyonundan yol tarif eden hanımefendiye kadar önemli bir kalabalığın yanındaki ekran; ATM ekranı; uçak, vapur, tren, tarife ekranı ve hareket ekranı; tabii bu arada, içindeki programlara rağbet azalsa da arka arkaya bin bölüm dizi izlenen platform kanalları içinde gözümüzü ayıramadığımız TV ekranları... Hepsine baktığımız saati toplayabilen bir uygulama yazılabilmiş olsa, gözün açık olduğu saatlerde, ekran dışında pek bir şeye bakmadığını ortaya koyacağı düşüncesi hâkim.

Peki neden ekranlarda insan? YIKılmamak için sürekli gelişen hayatta inanılmaz bir arz patlaması varken etten kemikten sinirden yapılmış, her gün hücre kaybeden insan yavrusu fani, neyin peşinden koşacağını şaşırıyor. İnsan, doğası gereği tatmin peşinden koşar. Tatmin önerileri ve arzı ne kadar az olursa onlara erişmek o kadar mümkündür ya da hiç erişilemeyeceği hızla öğrenilir. Ama zavallı insanın günlük yirmi dört saatinin her küçük dilimine yüzlerce hatta binlerce öneri sunabilen arz patlaması karşısında ne seçeceğini şaşırır: Her tercih, bir vazgeçiş ve vazgeçilecek şeyler, tercih edileceklerden kat kat fazladır.

Sosyal medya platformlarında turladıkça, özellikle takip ettiğin, değer verdiğin, tanıdığın insanların yaptıklarını, tavsiyelerini, tecrübelerini gördükçe sürekli kamçılarırsın: O kitabı mutlaka okumalısın, bu filmi görmezsen çarpılırsın, bu lokantaya-bara gitmezsen salaksın, şunlar-bunlar günlerinin hepsinde ve her birinde hem şunları hem de bunları yapmalısın. Netflix'te şu diziyi kaçırın salaktır, dört beş sezon yüz bilmem kaç bölüm arka arkaya seyretmek gerek, yoksa anlamazsın, en iyi kokoreçli sülün kızartması yapan yere hâlâ gitmedin, şu konser, bu oyun, öbür festival, diğer maç, zart festivali, zurt şenliği... Eksik kalırsan yok olursun inancı.

Yani **"YIK, Yakalayamayıp Iskalama Korkusu."**

Iskalarsan kesin yoksun ama yakalarsan da olmayabilirsin, yakalayacak o kadar şey için zaman hiç olmayacak.

Iskalarsan kesin yoksun ama yakalarsan da olmayabilirsin, yakalayacak o kadar şey için zaman hiç olmayacak. Yakaladıkların, her zaman, daima, mutlaka, her durumda yakalaman gerekenden fazla ise "tatmin" kovaladıkça kaçan ateşböceğinden daha hızlı uçverecektir. Tatmin artık Mick Jagger'ın ve Yuvarlanan Taşlar'ının altmışlarda öngördüğü gibi "olunamaz" hale gelmiştir.

Üstelik özellikle sosyal medyada mahalleler art arda kurulup baskıya başlamışlar bile. Twitter'da dağa taş saydırırken, Instagram'da eğlenip, YouTube'da kanallara hoş gelinir. Olmadık yerde olmadıkla foto vb. paylaşırsan yersin fırçayı, nefretini nereye kusacağını bilmeyen, göçün bir sonraki neslinin öfkeli çocuklarıyla pazartesilerden ortak nefret edilip, hafta sonu güzellemleri birlikte yapılır. Özel günler mutlaka kutlanır. Önemli olan görülmemiş resim bulmaktır. **Sadece buralarda dolaşırsan memleketin beş saire indirgendiğini, TT'lere bakarsan hayatın "bugünbizimkilerinmaçıvar"dan ibaret olduğunu sanabilirsin.**

Bir süredir anlatılan bu sebepler bazılarını harekete geçirir. Çünkü sayılan bu sebeplerin tamamında gerçeklik payı vardır aslında. O zaman "ekran obezi" olmak artık tu kaka edilir. Geçmiş on yılla sınırlı sosyal medyanın insanlığın yaşam zevkini engellediği hatta hayatı ekrana indirgediğine inanılmaya başlanır.

Ekrandan ve ekrandakilerden, sosyal medyadan, insanların nerede nasıl ne yaptıklarından kopmanın, hayata yeniden anlam katacağı beklentisi doğar. Hani bir dönem kime sorulsa, TV seyretmediğini seyretse de sadece belgesel seyrettiğini söylemesi gibi, yavaştan ekran diyeti de entellik mertebesi gibi ittirilmeye başlandı: "TIK, Takılmayıp Iskalama Keyfi." "O zaman renk - o zaman dans" denince ne olduğunu anlamak ayrı bir keyif olarak sunuluyor. Bir dönemin "hayat 'bi' tık uzakta" slogancılığı, hayatta "mutluluğun sırrı bir TIK yakında"ya evriltilmeye çalışılıyor.

Sosyal medyayı sadece görmek ve görülmek yani teşhir ve dikiz platformu olarak görenler; buradaki değerlerin televizyonlarda reyting, sinemalarda gişe rekorları kıran filmlerin değerleriyle olan tutarlılığını göz ardı ediyorlar. Ama bunun ötesinde düşünüp, sosyal platformların, sesini duyuramayanların duyulduğu, kendi bilgisi ve ilgisine yakın olanların bulunduğu, pek çok erişilmez zannedilen doğruya erişilen, paylaşma ve dayanışma gibi kavramların yeniden anlam kazandığı yepyeni yaşam alanları yarattığını yadsıyorlar. Üstelik süreç itibarıyla epey uzun bir dönemde hazırlanan kitapların yanı sıra; inanılmaz bilgi, makale, araştırma, konferans ve teze kolay ulaşıp, çağın gerektirdiği hızda üretilen bilgiyi gereken hızda ele alıp kişisel bazda işlemek mümkün oluyor. Küçük insanların yazdıkları, çizdikleri, çektikleri, söyledikleri, örgütlü aracı filtrelerine takılmadan meraklısına ulaşabiliyor. Yani ekran perhizi, gıda perhizi gibi; her akşam yapmak niyetiyle yatar, sabah da öyle uyanırsın ama sonra gün bõyu ne bulsan yersin. Keyifle. Tıksırıncaya kadar.

Yakalamak adına YIKılmak ile kaçmak uğruna sığ ve dar olana TIKılmak arasındaki sarkaçta gitmeye devam gündüz gece. Gündüz gece.

Mamut Art Project 2019

Jüri Jury
Memed Erdener
Ari Meşulam
Burcu Pelvanoğlu
Aslı Seven
Yeşim Turanlı

3-7 Nisan April 2019
KüçükÇiftlik Park

mamutartproject.com

SPONSORED BY

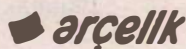
AKKÖK
HOLDİNG

SPONSORLUĞUNDA

MEKAN SPONSORU
VENUE SPONSOR

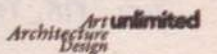
TEKNOLOJİ SPONSORU
TECHNOLOGY SPONSOR

MEDYA SPONSORLARI
MEDIA SPONSORS

ARTFUL
LIVING
COM.TR

ŞEBNEM DÖNMEZ

Ağaçlar

Yazar: Hermann Hesse
Çevirmen: Zehra Aksu Yılmaz
Kolektif Kitap, 2018

En sevdiğim yeri:

Onları dinlemediğimiz sürece bizden daha bilgedir ağaçlar. Ama onlara kulak vermeyi öğrendiğimizde, düşüncelerimizin tam da o uçuculuğu; o çocuksu telaşı benzersiz bir coşku kazanır. Ağaçları dinlemeyi öğrenen, ağaç olmayı arzulamaz artık. Kendisi dışında başka bir şey olmayı arzulamaz. Yurt budur. Mutluluk budur.

SELEN UÇER

Şeyh ve Arzu

Yazar: Saffet Murat Tura
Metis Yayınları, 2002

En sevdiğim yeri:

Esas mucize, mucizenin olmamasıdır.
Henri Poincare

Sonraları buldum bu yolu; bence türümün tek erdemi aşkın olanla gerilimli ilişkisiydi: varlığı fark etmesiydi. Aslında insanların çoğu duyarsızdır bu konuda. Onları anlayışla karşılamaya çalışıyorum. Ama şöyle düşünmeden de edemiyorum; bilinen evrendeki en gizemli oluşum olan insan beyninin vaktinin çoğunu aşk, kin, rekabet ya da haset gibi psikanalizin de esas konusunu oluşturan küçük hesaplar peşinde harcıyor olması şaşırtıcıdır. Türümüzün özelliği bu. Pek çok evrimsel nedenle homo sapiensler birbirleriyle uğraşmaya programlıdır. Bu türün felsefe, matematik ve fizik gibi olağanüstü erdemler geliştirmesi evrimin hoş bir sürprizinden ibaret.

BURCU GÜDÜL

Serenad

Yazar: Zülfü Livaneli
Doğan Kitap, 2012

En sevdiğim yeri:

Bu dünyada sana kötülük yapmak isteyen insanlar çıkacak karşına, ama unutma ki iyilik yapmak isteyenler de çıkacak. Kimi insanın yüreği karanlık, kimininki aydınlıktır. Geceyle gündüz gibi! Dünyanın kötülerle dolu olduğunu düşünüp küsmeye, herkesin iyi olduğunu düşünüp hayal kırıklığına uğramak! Kendini koru kızım, insanlara karşı kendini koru!

ALİ ERDEM

Leylim Leylim - Ahmed Arif'ten Leylâ Erbil'e Mektuplar

Yazar: Ahmed Arif
Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2011

En sevdiğim yeri:

Ne bok yemeğe sana iki yıl daha önce rastlayamadım. Ben ki 29 yaşındayım. Ama binlerce yıldır seni arıyor, hasretini çekiyorum.

Senin baş ucu kitabın hangisi? En sevdiğin yeri seç... basucukitabim@kafadergi.com adresine bir portre fotoğrafını da ekleyerek yolla, gelecek ay bu sayfada yayımlayalım!

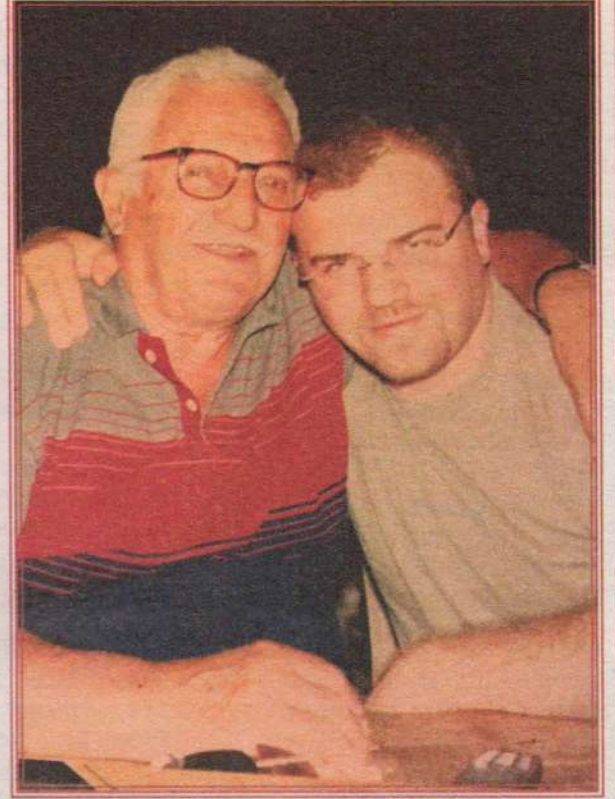
Hazırlayan: Pınar Aksel

Nihat Sırdar

gül dalı...

Babam çok keyifli olduğu zamanlarda "Kuş sesleri ovalara yayılır, insan buna hayran olur bayılır," şarkısını mırıldanırdı. En keyifli olduğu zamanlar genelde cumartesi akşamlarıydı. Pazar ve pazartesi günleri pazara çıkmadığımız için cumartesi akşamı tatilin başlangıcıydı çünkü. Annem muhakkak bu akşam için özel bir yemek yapardı. Özelden kastım evde her zaman pişmeyecek, en azından ayda bir iki kez pişebilecek yemekler. Köfte, et ve balık en çok tercih ettiği seçeneklerdendi. Güzel bir sofraya kurulur, babam tercihen birasını içer, annem ona bazen bir bardak birayla eşlik ederdi. Babam üçüncü bardaktan sonra şarkı mırıldanmaya başlar, iyice keyiflenince annemin ellerini öper, bizi yanına çağırıp sarılırdı. Ufak şeylerden keyif almasını bilen adamdı benim babam. Gazete okurken, ahşap kutusundan çıkardığı tıraş takımlarını hazırlayıp jiletini özenle taktığı makinesiyle tıraş olurken, iyi satış yaptığımız günün sonunda pazardan dönerken, onca yorgunluğa rağmen pastanede gördüğü tulumba tatlısını alırken çocuk gibi sevinirdi. **İlk kez tüm aile tatile çıktığımız gün, kiraladığım arabanın ön koltuğuna otururken aldığı keyfi, yüzündeki gülümsemeyi, yaşadığı mutluluğu dün gibi hatırlıyorum.** 12 saat süren İstanbul-Bodrum yolunda arabada sıkılmayan ve söylenmeyen tek kişi oydu zaten. Bir 12 saat daha gitsek yine şikâyet etmezdi. Birlikteydik çünkü. Birlikte tatile gidiyorduk ailece. Her yediğimiz yemekte, denize girişimizde, tatilin neredeyse her anında şükrettiğini duyuyordum. "Dönüşü Çanakkale üzerinden yapsak mı?" diye sorunca boynuma sarılmış, "Ne iyi olur. Leylalara da uğrarız," demişti. Leyla halam tüm hünelerini sergileyerek donattığı sofrasıyla karşıladı bizi Küçükkuyu'da zeytin ağaçları içindeki evinde. Hüsnü Enişte'yle sabaha kadar içip sohbet ettiler. Ertesi gün çıktığımız dönüş yolunda annemin gördüğü her tarlada arabayı durdurtup satış yapanlardan arabayı tıka basa dolduracak kadar meyve sebze almasına hiç sesini çıkarmadı. Pazarcılığı sarı nokta denen illet göz hastalığı yüzünden bırakmak zorunda kalınca evde sıkılmasını diye Küçükkuyu'da yazın kalacakları bir ev tuttuk. Hem annemin arkadaşları hem de Leyla halamın orada oluşu günlerinin keyifle geçmesini sağlıyor, her gün muhakkak yaptığımız telefon

konuşmalarında sesindeki huzur ve keyif açıkça hissediliyordu.

Annem gidince duruldu babam. Bize çaktırmıyordu ama kocaman bir parçanın içinden eksildiğini anlıyordum ben bakınca. Biz onu keyiflendirmek için ne teklif etsek kabul ediyordu. Gecenin bir saati "Hadi baba Beşiktaş'a sosisli yemeye gidelim," deyince hepimizden önce o hazırlanıyordu. Vefatından sonra gündüzleri evde ona yardımcı olsun diye

tuttuğumuz Aysel

Hanım "Siz gittikten sonra gündüzleri annenizin ismini sayıklayarak saatlerce ağlardı," diye anlattı. Bizi üzmemek için kendi üzüntüsünü içine gömüyordu işte. Geçen ayın 17'nci günü 9 yıl oldu babam gideli. Mezarının başındaydık dostlarla. Babamla annemin mezarı önlü arkalı. Kocaman bir aile kabristanımız olmasına rağmen babam anneme yakın gömülmeyi vasiyet edince annemin ayak ucundaki yeri bulabilmiştik. İkisinin de kabrini mümkün olduğunca yeşil tutmaya çalışıyoruz. Babamın kabrine epey bir zaman önce bir gül fidesi dikmiştik. Öyle bir coştı ki gül, hepimiz şaşırdık. Zamanla kuruyan dallarını budadık. Tam da budadığımız yerden uzayan bir dal dikkatimi çekti bu sefer gittiğimimde. Sadece o dal mezarın dışına doğru uzamıştı. Uzadığı yer ise annemin mezarıydı. Babam öteki tarafta da annemden vazgeçememiş anlaşılan...

Bize çaktırmıyordu ama kocaman bir parçanın içinden eksildiğini anlıyordum ben bakınca.

Kim Bilir?

1) Çıkardığı Ay Dede adlı mizah gazetesinde imzasını bazen "Ay Dede" bazen de "Kirpi" olarak atan yazarımız hangisidir?

- A) Sait Faik Abasıyanık
- B) Refik Halit Karay
- C) Peyami Safa
- D) Ahmet Rasim

2) 1990'lar sinemasının olay filmi "Ucuz Roman" kime aittir?

- A) Jim Gillespie
- B) Federico Fellini
- C) Quentin Tarantino
- D) Ingmar Bergman

3) On altı yaşındayken ilk şiiri "Seyhan" yayımlanan, asıl adı Sadık Göçmeli olan edebiyatçımız kimdir?

- A) Orhan Veli
- B) Yaşar Kemal
- C) Refik Halit
- D) Tevfik Fikret

4) Geleneksel halk tiyatrosu tiplerinden; oyuncu, sahneye koyucu, yazar gibi davranan ve sırtında cüppe, elindeyse "şakşak" bulunan hangisidir?

- A) Karagöz
- B) Meddah
- C) Pişekar
- D) Kavuklu

5) Türk tiyatrosunun güldürü geleneğinin nişanesi sayılan "Dümbüllü'nün Kavuğu" şimdi hangi tiyatro sanatçısındadır?

- A) Ferhan Şensoy
- B) Yılmaz Erdoğan
- C) Haluk Bilginer
- D) Rasim Öztekin

6) 1930'lu yılların Türkiye'sini anlatan Azra Kohen'in yayımlanan son kitabının adı nedir?

- A) Fi
- B) Aeden
- C) Gör Beni
- D) Pi

7) Aşağıdaki filmlerden hangisi kitaptan uyarlanmamıştır?

- A) Dokuzuncu Hariciye Koşuşu
- B) Şans Kapıyı Kırınca
- C) Salkım Hanımın Taneleri
- D) Kuyucaklı Yusuf

8) İletişim Yayınları'ndan çıkan, Orhan Pamuk'un ön yazısında; "insanoğlunun yazabileceği en sarsıcı yedi-sekiz romandan biri, hiç şüphesiz, gelmiş geçmiş en büyük siyasal roman," olarak bahsettiği Dostoyevski'nin hangi eseridir?

- A) Cinler
- B) Suç ve Ceza
- C) Budala
- D) Karamazov Kardeşler

9) Devletlerin baskıcı ve totaliter karakterlerini ortaya koyan, 1984, Hayvan Çiftliği gibi kitapların dünyaca ünlü yazarı George Orwell'in gerçek adı nedir?

- A) Ray Bradbury
- B) Arthur Conan Doyle
- C) Eric Arthur Blair
- D) Nathaniel Hawthorne

10) Afgan asıllı yazar Khaled Hosseini'nin iki kadının kesişen yaşamları ve dostlukları üzerinden doğduğu toprakları anlattığı kitabı hangisidir?

- A) Uçurtma Avcısı
- B) Ve Dağlar Yankılandı
- C) Deniz Duası
- D) Bin Muhteşem Güneş

Testi çözüp doğru cevaplarını bizyazin@kafadergi.com'a gönderen ilk 10 okuyucumuza yazarlarımızdan imzalı kitap hediye!

Geçen ayın cevapları:
1) D 2) D 3) A 4) C 5) A 6) B 7) B 8) D 9) C 10) D

KAFA'ya göre

yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

#kafamagöre

Mart 2019 - Sayı: 55 - Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Aylık Yaygın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.
İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık Sorumlu Müdür: Mert Çanga
Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Derin Karabulut

Görsel Yönetmen: Dorukhan Varlık Tasarım: Nazlı Kaplan Kapak: Hakan Arslan
Okuyucu Temsilcisi: Emrah Akbaş Reklam: info@adworldistanbul.com, Tel: (0212) 293 40 99

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul
Tel: (0216) 428 9 888 Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No: 11/A 41
Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul Tel: (0212) 454 30 00 Dağıtım: TDP (0216) 585 90 00
www.kafadergi.com bizyazin@kafadergi.com reklam@kafagrup.com

KAFA Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri ve karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayınevi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamda kullanılamaz.
Poster derginin içinde ücretsiz olarak verilmektedir.

Kapak sözü: Ferhan Şensoy, Gündeste, Ortaayınlar Yayınları, 1991

İş Sanat kafası Mart

İş Sanat'ta Baharın Renkleri

7'den 70'e tüm sanatseverlerin buluşma noktası mart ayında da İş Sanat olacak. İş Sanat baharı birbirinden güzel konserler ve Kibele Sanat Galerisi'nde özel bir sergiyle karşılıyor.

Dünyaca Ünlü Bas Bariton Shenyang ve Borusan Quartet

İş Sanat Konser Salonu, opera dünyasının en özel seslerinden **Shenyang** ve Borusan Quartet'i çok özel bir konser için bir araya getiriyor. Franz Schubert'in orijinali piyano ve bas bariton için bestelenmiş **Die Winterreise** eseri, yakın dönemde Piotr Skweres tarafından **Shenyang** ve Stradivari Quartet için yeniden düzenlenmişti. Bu yeni düzenleme ile seslendirilecek eserin Türkiye prömiyerini **6 Mart Çarşamba** akşamı 20.30'da **Shenyang** ve Türkiye'nin ödüllü yaylı dördlüsü **Borusan Quartet** yapacak.

Bir Yol, Bir Kayboluş ve Bir Yeniden Yaradılış Hikâyesi: Mavi Sürgün

Halikarnas Balıkcısı'nin kitabı **Mavi Sürgün**'den ilham alan piyanist ve besteci **Sabri Tuluğ Tırpan** aynı isimli eserinin dünya prömiyerini İş Sanat Konser Salonu'nda gerçekleştirecek. **Yetkin Dikinciler**'in anlatımı ve Tuluğ Tırpan'ın klasik, modern ve rock tınılarını harmanladığı müziği ile hayat bulacak eserde, basta **Eylem Pelit** ve davulda **Volkan Öktem** yer alıyor. **Beyti Engin** rejisörlüğünde, Kardeş Türküler'in solistlerinden **Feryal Öney**'in etnik-atmosferik vokalleri, **Su Güneş Mıhladız**'ın koreografisini de üstlendiği dans ve ebru sanatçısı **Garip Ay**'in interaktif sunumu ile gerçekleşecek Mavi Sürgün'ü **15 Mart Cuma** akşamı saat 20.30'da İş Sanat Konser Salonu'nda seyredebilirsiniz.

Mert Fırat Çocukları Masal Dünyasına Çağırıyor

İş Sanat'ın Evvel Zaman Dışından Masallar serisinden **"Kırmızı Başlıklı Kız Uzakta"** oyunu, **17 Mart Pazar** günü saat 15.00'te perde diyecek. **Gonca Vuslateri**'nin kaleme aldığı, maceralarla dolu masalın anlatıcılığını oyuncu **Mert Fırat** üstleniyor. Her gün başka bir masalı ziyaret eden kahramanımız, 9999 yılında **Kırmızı Başlıklı Kız**'ın masal dünyasına konuk olur. Müziklerini **Çiğdem Erken**'in yaptığı, **Serdar Biliş**'in yönettiği bu eğlenceli masal dinletisini sakın kaçırmayın.

Genç yıldızlar Millî Reasürans'ta Parlayacak

İş Sanat'ın genç müzisyenlere sahne deneyimi kazandırmak ve sanat hayatına attıkları ilk adımlarında destek olmak amacıyla Millî Reasürans'ta gerçekleştirdiği Parlayan Yıldızlar serisinin Mart ayı konukları, genç piyanist **Beril Eren** ve viyola sanatçısı **Fikret Diril** oluyor. Genç müzisyenlerin dinleyicilere enstrüman hakimiyetlerini sergileyecekleri konser, **25 Mart Pazartesi** akşamı saat 20.30'da Millî Reasürans Konser Salonu'nda.

Gürol Sözen'den 60 Yıllık Bir Seçki

İş Sanat Kibele Galerisi, "60.yıl... ve Onlar" başlıklı retrospektif sergiyle sanatseverleri 5 Mart - 20 Nisan 2019 tarihleri arasında ressam, yazar ve sanat tarihçisi Gürol Sözen'in eserlerini görmeye davet ediyor. İki bölümden oluşan serginin ilk bölümünde "60 yılın seçkileri" temasıyla sanatçının erken dönem çalışmalarından bu yana eserleri yer alırken "Kurtuluş Savaşı" resimlerinin yeni yorumları da "Kurtuluş Savaşı / Kuvayi Milliyecileri" başlığıyla serginin ikinci bölümünde izleyiciyle buluşuyor. Sanat hayatından seçkiler ve özel çalışmalarıyla Gürol Sözen'in "60.yıl... Ve Onlar" sergisi **5 Mart - 20 Nisan 2019** tarihleri arasında İş Sanat Kibele Galerisi'nde ziyaret edilebilir.

Bu bir ilandır.

UNUTTUGU İÇİN Mİ
DELİRİR İNSAN.

UNUTMADIĞI
İÇİN Mİ?

LATİFE TEKİN

Unutma Bahçesi, İletişim Yayınları, 2016

"Hepimiz
biraz balık,
biraz
bahar nezlesi,
biraz şiir,
biraz
parasızlık..."

Ferhan Şensoy

Bİ ARA
ÇOK KONUŞTUM...
HIÇ FAYDASINI
GÖRMEDİM,
BIRAKTIM.

EMİRHAN
PERKER